

WMO MEERJARENPLAN
GEMEENTE VALKENSWAARD
2010 - 2013

Inhoudsopgave

		Bladzijde
	Voorwoord	1
	Leeswijzer	2
	Samenvatting	3
1.	Wmo Visie	8
1.1	Koppeling naar de welzijnsvisie	8
1.2	Wmo Visie	8
2.	Een nadere toelichting op de Wmo	9
2.1	Waaruit bestaat de Wmo ?	9
2.2	Redenen van het ontstaan van de Wmo	10
2.3	Wmo; participatiewet	10
2.4	Wmo; kaderwet	10
2.5	Wmo; aan- en afbouwwet	11
2.6	De Wmo en de rol van de gemeente	12
2.7	Gemeentelijke verplichtingen	12
3.	Algemene typering van de gemeente Valkenswaard	14
3.1	Kengetallen/demografie	14
3.2	Overlegstructuren binnen Valkenswaard op het vlak van de Wmo	15
3.3	Samenwerking met andere gemeenten	16
3.4	Gerelateerd en aanpalend beleid	16
3.5	Uitwerkingwijze van de Wmo in diverse beleidsnotities	16
4.	Uitwerking van de Wmo-prestatievelden	17
4.1	Bevorderen sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten (civil society)	18
4.2	Op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden	20
4.3	Het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning	21
4.4	Het ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers	25
4.5	Het bevorderen van deelname aan het maatschappelijk verkeer en van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem	27
4.6	Het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem ten behoeve van het behoud van hun zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijk verkeer	30
4.7	Het bieden van maatschappelijke opvang, waaronder vrouwenopvang, advies en steunpunten huiselijk geweld	36
4.8	Het bevorderen van Openbare Geestelijke Gezondheidszorg, met uitzondering van het bieden van psychosociale hulp bij rampen	39
4.9	Bevorderen van verslavingszorg	41
5.	Actiepunten in tabel	44

Bijlage 1: Criteria welzijnsvisie

Bijlage 2: Kengetallen per prestatieveld

Bijlage 3: Overzicht van (beleids)initiatieven in het kader van sociale samenhang en leefbaarheid in de dorpen, wijken en buurten

Bijlage 4: Werkwijze gemeente Valkenswaard inzake benchmark- en cliënttevredenheids-onderzoek

Bijlage 5: Financieel overzicht Wmo-middelen incl. personeelskosten

Voorwoord

Voor u ligt het eerste Wmo Meerjarenplan van de gemeente Valkenswaard. Deze notitie is later geschreven dan in andere gemeenten. In Valkenswaard is voorrang gegeven aan het opstellen van een brede Welzijnsvisie. Dit heeft ons niet belet om allerlei initiatieven te nemen en uitvoering te geven aan activiteiten in het kader van de Wmo die als bouwstenen kunnen worden gezien van de maatschappelijke ondersteuning. Kortom, in Valkenswaard is op het Wmo-terrein hard aan de weg getimmerd. In dit Wmo-meerjarenplan worden alle genomen en te nemen initiatieven en activiteiten in beeld gebracht en in een meerjaren perspectief geplaatst.

De Wmo bestrijkt een groot terrein van zaken die zich in de gemeente afspelen. Om het geheel overzichtelijk te houden, is gekozen om aanpalende (welzijns)onderwerpen zoals kunst & cultuur, onderwijs, sport, Werk & Inkomen, armoedebeleid, volksgezondheid, veiligheid, sociale werkvoorziening, inburgering nieuwkomers, vreemdelingen, bijzondere bijstand en alle gebouwelijke zaken die faciliterend zijn voor voorzieningen die uit de Wmo voortvloeien buiten beschouwing te laten in deze notitie.

Naast deze notitie is er een notitie opgesteld waarin duidelijk wordt gemaakt dat de prestatievelden van de Wmo een soort van communicerende vaten zijn. Deze notitie is een naslagwerk voor ambtelijk en bestuurlijk gebruik. Het kan ook een handvat zijn voor de Wmo Adviescommissie Vraagzijde.

Namens het college van burgemeester en wethouders,
Hetty Tindemans

Leeswijzer

Dit meerjarenplan is het eerste Wmo Meerjarenplan van de gemeente Valkenswaard. De Wmo is vanaf 1 januari 2007 in werking getreden. Vanaf die datum kreeg iedere gemeente de verplichting om een vierjarig beleidsplan op te stellen dat uitvoering geeft aan de Wet Maatschappelijke Ondersteuning. In Valkenswaard is ervoor gekozen om eerst te werken aan een welzijnsvisie die sturing kan geven aan onder meer het Wmo Meerjarenplan. Tevens is in kaart gebracht welke overlegstructuren zijn aan de vraagzijde (de cliëntkant) en de aanbodzijde (de instellingenkant) op het vlak van de Wmo. Daaruit voortvloeiend is de Wmo Adviescommissie Vraagzijde in het leven geroepen. Deze groep is vanaf eind 2008 in functie. Bij de vaststelling van de welzijnsvisie in november 2008 gaf de gemeenteraad het college de opdracht om voor 1 juni 2009 een Wmo Meerjarenplan gereed te hebben. Gezien de verplichting van burgerparticipatie die de Wmo zelf met zich mee heeft gebracht, heeft de WAV over de schouder meegelezen en tussentijdse adviezen gegeven. Half juni 2009 heeft de Wmo Adviescommissie Aanbodzijde haar reactie op deze notitie gegeven. Vervolgens is de notitie door het college vrijgegeven voor de reguliere inspraakprocedure, echter nadat de WAV en WAA formeel zijn verzocht hun eind-advies te formuleren. Deze reacties zijn verwerkt en voor u ligt het resultaat.

In deze notitie wordt gestart in hoofdstuk 1 met te benoemen volgens welke principes het meerjarenplan is opgesteld, te weten de criteria van de welzijnsvisie. Aangezien dit het eerste meerjarenplan is, wordt in hoofdstuk 2 de Wmo nader toegelicht. Ingegaan wordt op de oorsprong van de Wmo, er wordt een typering gegeven van de aard van de wet, de rol van de gemeente in relatie tot de Wmo wordt toegelicht en tot slot komen de gemeentelijke verplichtingen aan bod.

Om Valkenswaard te kunnen positioneren in het licht van de Wmo wordt in hoofdstuk 3 aandacht geschonken aan kengetallen en demografische gegevens. Tevens wordt uitgelicht welke doelgroepen en instellingen in Valkenswaard met betrekking tot de Wmo bijzondere aandacht verdienen. Aangestipt wordt wat gerelateerd beleid is en hoe de samenwerking met andere gemeenten vorm krijgt.

Hoofdstuk 4 is de kern van het stuk. Hier wordt per prestatieveld beschreven hoe de huidige situatie eruit ziet en wat de gewenste situatie is. In de bijlagen zijn de kengetallen per prestatieveld terug te vinden. Vervolgens zijn er waar nodig actiepunten geformuleerd die de huidige situatie meer in de richting van de gewenste situatie doen bewegen.

In hoofdstuk 5 worden de actiepunten in schema weergegeven met daarbij de planning, verantwoordelijkheden en financiële consequenties.

Er is een achtergrondnotitie geschreven “Correlatie tussen de Wmo-prestatievelden: Communicerende vaten” die ingaat op de correlaties tussen de diverse prestatievelden. Deze notitie is een naslagwerk voor ambtelijk en politiek gebruik en een handvat voor de Wmo Adviescommissie Vraagzijde en Aanbodzijde.

Samenvatting

De Wmo is een brede wet die aan de gemeenten een flinke uitdaging geeft om, ondanks de complexiteit en verwevenheid van onderwerpen, duidelijk en gestructureerd te blijven werken. Om in vogelvlucht een beeld te krijgen van wat er in deze notitie geschreven is wordt aanbevolen om hoofdstuk 1 te lezen en het hierna volgende schema.

Hierna wordt in overzicht aangegeven waar het Wmo-Meerjarenplan in de kern om draait. De eerste kolom geeft de negen prestatievelden kernachtig weer. Er zijn vier rijen met onderwerpen die de prestatievelden overkoepelen. In de tweede kolom ziet u een verwijzing naar de criteria die in de welzijnsvisie opgesteld zijn. Aan deze criteria dienen alle onderliggende beleidsnotities, dus ook het Wmo Meerjarenplan, te voldoen. Zie voor de uitwerking van de criteria bijlage 1. In de derde kolom wordt aangegeven welk beleid er inmiddels ontwikkeld en vastgesteld is op de diverse prestatievelden. De vierde kolom geeft puntsgewijs aan wat er allemaal al gebeurt op de diverse terreinen van de Wmo. In de vierde kolom treft u de eventuele nieuwe actiepunten aan die direct voortkomen uit dit Wmo Meerjarenplan. De laatste kolom geeft aan welke effecten worden nagestreefd met de inzet van het beleid, de bestaande (beleids)activiteiten en nieuwe actiepunten.

Prestatievelden	Criteria welzijnsvisie ZIE BIJLAGE 1	Bestaand beleid	Bestaande (beleids)activiteiten	Nieuwe actiepunten vanuit Wmo Meerjarenplan	Beoogde effecten
Overkoepelend	2), 3)	* Welzijnsvisie 2009	Toetsing van alle onderliggende beleidsstukken aan de criteria welzijnsvisie	Geen nieuwe actiepunten	Elkaar versterkende, samenhangend beleid
Overkoepelend	2), 3)	* Wmo Participatie Vraagzijde 2008 * Wmo Participatie Aanbodzijde 2008	* Betrokkenheid van WAV en WAA bij het Wmo Meerjarenplan en andere Wmo-beleidsstukken * Vrijwilligersplatform oprichten * Vertegenwoordiging Valkenswaard-Oost en West	Geen nieuwe actiepunten	Breed draagvlak bij instellingen (de (mede)-uitvoerders van beleid) en vragers
Overkoepelend	2), 3)	Wmo Participatie Vraagzijde 2008	Ad hoc communiceren over Wmo	1) Structurele communicatie via publicaties in plaatselijke krantjes in speciale rubriek.	Betrokkenheid van inwoners bij de Wmo
Overkoepelend	8)	Wmo Meerjarenplan 2010-2013		2) Jaarlijkse evaluatie en bijstelling in aparte notitie. Na vier jaar geïntegreerde nieuwe 4-jaarse notitie.	Actueel Wmo Meerjarenplan

Prestatievelden	Criteria welzijnsvisie ZIE BIJLAGE 1	Bestaand beleid	Bestaande (beleids)activiteiten	Nieuwe actiepunten vanuit Wmo Meerjarenplan	Beoogde effecten
1 Sociale samenhang en leefbaarheid	2), 5), 7), 10), 14), 18)	* Wijkontwikkelings- plannen en Dorpsontwikkelingsplan * Wijken met een accent	* Uitvoering van wijkontwikkelingsplannen/ IDOP * Uitvoering van het project wijken met een accent	3) Afstemming accommodatiebeleid, subsidiebeleid en beleid buurt- en clubhuizen, 10- ercentrum en Pulse	Sociale samenhang en leefbaarheid: minder eenzaamheid, meer burenhulp etc.
2 Ondersteuning bij opgroeien van jeugd en opvoeden	2), 7), 15), 18)	* Integraal jeugdbeleid 2010 en verder * Plan Centrum voor Jeugd en Gezin 2009 * Visie Brede Scholen 2009	* Opening fysiek loket CJG * Onderzoek PON: welke soort vragen komen binnen en hoe worden ze doorgeleid * Invoering lokaal signaleringssysteem "Zorgvoorjeugd" * Invoering Electronisch Kinddossier * Reorganiseren netwerk jeugdhulpverlening * Werkwijze CJG verder implementeren * Alternatief uitwerken voor www.maaknudegoedkeuze.nl	Geen nieuwe actiepunten	Alle jeugd/verzorgers met problematiek zijn in beeld. De juiste zorg of ondersteuning wordt op de kortst mogelijke termijn geleverd. Daar waar deze zorg niet voorhanden is worden de best mogelijke alternatieven aangeboden.
3 Informatie en Advies	2), 4), 6),7), 18)	Plan van aanpak / visie en afstemming lokale loketten 2008	* 'Gids' voor alle loketmedewerkers met basisinformatie alle lokale loketten. * Kennismakingsrondes lokale loketten; "bekend maakt bemind" * Jaarlijkse ontmoeting loketmedewerkers * Relaties leggen met regionale loketten	4) Nagaan of het werkproces bij het loket nog efficiënter kan worden georganiseerd om zo de toename van vragen te kunnen opvangen. 5) Decentrale loketten	De inwoner wordt op vriendelijke en correcte wijze geholpen en wordt niet weggestuurd zonder antwoord of juiste doorverwijzing. Het resultaat moet zijn: tevreden cliënten.

Prestatievelden	Criteria welzijnsvisie ZIE BIJLAGE 1	Bestaand beleid	Bestaande (beleids)activiteiten	Nieuwe actiepunten vanuit Wmo Meerjarenplan	Beoogde effecten
4 Ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers	2), 6), 10), 15), 18)	Integraal mantelzorgbeleid 2008-2011	<ul style="list-style-type: none"> * Handboek mantelzorg tbv loketten * Speciale activiteiten voor mantelzorgers (zoals mantelzorgdiner) etc. * Aandacht voor ouders van gehandicapten: levenslang mantelzorger * Ontwikkeling vrijwilligersbeleid 2010 	Geen nieuwe actiepunten	Mantelzorgers die hun 'lasten' aan blijven kunnen. Voldoende vrijwilligers om de vele initiatieven die in Valkenswaard aanwezig zijn.
5 Bevorderen maatschappelijke deelname kwetsbare inwoners	2), 6), 7), 9), 10), 11), 15), 17), 18)	Integraal gehandicaptenbeleid 2007- 2010	<ul style="list-style-type: none"> * Uitvoering actiepunten integraal gehandicaptenbeleid * Ontwikkelen Seniorenbeleid 2010 * Samen met instellingen komen tot inventarisatie en voorlopige 'gaten dichten' wegvallen AWBZ-indicatie psychosociaal en invoering pakketmaatregel. * Inbedding Maatschappelijke Steunsystemen (MSS) en Sociale Participatie in het kader van Zorg voor Beter (SPAR) 	<ul style="list-style-type: none"> 6) Lotgenotencontact 7) Invulling ondersteunende begeleiding (uitwerking gevolgen pakketmaatregel AWBZ met instellingen) 8) Maatschappelijk betrokken ondernemen 	Inwoners zo lang mogelijk zelfstandig laten wonen en laten deelnemen aan maatschappij

Prestatievelden	Criteria welzijnsvisie ZIE BIJLAGE 1	Bestaand beleid	Bestaande (beleids)activiteiten	Nieuwe actiepunten vanuit Wmo Meerjarenplan	Beoogde effecten
6 Verstrekking voorzieningen kwetsbare inwoners	2), 4), 5), 7), 9), 10), 12), 13), 17), 18)	Wmo Verordening 2010	* Inkomensgrens CVV is opgehoogd naar 1,8 (2010) * Eigen bijdrage is ingevoerd (2010) * Zoom bim: kwaliteitsverbetering vraagverkenning	9) Standaardisering / afstemming procedure aanbesteding huishoudelijke zorg 10) Hervorming / herinrichting / uitbreiding Wmo loketten 11) Verdere vormgeving compensatieplicht 12) Verbeterde indicatiestelling 13) Verschuiving van individuele naar algemene voorzieningen 14) Hergebruik van voorzieningen	Inwoners zo lang mogelijk zelfstandig laten wonen en laten deelnemen aan maatschappij
7 Maatschappelijke opvang	18)	Regionaal stedelijk Kompas	*Inbedding project "RAAK": Reflectie en Actiegroep Aanpak Kindermishandeling * Stedelijk Kompas: preventie ontstaan dak- en thuislozen en duurzame verbetering van de gehele situatie. Onderzocht wordt waar extra opvanglocaties in de regio geplaatst kunnen worden	15) Onderzoek lokaal beleid op het vlak van maatschappelijke opvang en huiselijk geweld / kindermishandeling 16) Aansluiten bij het regionale Stedelijk Kompas (preventie bij) maatschappelijke opvang	Gezonde huiselijke situatie/ minimalisering slachtoffers van huiselijk geweld: minimalisering geweld in huiselijke kring qua duur en intensiteit en geschikte toegankelijke (vrouwen)opvang.

Prestatievelden	Criteria welzijnsvisie ZIE BIJLAGE 1	Bestaand beleid	Bestaande (beleids)activiteiten	Nieuwe actiepunten vanuit Wmo Meerjarenplan	Beoogde effecten
8 Bevorderen OGGZ	10), 18)	<ul style="list-style-type: none"> * Regionaal stedelijk Kompas (reguliere geldstroom richting collectieve preventie GGZ) * Regionaal programma 2009-2012 voor collectieve preventie GGZ en verslavingszorg 	<ul style="list-style-type: none"> * Opbouw Maatschappelijke Steunsystemen * Verplaatsing lokatie de Boei naar centrum Valkenswaard na vinden geschikte lokatie 	<ul style="list-style-type: none"> 17) Regionale invulling collectieve preventie GGZ 18) Inbedding pilot 'Maatschappelijke Steunsystemen' 	(Ex)-psychiatrische patiënten zo lang mogelijk zelfstandig laten wonen en laten deelnemen aan maatschappij
9 Bevorderen verslavingsbeleid	7), 10), 15), !8)	<ul style="list-style-type: none"> * Regionaal stedelijk Kompas * Regionaal programma 2009-2012 voor collectieve preventie GGZ en verslavingszorg 	<ul style="list-style-type: none"> * Evaluatie van de succesvolle werkgroep alcohol, drugs en jongeren gebruiken voor het lokaal verslavingsbeleid en tussentijds binnen beschikbare budgetten alvast lokale activiteiten oppakken. * Opdrachtverstrekking aan GGZ en Novadic Kentron voor het opstellen van het plan Collectieve preventie GGZ en Verslavingszorg, regionaal programma 2009-2012. 	<ul style="list-style-type: none"> 19) Opstellen en uitvoeren lokaal verslavingsbeleid 20) Regionale invulling verslavingszorg 	Lokale en regionale beheersing van de verslavingsproblematiek

1. Visie op de Wmo

1.1 Koppeling naar de toekomst- en welzijnsvisie

In plaats van direct een Wmo Meerjarenplan te maken in 2008 is gekozen om eerst een welzijnsvisie op te stellen die richtinggevend is voor het welzijnsterrein. Niet alleen gericht op de Wmo, maar ook op onderwerpen als onderwijs, kunst, cultuur, sport. De welzijnsvisie is de ‘tegenhanger’ van de ruimtelijke structuurvisie. De welzijnsvisie luidt als volgt:

Streefbeeld

“Valkenswaard is een aantrekkelijke gemeente waar inwoners het plezierig vinden om te *leven*, te *werken*, te *ontwikkelen* en te *ontspannen*. De inwoners gaan *respectvol* met elkaar om.

De levendige *sociale netwerken* zorgen voor een stevig *sociaal fundament*, waar *iedereen aan kan meedoen*. Inwoners zijn niet alleen actief betrokken bij de eigen leefomgeving, maar ook bij de bredere samenleving; ook hier doet iedereen mee!

De inwoners kunnen, ook als zij zorgbehoeften krijgen, zo lang mogelijk in hun woning in de wijk *blijven wonen*. De inwoners worden gefaciliteerd om zo lang mogelijk *zelfstandig* te kunnen blijven, *regie te voeren* over hun eigen leven en *weten de weg* te vinden waar ze voor hulp en ondersteuning terecht kunnen en kunnen daar vervolgens ook voldoende gebruik van maken. Inwoners die hier niet toe in staat zijn worden *actief opgezocht* om de juiste ondersteuning te kunnen ontvangen.

De voorzieningen waarop aanspraak moet worden gemaakt dienen *betaalbaar, houdbaar, vraaggericht en toegankelijk* te zijn.

De voorzieningen dienen *samenhangend* te zijn. De gemeente wil aanbieders van welzijns’ producten’ ondersteunen door de regierol op zich te nemen.”

De welzijnsvisie geeft daarbij een 18-tal criteria mee die voor de uitwerking van de deelnotities op het vlak van welzijn. Het Wmo-Meerjarenplan kan ook gezien worden als deelnotitie, waarvoor de welzijnsvisie richtinggevend is.

In de verdere uitwerking zal rekening gehouden worden met de 18 criteria die geformuleerd zijn, zie bijlage 1. De volledige tekst is verwerkt in de welzijnsvisie.

1.2 Visie op de Wmo

In navolging van de bovenstaande welzijnsvisie zal de Valkenswaardse invulling van de Wmo er vooral op gericht zijn om haar kwetsbare inwoners te ondersteunen, zodat het streefbeeld dat in de welzijnsvisie is geformuleerd niet alleen werkelijkheid kan zijn voor de inwoners zonder (ingrijpende) problemen, maar juist ook voor inwoners die te maken hebben met (multi)problematiek.

Wat binnen de invulling van de Wmo wordt nagestreefd is de klantgerichtheid (vertrek vanuit het compenseren van de hiaten in de totale situatie van de klant), zoveel mogelijk keuzevrijheid voor de klant en accent op zelfredzaamheid, waarbij het de rol van de gemeente is om te stimuleren, mobiliseren, faciliteren en regisseren.

Een feit is dat prioriteitstelling tussen of binnen de prestatievelden een bijna onmogelijke aangelegenheid is. De prestatievelden werken als een soort van communicerende vaten. Daar waar men in het ene prestatieveld iets laat liggen, duikt het in het andere prestatieveld des te harder op. Zie ook de notitie “Correlatie tussen de prestatievelden: Communicerende vaten, Achtergrondnotitie behorend bij het Wmo Meerjarenplan van de gemeente Valkenswaard”. Hierna wordt een schets gegeven van de impact van de problematiek die op Valkenswaard af komt.

De kwetsbare inwoners in Valkenswaard zijn, niet-verrassend, die inwoners die in de Wmo zelf al expliciet aan bod komen, te weten de jeugd met opgroei problemen en verzorgers met opvoedproblemen, mantelzorgers, vrijwilligers, inwoners die slachtoffer zijn van huiselijk geweld, inwoners met psychiatrische- en verslavingsproblematiek. In prestatieveld 5 en 6 wordt niet ingegaan op specifieke doelgroepen.

In Valkenswaard zijn hier met name de senioren inwoners, gehandicapte inwoners en eenzame inwoners / inwoners met lichte psychosociale problematiek de groep waarop gericht wordt. Dit uit zich, behalve in de vorm van uitvoering van de Wmo Verordening dan ook in specifiek beleid voor senioren en gehandicapten.

Valkenswaard heeft, zoals uit de kengetallen blijkt, te maken met een zware vergrijzingsgolf. De problematiek en juist de kansen van het hebben van veel senioren dient een duidelijke plaats te krijgen in met name het integraal seniorenbeleid. Tevens heeft Valkenswaard te maken met ontgroening en een bovengemiddeld aantal autistische jongeren. Dit is merkbaar bij Lunetzorg. De grens tussen licht verstandelijk beperkt met autisme naar normaal begaafd met autisme vervaagt. Ook hiervoor dient er aandacht te zijn. Dit onderwerp heeft een plaats in het integraal jeugdbeleid. Het integraal jeugdbeleid gaat tevens in op allerlei onderwerpen die het functioneren van jeugd in Valkenswaard zouden moeten optimaliseren, zodat jeugd en later jongeren ervoor kiezen om in Valkenswaard te blijven of juist in Valkenswaard te komen wonen.

Vrijwilligers zijn steeds moeilijker te krijgen en wel erg belangrijk, zeker ook voor Valkenswaard. Valkenswaard is bij uitstek een gemeente die 'aan elkaar hangt' door vrijwilligerswerk. De meeste evenementen, maar ook de zorg en dienstverlening, de scholen kunnen niet zonder. Het is dus van groot belang aandacht te hebben voor deze doelgroep. Van belang is in dit kader om dwarsverbanden te leggen tussen verschillende doelgroepen. Zo kan de 'zilveren kracht' veel betekenen voor het vrijwilligerswerk. Dit geldt ook voor mantelzorgers. Hoe meer sprake is van vergrijzing en mensen met een handicap, hoe vaker er sprake zal zijn van mantelzorgsituaties. Aangezien Valkenswaards vergrijzing fors is, is de rol van de mantelzorger ook niet weg te denken en zijn overbelaste mantelzorgers het laatste waar we op zitten te wachten. Vandaar dat ook aandacht voor mantelzorgers wezenlijk is. Het mag duidelijk zijn dat de groep inwoners met verslavingsproblematiek of inwoners die te kampen hebben met situaties van huiselijk geweld, een groep is die acuut geholpen moeten kunnen worden.

Het is met andere woorden niet aan te geven wat de meest kwetsbare doelgroep is. Het enige wat gedaan kan worden om de Wmo betaalbaar te houden is kritisch te zijn op de uitvoering van activiteiten en de daaraan verbonden daadwerkelijke bijdrage aan het welzijn van inwoners. Bij ieder nieuw initiatief, vooral ook buiten de Wmo, zou afgewogen moeten worden of het noodzaak of luxe betreft. Daar waar het luxe betreft zou men zich moeten afvragen of dit opweegt tegen het investeren in het basisbestaan van inwoners, hetgeen de Wmo nastreeft.

2. Een nadere toelichting op de Wmo

2.1 Waaruit bestaat de Wmo

Sinds 1 januari 2007 is de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) van kracht. De Wmo bestaat uit:

- de (voormalige) Wet voorzieningen gehandicapten (WVG);
- de (voormalige) Welzijnswet;
- delen van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ), namelijk de huishoudelijke zorg en een aantal subsidieregelingen;
- de gevolgen van het vervallen van AWBZ-indicatie met psychosociale grondslag en de pakketmaatregel;
- de Openbare Geestelijke Gezondheidszorg uit de Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid (WCPV).

2.2 Redenen van het ontstaan van de Wmo

De belangrijkste redenen voor de landelijke overheid om deze wet in het leven te roepen waren:

- De kosten van de AWBZ waren veel te sterk gestegen en door de vergrijzing dreigden ze nog verder te groeien. Met de Wmo wil het Rijk bereiken dat – ook op de lange termijn – de zorg aan mensen met een ernstige, zeer langdurige hulpvraag gewaarborgd en betaalbaar is.
- Er was te weinig samenhang in de zorg en tussen zorg en welzijn.
Door de Wmo krijgen gemeenten meer mogelijkheden om regie te voeren over samenhangende activiteiten van aanbieders van wonen, zorg en welzijn. Hierdoor kan een sluitende keten van zorg en ondersteuning tot stand worden gebracht en meer maatwerk aan de burger geleverd worden. Door meer verantwoordelijkheden op lokaal niveau neer te leggen, wordt ook beoogd om de zorg dichterbij de cliënt te brengen.
- De rol van de overheid in de zorg en ondersteuning was te groot geworden en daarmee was de eigen verantwoordelijkheid van de burgers te veel afgenomen. De regering wil de zelfredzaamheid van mensen herstellen en stimuleren dat mensen die dat kunnen, meer dan nu het geval is, zelf oplossingen bedenken in de eigen sociale omgeving voor problemen die zich voordoen.

2.3 Wmo; participatiewet

Het maatschappelijke doel van de Wmo is ‘meedoen’. Meedoen over de volle breedte van de Nederlandse bevolking: jong en oud, ongeacht iemands maatschappelijke of economische positie, ongeacht beperkingen. De doelstelling van de wet is dat mensen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen en mee kunnen doen in de samenleving, al of niet geholpen door vrienden, familie of bekenden. Soms lukt dat meedoen niet op eigen kracht. Dat kan zijn omdat burgers de weg niet weten, de regie kwijt zijn, problemen hebben met het opgroeien of opvoeden van hun kinderen. Soms gaat het om mensen die zelf de hulpverlening niet weten te vinden: ouderen in een isolement, mensen die zich schamen om zorg te vragen of mensen die geen zorg willen vragen, terwijl ze dat eigenlijk wel nodig hebben. Anderen hebben enige mate van ondersteuning nodig, omdat ze sommige dingen vanwege een beperking niet zelf kunnen. In deze gevallen moet de gemeente ondersteuning bieden (de compensatieverplichting). De Wmo is dus vooral een participatiewet. Bij participeren gaat het om:

- participeren in allerlei activiteiten, zoals betaald werk hebben, lid zijn van verenigingen of evenementen bezoeken;
- meehelpen als vrijwilliger of mantelzorger;
- mede vormgeven aan beleid via inspraak en actief burgerschap.

2.4 Wmo; kaderwet

De Wmo is een kaderwet. Dat wil zeggen dat de wet niet gedetailleerd voorschrijft hoe gemeenten de wet dienen uit te voeren. De opdracht aan gemeenten is tweeledig en kan als volgt worden samengevat:

- Het voeren van algemeen beleid gericht op bevordering van zelfredzaamheid van burgers, hun maatschappelijke participatie en de leefbaarheid van de woonomgeving. Zogeheten inclusief beleid.
- Het leveren van individuele voorzieningen van maatschappelijke zorg aan mensen die daarop aangewezen zijn. Dit zijn op het individu en diens persoonlijke omstandigheden afgestemde voorzieningen, gericht op de bevordering van zijn zelfredzaamheid. Een belangrijk aspect hierbij is (het waarborgen van) de keuzevrijheid van de cliënt. De keuzevrijheid is met de komst van de Wmo toegenomen. Gemeenten hebben de opdracht de Wmo breed in te vullen. Met de komst van de Wmo kan beter worden ingespeeld op de vermaatschappelijking van de zorg waarbij intramurale voorzieningen steeds meer plaats maken voor netwerken van zorg en ondersteuning in de buurt. Die brede invulling moet betrekking hebben op de volgende 9 prestatievelden:
 1. Het bevorderen van de sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten.
 2. Op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden.
 3. Het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning.

4. Het ondersteunen van mantelzorgers daar onder begrepen steun bij het vinden van adequate oplossingen indien zij hun taken tijdelijk niet kunnen waarnemen, alsmede het ondersteunen van vrijwilligers.
5. Het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijke verkeer en van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem.
6. Het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en aan mensen met een psychosociaal probleem ten behoeve van het behouden en het bevorderen van hun zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijke verkeer.
7. Het bieden van maatschappelijke opvang, waaronder vrouwenopvang en het voeren van beleid ter bestrijding van geweld dat door iemand uit de huiselijke kring van het slachtoffer is gepleegd.
8. Het bevorderen van openbare geestelijke gezondheidszorg, met uitzondering van het bieden van psychosociale hulp bij rampen.
9. Het bevorderen van verslavingsbeleid.

2.5 De Wmo; Aan- en afbouwwet

De Wmo is een zogenaamde aanbouwwet. Dat wil zeggen dat na 1 januari 2007 nog andere functies overgeheveld kunnen worden naar de Wmo. Ook is het niet uitgesloten dat evaluatie van de Wmo voor het Rijk aanleiding is om onderdelen van functies, eventueel voor bepaalde doelgroepen, weer onder de Awbz te brengen. De eerste overheveling vanuit de Awbz naar de Wmo in 2007 was de hulp bij het huishouden. De tweede overheveling is de functie van Ondersteunende Begeleiding. Dit is begeleiding bij activiteiten in het dagelijkse leven als er sprake is van structurele belemmeringen om zelf de regie te voeren. De Awbz-functie Ondersteunende Begeleiding – algemeen kent twee varianten: dagbesteding en ondersteuning bij activiteiten als hulp bij de administratie, samen boodschappen doen, structuur aanbrengen in de dag en begeleiding bij sociale activiteiten. De ondersteunende begeleiding is sinds 1 januari 2008 geschrapt voor mensen die uitsluitend een somatische beperking hebben en die niet voor verblijf in aanmerking komen. Voor mensen met een psychosociaal probleem ging deze functie in 2009 van de Awbz over naar de Wmo en daarmee naar de gemeenten. Overleg over een geleidelijke overgang van de uitvoering van zorgkantoren naar gemeenten is gaande. Gemeenten zijn vrij in de wijze waarop ze de ondersteuning voor de doelgroep regelen. De groep bestaat voor een groot gedeelte uit cliënten van de maatschappelijke opvang (dak – en thuislozen, slachtoffers huiselijk geweld en zwerfjongeren). De begeleiding heeft daarnaast ook betrekking op trajecten voor de opvang (bijvoorbeeld gericht op het voorkomen van huisuitzetting) en trajecten na de opvang (nazorg). Voor verstandelijk –, zintuiglijk – en lichamelijk gehandicapten, psychogeriatrische patiënten en psychiatrische patiënten blijft de functie Ondersteunende Begeleiding-algemeen in de AWBZ gehandhaafd.

Ook wordt overwogen om de verantwoordelijkheid voor de MEE-organisaties over te hevelen naar gemeenten. Dit omdat gemeenten vanaf 1 januari 2007, in het kader van prestatieveld 3, verantwoordelijk zijn voor de cliëntondersteuning en daarmee voor een groot deel van het werkterrein van MEE.

Op 4 juni 2007 is een onderhandelingsakkoord voor het Bestuursakkoord Rijk - VNG getekend. Een onderdeel van dit bestuursakkoord heeft betrekking op de nazorg voor ex-gedetineerden. Het vorig kabinet had het besluit genomen om de nazorg van ex-gedetineerden door gemeenten, in het kader van de Wmo, uit te laten voeren. Dit besluit is destijds echter niet gecommuniceerd aan gemeenten. In het bestuursakkoord is afgesproken dat het Rijk en de gemeenten gezamenlijk de landelijke en lokale taken formuleren. Uitgangspunt is dat de aansluiting tussen detentie en nazorg goed geregeld en georganiseerd wordt en de daarvoor benodigde middelen voor gemeenten beschikbaar komen.

2.6 De Wmo en de rol van de gemeente

Ook voor de gemeente betekent het accent op eigen verantwoordelijkheid van de inwoners een cultuurverandering. Burgers meer verantwoordelijkheid geven betekent immers ook dat de gemeente op een aantal terreinen een stap terug kan of moet doen. De rol van de gemeente zal vooral moeten liggen op actief stimuleren, mobiliseren, faciliteren en regisseren.

In praktijk omvat 'de' regierol een aantal onderling samenhangende regierollen en -taken. De regierol richt zich vooral op:

- het realiseren van de samenhang binnen het Wmo-beleid en van het Wmo-beleid met de aanpalende beleidsgebieden (wonen, zorg, arbeid etc.);
- het realiseren van optimale burgerbetrokkenheid;
- het initiëren en implementeren van vernieuwingen;
- het optimaliseren van de synergie tussen uitvoeringsorganisaties die in ketens samenwerken;
- het realiseren van basisvoorzieningen en bewaken van continuïteit, kwaliteit, bereikbaarheid en toegankelijkheid van deze voorzieningen;
- het, indien noodzakelijk (bijvoorbeeld in geval van ontredde of overlast) organiseren of laten organiseren van 'outreaching' hulp.

2.7 Gemeentelijke verplichtingen

Inhoudelijke verplichtingen

Om aan de doelstellingen van de Wmo tegemoet te komen is de gemeente verplicht om met ingang van 2008 een beleidsplan Wmo vast te stellen waarin voor een periode van maximaal 4 jaar wordt aangegeven:

- wat de gemeentelijke doelstellingen zijn op de negen prestatievelden;
- hoe de gemeente het beleid samenhangend uitvoert;
- welke resultaten de gemeente wenst te behalen;
- hoe de kwaliteit van de maatschappelijke ondersteuning in de gaten wordt gehouden;
- hoe de gemeente ervoor zorgt dat de gebruikers van (individuele) voorzieningen keuzevrijheid hebben;
- op welke wijze de gemeente rekening houdt met de behoeften van kleine doelgroepen.

Procesverplichtingen

Verder kent de Wmo de volgende procesverplichtingen:

- participatie van de burger bij de totstandkoming van beleid;
- formeel adviesrecht over het concept-beleidsplan door gezamenlijke vertegenwoordigers van representatieve organisaties van de kant van vragers op het gebied van maatschappelijke ondersteuning';
- het opstellen van een Wmo-verordening;
- jaarlijkse rapportage omtrent de klanttevredenheid;
- de verplichting informatie (prestatiegegevens) aan te leveren aan het Rijk;
- de verantwoordingsverplichting aan burgers (via publicatie over het klanttevredenheid en het verstrekken van prestatiegegevens).

Financiën

De gemeente ontvangt jaarlijks Rijksgelden voor de uitvoering van de Wmo. Deze gelden zijn niet geoormerkt en kunnen dus ook aangewend worden voor andere doeleinden. Om goed te kunnen monitoren op financieel vlak is het van belang te weten wat de inkomende geldstromen zijn en de uitgaande geldstromen. De Wmo gaat uit van een aantal inkomstenbronnen voor gemeenten om de uitvoering van de Wet te kunnen bekostigen.

De inkomsten bestaan uit:

- * Rijksbijdragen vanuit het gemeentefonds (Wvg, Welzijnswet)
- * Rijksbijdragen door specifieke (integratie)uitkering Wmo (huishoudelijke verzorging, zorg in natura, eigen bijdragen, netto persoonsgebonden budget, subsidieregelingen AWBZ (diensten bij wonen met zorg, zorgvernieuwingsprojecten GGz, coördinatie vrijwillige thuiszorg en mantelzorg, aanpassingen bestaande ADL-clusters, specifieke uitkeringen Wvg (dure

woningaanpassingen, besluit bijdrage AWBZ gemeenten, uitvoeringskosten, vergoeding cliënttevredenheidsonderzoek)

De verdeling van het macrobudget is voorlopig gebaseerd op historische gegevens. De jaarlijkse groei van het toegewezen budget wordt bepaald aan de hand van twee indices: een reële index (het aantal thuiswonende 75+-ers; een maat voor de vergrijzing en de behoefte aan extramurale zorg) en een loonprijsindex. Het macrobudget kan jaarlijks worden aangepast op basis van monitoring door een onafhankelijke derde (SCP) om te waarborgen dat overgehevelde middelen toereikend blijven, zie volgende alinea. Vanaf 2008 wordt gewerkt met een meer objectieve verdelingssystematiek, waarbij de volgende factoren worden gehanteerd: leeftijdsopbouw van de bevolking, huishoudensamenstelling, inkomen, aantal uitkeringsontvangers en de mate van stedelijkheid. Naast de integratie-uitkering kan een gemeente uit hoofde van wettelijke bepalingen aanspraak maken op andere specifieke uitkeringen. Deze uitkeringen, gericht op prestatievelden 7, 8 en 9 worden verstrekt aan de centrumgemeenten, Eindhoven in de Valkenswaardse situatie.

- * Vergoeding uitvoeringskosten (vanuit de integratie-uitkering); deze kosten hebben betrekking op de uitvoering van de Wmo op het vlak van algemeen beleid, indicatiestelling, inkoop van zorg (aanbesteding), verstrekking van Pgb's, inning van eigen bijdragen (door CAK), organisatie en administratie van zorgverlening.
- * Vergoeding jaarlijks cliënttevredenheidsonderzoek; deze vergoeding maakt deel uit van de integratie-uitkering.
- * Eigen bijdragen door inwoners; deze mogen door gemeenten geheven worden bij bepaalde producten. Het Rijk stelt echter de grenzen. Een eigen bijdrage Wmo gaat voor op eigen bijdragen uit hoofde van de AWBZ.

Onderzoek Sociaal Cultureel Planbureau (SCP)

Het SCP heeft in 2008 en 2009 een landelijk evaluatie-onderzoek gedaan naar de Wmo in gemeenten in Nederland. Hieraan heeft de gemeente Valkenswaard ook deelgenomen. Dit onderzoek wordt uitgevoerd met steun en in overleg met de VNG. Dit onderzoek levert input richting ministerie. Iedere deelnemende gemeente ontvangt een onderzoeksrapport. Op basis van de resultaten van dit onderzoek kan onder andere landelijk worden bijgestuurd op het benodigde budget voor de uitvoering van de Wmo. De resultaten geven tot nu toe te kennen dat het objectieve verdeelmodel adequaat is. Het model kan echter nog enigszins verfijnd worden met een indicator voor de gezondheidstoestand (gebruik van geneesmiddelen voor chronische aandoeningen) en een indicator voor de sociaal economische positie (het gemiddeld inkomen). Het SCP geeft wel aan dat dergelijke indicatoren aan bepaalde eisen moeten voldoen en dat ook na een dergelijke verfijning verschillen tussen het historisch budget en het door middel van het verdeelmodel geobjectiveerde budget zullen blijven bestaan.

Jaarlijkse rapportages /onderzoeken

1) Onderzoek klanttevredenheid

In de Wmo wordt aan de gemeenten de verplichting opgelegd om het beleid op een horizontale manier te verantwoorden. Gemeenten moeten op grond van artikel 9 van de Wmo, elk jaar een onderzoek naar de tevredenheid van hun 'klanten' doen. Dit is bedoeld om in beeld te krijgen wat burgers van de uitvoering van de Wmo in hun gemeente vinden. De uitkomsten moeten jaarlijks vóór 1 juli gepubliceerd worden. Daarnaast moeten gemeenten deze gegevens aan het ministerie van VWS sturen, zodat het ministerie gemeenten onderling met elkaar kan vergelijken (ook wel benchmark genoemd). Op deze manier krijgen burgers en cliënten inzicht in het beleid van hun gemeenten en kunnen de gemeenteraad ter verantwoording roepen. Het eerste klanttevredenheidsonderzoek vond, conform de wettelijke verplichting, in de eerste helft 2008 plaats. Dit onderzoek beperkte zich tot een schriftelijk onderzoek onder klanten die in de afgelopen 2 jaar een Wmo-voorziening bij ons hebben aangevraagd. Het onderzoek gaat over de dienstverlening van de gemeente en de dienstverlening van de leveranciers van Wmovoorzieningen.

De vragen hebben onder meer betrekking op:

- de aanvraagprocedure;
- de informatieverstrekking;

- de dienstverlening van de aanbieders van hulp bij het huishouden en voorzieningen voor gehandicapten;
- de Wmo-adviesraad.

Zie ook bijlage 4.

2) Landelijke benchmark van het Sociaal-Geografisch en Bestuurskundig onderzoek voor gemeenten (SGBO)

De gemeente Valkenswaard neemt minimaal eens per vier jaar deel aan de landelijke basisbenchmark, zodat de positie van Valkenswaard ten opzichte van de andere gemeenten 'gewogen' kan worden. Dit geeft mogelijk nieuwe impulsen aan (deel)beleid en uitvoering op het vlak van de Wmo. Hiervan worden rapporten uitgegeven. De jaren dat niet deelgenomen wordt aan de benchmark, worden wel de 19 verplichte vragen beantwoord ten behoeve van het ministerie van VWS. Zie ook bijlage 4.

3) Klachtenregeling en -rapportage

De gemeente zelf heeft een klachtenregeling, terwijl ook alle organisaties waar de gemeenten diensten inkoop een dergelijke regeling hebben. De gemeente maakt jaarlijks een klachtenrapportage op. Op grond hiervan wordt waar nodig en mogelijk bijgestuurd. De dienstverlenende organisaties doen dit eveneens en informeren de gemeente hierover in alle gevallen.

4) Rapportages gebruik Wmo-voorzieningen

Ieder half jaar wordt door de back-office van het Wmo-loket een rapportage voor de gemeenteraad gemaakt over het gebruik van voorzieningen, de bijbehorende begrote kosten en werkelijke kosten, om zodoende grip te houden op de uitgaven en realistische kostenramingen te maken.

3. Algemene typering van de gemeente Valkenswaard

3.1 Kengetallen/demografie

Enkele kengetallen

(Uit: Statistisch Zakboek 2008, Provincie Noord-Brabant)

- * De gemeente Valkenswaard is een gemeente met 30.867 inwoners (2008).
- * De bevolkingsdichtheid is 562 (Noord-Brabant: 493).
- * De woningvoorraad bedraagt 13.607.
- * De woningdichtheid is 248 ten opzichte van het Brabantse gemiddelde van 204.
- * Het aantal werkzame personen in Valkenswaard bedraagt 14.570, dit is 47% van de totale bevolking. Er zijn 968 werklozen. Het werkloosheidspercentage bedraagt 6,7 % ten opzichte van het Brabantse percentage van 5,8%.

Het aantal werklozen ligt hoger dan het gemiddelde van andere Brabantse gemeenten. Van belang hierbij is aandacht voor hieruit voortvloeiende verveling, depressies, crimineel gedrag en dergelijke. In Valkenswaard is er sprake van een grotere bevolkingsdichtheid / woondichtheid dan ten opzichte van het gemiddelde van de rest van de Brabantse gemeenten. Te grote bevolkingsdichtheid werkt overlastsituaties eerder in de hand. In sommige wijken van Valkenswaard is dit merkbaar (geweest). Anderszijds kan een gezonde mate van bevolkingsdichtheid ook leiden tot sociale cohesie en sociale controle. Dit zal per wijk en per beleving van het individu verschillen.

De leeftijdsverdeling ziet er als volgt uit:

	Valkenswaard	Noord-Brabant
1-19 jaar	21,9	23,8
20-54 jaar	45,4	48,2
55-64 jaar	14,8	13,1
65 jaar en ouder	17,9	14,9
Groene druk	36,4	38,8
Grijze druk	29,7	24,3

(Bron: Statistisch Zakboek, Provincie Noord-Brabant, 2008)

In de leeftijdsopbouw van een bevolking zijn trends uit het verleden te herkennen. Zo zijn de 5 jaarsleeftijdsgroepen in de leeftijden van 35 tot 60 jaar relatief groot. De mensen van deze leeftijd zijn geboren tussen 1947 en 1971. In deze periode (van na de Tweede Wereldoorlog tot eind jaren zestig) vond de babyboom plaats, een verschijnsel dat samen ging met zeer hoge geboorteaantallen. De babyboom werd opgevolgd door de babybust, een zeer sterke geboortedaling die plaatsvond tijdens de jaren zeventig. In de afnemende grootte van de leeftijdsgroepen 25 tot 30 en 30 tot 35 jaar is dit verschijnsel terug te zien.

Ook hier laat Valkenswaard een beeld zien van relatief minder jongeren dan in de rest van Noord-Brabant en relatief veel 55+-ers. Valkenswaard is één van de meest vergrijzende gemeenten van Nederland. We hebben het over ruim 32% 55+-ers in Valkenswaard, dus bijna eenderde van de bevolking.

De grijze druk wordt bepaald op basis van de leeftijdsgrens 65 jaar en ouder. Dit betreft de verhouding tussen het aantal 65+-ers en het aantal personen in de productieve leeftijdsgroep van 20-64 jaar. De verwachting is dat het aantal 65-plussers in Nederland naar verwachting zal stijgen van 14% in 2006 naar 19% in 2020 (ABFresearch, 2006).

Het opleidingsniveau is vergelijkbaar met de situatie in Zuid-Oost Brabant. Het opleidingsniveau van de jongeren van 12 t/m 17 jaar is iets lager dan in de regio.

In 2006 wonen in Valkenswaard 3979 mensen (13%) van allochtone afkomst (CBS 2006). Van hen zijn 1402 personen 1^e generatie allochtoon. Van de groep allochtonen zijn er 918 niet-Westers.

1/3 van de volwassenen verricht vrijwilligerswerk minder dan 2 uur per week. Van de jongeren doet 8% vrijwilligerswerk.

In Valkenswaard zijn er 85 woonplekken (Lunetzorg) voor verstandelijk gehandicapten, verdeeld over Zwijsenstraat, Rapelenberg, Scottstraat, Rudolfusdal en Mouterwei. Daarnaast zijn er 72 dagbestedingsplekken verdeeld over De Biezenrijt en Den Dries.

MEE heeft in 2008 aan 553 mensen uit Valkenswaard ondersteuning op vlakken als opvoeding, wonen, arbeid, psychosociale problematiek, informatie, financiën, scholing, dagbesteding, vrijetijdsbesteding en wet- en regelgeving. Het betreffen mensen met een verstandelijke handicap, een lichamelijke handicap, een zintuiglijke handicap en mensen met een autismespectrumstoornis.

3.2 Overlegstructuren binnen Valkenswaard op het vlak van de Wmo

Aan de vraagzijde ofwel de doelgroepen zijde, kent Valkenswaard veel overlegstructuren en belangenbehartigingsorganen. In de notitie Wmo Participatie Vraagzijde is dit in kaart gebracht. Tevens is in beeld gebracht wat er in de huidige situatie ontbreekt of verbeterd kan worden. Zoals in veel gemeenten bestaan er in Valkenswaard al jarenlang organen die de verschillende doelgroepenbelangen behartigen, te weten de seniorenbelangen (seniorenbelang Valkenswaard), de gehandicaptenbelangen (platform gehandicaptenbeleid) en de jeugdbelangen (jongerenraad). Sinds eind 2008 is de Wmo Adviescommissie Vraagzijde een feit. Deze commissie gaat zich buigen over Wmo-brede aspecten en brengt verbinding aan tussen de diverse prestatievelden, vernieuwt zaken en houdt de balans binnen de Wmo in de gaten. In plaats van een superbelangenbehartigingsorgaan vervult de Wmo Advies Commissie Vraagzijde een helicopter- en weegschaalfunctie. De leden zitten niet namens een bepaalde doelgroep in de commissie. De leden worden gekoppeld aan één of meer prestatievelden.

Het is wenselijk dat er een wijkvertegenwoordiging voor Valkenswaard Oost en West komt.

Onderzocht moet worden of het zinvol is om

- een vrijwilligersplatform op te richten (structureel of incidenteel tijdens beleidsontwikkelings-trajecten).
- nagaan wat er op lokaal niveau dient te worden ontwikkeld daar waar het gaat om input van de doelgroepen met betrekking tot prestatieveld 7 (maatschappelijke opvang), 8 (GGZ) en 9 (verslavingszorg).

Op het vlak van de Wmo zijn vele instellingen actief. In de notitie Wmo Participatie Aanbodzijde wordt dit verder uitgewerkt. Aangegeven wordt met welke instellingen de gemeente te maken heeft en in welke overlegorganen in welk verband georganiseerd zijn en op welke wijze / in het kader van welke onderwerpen met deze instellingen in contact getreden wordt.

3.3 Samenwerking tussen de gemeente Valkenswaard en andere gemeenten

De gemeente Valkenswaard kent op diverse onderdelen van de Wmo samenwerking met andere gemeenten, te weten in SRE-verband (Samenwerkingsverband Regio Eindhoven) en in A2-verband (gemeenten Waalre, Cranendonk en Heeze-Leende). Overleg en afstemming vindt op dit moment plaats op de onderwerpen Wmo-voorzieningen onder andere de individuele verstrekkingen, collectief vervoer, ondersteunende begeleiding (SRE en A2-gemeenten), aanbesteding (A2 gemeenten), de onderwerpen behorend bij prestatieveld 7, 8 en 9 te weten maatschappelijke opvang, geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg (SRE-gemeenten), communicatie met oog op gelijkvormiger PR-voering etc. (A2 gemeenten) en overige Wmo-beleidsterreinen zoals mantelzorgbeleid, jeugdbeleid etc. (A2 gemeenten). Het specifieke Wmo-beleid dient altijd op maat van de betreffende gemeente toegesneden te worden. Door samenwerking vindt echter wel een efficiëncyslag plaats. Door het onderling verstrekken van informatie hoeft niet steeds opnieuw het wiel uitgevonden te worden. Tevens is een afstemming tussen beleid en uitvoering van beleid zeer wenselijk, omdat er anders een ongewenste ongelijkheid tussen verschillende (buur)gemeenten kan ontstaan. Dit is met name van belang voor de individuele inwoner bij afname van voorzieningen en de bijbehorende te heffen eigen bijdrage.

3.4 Gerelateerd en aanpalend beleid

Een beleidsstuk dat groot effect heeft op de Wmo is het subsidiebeleid. Dit beleid geeft richting aan de gemeente voor welke activiteiten/instellingen etc. er subsidie mag worden verstrekt, hoe dit verantwoord dient te worden etc. Er kan nog een slag gemaakt worden door de subsidie te koppelen aan het belang voor de samenleving / Wmo. Dit geldt ook voor het accommodatiebeleid.

Veel beleidsvelden die onder welzijn te plaatsen zijn, hebben direct invloed op de uitvoering van de Wmo, denk aan het gezondheidsbeleid, sportbeleid, onderwijsbeleid (de Lokaal Educatieve Agenda), de visie op brede scholen, beleid voor kinderopvang en peuterspeelzalen. Ook de WOONvisie heeft directe invloed op de invulling van de Wmo. Uit de WOONvisie zijn onder andere de wijken met een accent (destijds woonservicezones) geïnitieerd, die een (deel)invulling geven aan prestatieveld 1, leefbaarheid. Het integraal veiligheidsbeleid, Wet Werk en Bijstand, Werk en Inkomen, Participatiebeleid (WEB en WI), Armoedebelief zijn beleidsstromen die wel directe link hebben met de Wmo. Beleid wat de Wmo wel raakt maar niet direct beïnvloedt is onder meer het beleid voor toerisme en recreatie, het kunst- en cultuurbeleid en het beleid voor toerisme en recreatie. In deze notitie wordt niet nader ingegaan op de relaties tussen deze verschillende beleidsterreinen.

3.5 Uitwerkingwijze van de Wmo in diverse beleidsnotities

De Wmo pleit voor integratie in plaats van segregatie. Dit zou ook doorgetrokken kunnen worden naar het ontwikkelen van een overkoepelend, op alle (kwetsbare) doelgroepen gericht beleid. In praktijk blijkt dat dit een te veelomvattende, minder werkbare beleidsnotitie zou opleveren. Vandaar dat in Valkenswaard gekozen wordt voor één overkoepelend Wmo Meerjarenplan en uitwerking van aandachtsgebieden, soms naar thema en soms naar doelgroep in separate notities, zie voor deze structuur ook de welzijnsvisie.

4 Uitwerking van de Wmo-prestatievelden

Voordat ingegaan wordt op de afzonderlijke prestatievelden kunnen er voor de beleidsperiode 2010-2013 wat algemene actiepunten worden genoemd, die de prestatievelden overstijgen. Van belang is dat de communicatie over de Wmo op structurele wijze plaats gaat vinden in de gemeente Valkenswaard. Het plan is om dit samen met de Wmo Adviescommissie Vraagzijde vorm te gaan geven in een speciaal daarvoor te reserveren rubriek in de plaatselijke pers. Hierin kan de WAV communiceren waarmee ze zich bezighoudt en met welke input inwoners de WAV kunnen voorzien van informatie. De gemeente kan periodiek melden wat er speelt op het vlak van de Wmo.

Dit Wmo Meerjarenplan dient jaarlijks geëvalueerd worden. Bij grote veranderingen kan een aanvullende notitie worden geformuleerd die samen met dit Wmo Meerjarenplan één geheel vormt. Na het verloop van de vierjarige beleidsperiode wordt dit plan als geheel opnieuw ter hand genomen.

Actiepunt 1

Structurele communicatie over de Wmo richting inwoners

Meetbaar actiepunt

In samenwerking met de WAV structureel gaan communiceren in plaatselijke pers over de ontwikkelingen/vorderingen van de Wmo.

Initiatiefnemer

Gemeente en WAV

Meedenkers

WAV

Planning

2010 - 2013

Effecten

Grotere betrokkenheid van inwoners van Valkenswaard bij de Wmo en meer input bij WAV.

Financiën

N.v.t.; gebruik maken van bestaande gemeentepagina

Effecten

Betrokkenheid van inwoners bij de Wmo

Voortgangsrapportage

Deze vindt jaarlijks in evaluatie en jaarverslaglegging van WAV plaats.

Actiepunt 2

Tussentijdse evaluatie Wmo Meerjarenplan

Meetbaar actiepunt

Tussentijdse jaarlijkse evaluatie van het Wmo Meerjarenplan.

Initiatiefnemer

Gemeente

Meedenkers

WAV

Planning

Jaarlijks in januari

Effecten

Voorkoming van veroudering; beschikbaarheid over een actueel plan.

Financiën

N.v.t.

Voortgangsrapportage

In maart dienen eventuele aanvullingen / wijzigingen op het plan in een aparte notitie behorend bij het Meerjarenplan op papier te staan, zodat de Wmo op juiste wijze uitgevoerd kan worden. De raad wordt hiervan op de hoogte gebracht. Aandachtspunt hierbij is dat er een duidelijke link moet worden gelegd tussen de financiële inkomende en uitgaande geldstromen.

4.1 Prestatieveld 1

Het bevorderen van de sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten (Civil society).

Met het begrip leefbaarheid wordt aangegeven hoe aantrekkelijk en/of geschikt een gebied of gemeenschap is om er te wonen, of te werken. Het heeft betrekking op de woonsituatie en woonomgeving van mensen en is daarmee een bij uitstek buurtgebonden verschijnsel. Prettig in je eigen buurt of wijk wonen, is een noodzakelijke voorwaarde om mee te kunnen doen aan de maatschappij. Meer in het bijzonder gaat het bij leefbaarheid om het samenspel tussen de sociale kenmerken (sociale samenhang/cohesie), de fysieke kwaliteit, en de veiligheid van de woonomgeving.

Sociale samenhang/cohesie

Sociale samenhang ontstaat wanneer mensen elkaar ontmoeten en er verbanden tussen mensen tot stand komen. Het gaat hierbij om aspecten als:

- de mate van integratie van verschillende groepen (sociaal economisch, etnisch);
- de betrokkenheid bij het grotere sociale geheel van de buurt en de samenleving;
- de onderlinge betrokkenheid en aanwezige netwerken en sociale contacten in de directe sociale omgeving;
- deelname aan vrijwilligerswerk, verenigingsleven, informele zorg.

De fysieke kwaliteit van de woonomgeving

Het gaat hierbij om aspecten als:

- de aanwezigheid van voldoende voorzieningen zoals scholen, sport - en culturele voorzieningen, zorgorganisaties, buurthuizen, winkels, parkeer-faciliteiten, openbare verlichting, groen en openbaar vervoer en de kwaliteit, functionaliteit en toegankelijkheid hiervan;
- de woningvoorraad;
- de algemene kwaliteit van de woonomgeving zoals dat tot uiting komt in onder meer een al dan niet verloederd straatbeeld, de aanwezigheid van speeltoestellen, de onderhoudsstaat van parken en straten en zaken die te maken hebben met het milieu zoals vervuiling, bodemverontreiniging, luchtkwaliteit en geluidsoverlast.

Veiligheid

Het gaat hierbij om aspecten als:

- de mate van overlast van inbraak, drugsgebruik, vandalisme en verkeer;
- de mate waarin de overheid de door haar gestelde regels op het gebied van leefbaarheid wel of niet handhaaft.

Leefbaarheid heeft een relatie met vrijwel alle gemeentelijke beleidsterreinen en gaat daarmee beduidend verder dan de reikwijdte van de Wmo. Bovendien zijn ook in andere wetten dan de Wmo regels gesteld die gericht zijn op behoud en bevorderen van de leefbaarheid.

4.1.1 Huidige situatie prestatieveld 1

Zie bijlage 2 voor de kengetallen die betrekking hebben op prestatieveld 1.

Wijkontwikkeling en woonservicezones zijn projecten die de leefbaarheid van de wijken bevorderen. Wijkontwikkeling richt zich in grote lijnen meer op de fysieke en sociale ontwikkeling van de wijk. De woonservicezones richten zich meer op het levensloop bestendig wonen, het verhogen / optimaliseren van het voorzieningenniveau, zodat men ongeacht leeftijd of handicap zo lang mogelijk in de eigen woning kan blijven wonen. In Valkenswaard worden de wijken die hiermee bezig zijn Wijken met een Accent genoemd. Wijkontwikkelingen en dorpsontwikkelingen zijn voornamelijk onder invloed van de wijkcoördinatoren, wijkraad en dorpsraad als continu verbeterproces verankerd in de organisatie. Daarnaast kent Valkenswaard een grote hoeveelheid club- en buurthuizen / ontmoetingspunten en een nog groter aantal buurtverenigingen die een functie hebben voor de sociale cohesie in de buurten. In bijlage 3 treft u een puntsgewijze opsomming aan van de (beleids)-initiatieven die in het kader van sociale samenhang en leefbaarheid in de dorpen, wijken en buurten genomen worden.

De voortgang van het totale prestatieveld 1 wordt tweejaarlijks gemeten via de inwonersenquête leefbaarheid, veiligheid en zorg.

4.1.2 Gewenste situatie in samenhang met andere prestatievelden

In de huidige situatie, 4.1.2, wordt een heel aantal onderwerpen genoemd die reeds ondernomen worden ter versterking van prestatieveld 1. In 4.1.3, de gewenste situatie, wordt geschetst hoe de gewenste situatie er voor prestatieveld 1 uit zou moeten zien.

Zo is het wenselijk dat er een wijkvertegenwoordiging voor Valkenswaard Oost en West komt, onderzocht moet worden of het zinvol is om een vrijwilligersplatform op te richten (structureel of incidenteel tijdens beleidsontwikkelingstrajecten). Deze actiepunten komen voort uit de notitie Wmo Participatie Vraagzijde en worden vanuit dit meerjarenplan niet nogmaals opgevoerd, enkel benadrukt.

Het is een feit dat Valkenswaard beschikt over een groot aantal verenigingen en buurt/clubhuizen. Dit geheel is door de historische groei hiervan veelal ad hoc opgebouwd. Er ligt voor Valkenswaard een kans bij de herziening en actualisatie van het accommodatiebeleid en subsidiebeleid. Daarnaast wordt vanuit het integraal jeugdbeleid aangestuurd op de ontwikkeling van beleid voor buurthuizen /clubhuizen/ tienercentra / open jongeren centrum Pulse. Als deze drie beleidsrichtingen afgestemd worden op elkaar en gericht worden op de sociale cohesie van de buurten en wijken krijgt de invulling van prestatieveld 1 een stevige verankering. Hierin dienen ook de wijksteunpunten van Lunetzorg (Rapelenberg en Mgr. Zwijsenstraat) een plaats te krijgen. Tevens dient er aandacht te zijn voor het (extra) stimuleren van deelname aan wijkactiviteiten door mensen met een handicap.

Een aandachtsgebied in het kader van leefbaarheid, maar ook in het kader van overige prestatievelden is het 'maatschappelijk betrokken ondernemen'. Ondernemers kunnen zich gaan profileren als partner in de Wmo. De Wmo biedt nieuwe kansen en mogelijkheden. Dit terrein moet nog ontgonnen worden.

4.1.3 Actiepunten

Actiepunt 3

Afstemming accommodatiebeleid, subsidiebeleid en beleid voor buurt- en clubhuizen, 10-ercentrum en Pulse.

Meetbaar actiepunt

Afstemming van het te actualiseren accommodatiebeleid, subsidiebeleid en het te ontwerpen beleid voor buurt- en clubhuizen, 10-ercentrum en Pulse om te komen tot een volwaardige invulling van het principe van prestatieveld 1 van de Wmo.

Initiatiefnemer

Gemeente

Meedenkers

Wijkcoördinatie

Paladijn

Wmo Adviescommissie Vraagzijde

Vertegenwoordigers van buurthuizen, Pulse, Tienercentrum etc.

Planning

2010 - 2012

Financiën

Nog niet van toepassing; na afstemming en bijstelling/ontwikkeling van beleid wordt duidelijk wat de eventuele meerkosten of besparingen zijn ten opzichte van de bestaande situatie.

Effecten

Sociale samenhang en leefbaarheid: minder eenzaamheid, meer burenhulp etc.

Voortgangsrapportage

De uitvoering van actiepunt 1 dient geëvalueerd te worden in de herijkingsronde van het Wmo Meerjarenplan, dus over 4 jaar. Getoetst dient te worden of de subsidiestructuur geharmoniseerd is, een duidelijke uniforme verantwoordingswijze met duidelijke doelstellingen en criteria, mede gericht op de prestatievelden van de Wmo. Het accommodatiebeleid dient hierbij aan te sluiten. Helder dient te zijn wie waar verantwoordelijk (gemeente – vereniging/stichting) voor is, hoe gefinancierd wordt en

hoe dit in verhouding staat tot de subsidieverstrekking, wanneer wel en niet in aanmerking wordt gekomen voor een eigen accommodatie.

4.2

Prestatieveld 2: Op preventie gerichte ondersteuning bieden aan jeugd met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden

Dit prestatieveld betreft de op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden. De centrale ambitie van dit prestatieveld is het voorkomen van problemen bij jeugdigen bij het opgroeien en van ouders bij het opvoeden.

Dit prestatieveld sluit aan op de vijf functies van preventief jeugdbeleid, die op lokaal niveau beschikbaar moeten zijn en voorafgaan aan de (geïndiceerde) jeugdzorg:

- informatie en advies:

het gaat hier om zowel informatie en advies aan ouders en jeugdigen m.b.t. opvoeden en opgroei en als m.b.t. het voorzieningenaanbod in de gemeente;

- signalering:

dit heeft zowel betrekking op het signaleren van vragen die bij jeugdigen en opvoeders leven, als op het signaleren van problemen die betrokkenen zelf wellicht nog niet eerder onderkennen;

- toeleiding naar het hulpaanbod:

nadat een vraag of probleem is gesignaleerd, moet er zo snel mogelijk hulp geboden worden;

- licht pedagogische hulp:

het gaat hierbij om kortdurende, vrij toegankelijke hulp aan gezinnen/jeugdigen op momenten dat de opvoeding dreigt te stagneren;

- coördinatie van zorg:

het betreft het afstemmen en zo mogelijk bundelen van zorg in het geval dat meer hulpsoorten nodig zijn om een jeugdige of gezin te ondersteunen.

Deze vijf functies hangen binnen het lokale jeugdbeleid nauw samen en vormen gezamenlijk de lokale zorgketen t.b.v. jeugdigen en ouders. In de lokale keten ligt de nadruk op preventie. Waar het lokale aanbod niet toereikend is of wanneer specialistische zorg nodig is, dient er snel geschakeld te worden met de regionale jeugdzorg.

4.2.1 De huidige situatie prestatieveld 2

Zie bijlage 2 voor de kengetallen die betrekking hebben op prestatieveld 2.

Om ontgroening tegen te gaan, daar waar het gaat om het voorkomen van het vertrek van jongeren uit de gemeente ofwel het aantrekken van jongeren of jonge gezinnen, is het van belang om een goed jeugdbeleid te voeren. Dit om een gezonde en evenwichtige leeftijdsopbouw in de gemeente te kunnen behouden. Het Valkenswaard's integraal jeugdbeleid handelt niet enkel over de jeugd met opgroei-problemen en de ouders met behoefte aan opvoedingsondersteuning, waar in de Wmo met name aandacht voor wordt gevraagd in prestatieveld 2. Het integraal jeugdbeleid gaat in op allerlei aspecten die het leven in Valkenswaard voor jeugd zonder en met problemen aangenaam maakt.

Voor dit prestatieveld zijn er ook een reeks initiatieven te benoemen die tegemoetkomen aan de intentie van de Wmo.

Het belangrijkste initiatief dat bijdraagt aan de invulling van dit prestatieveld is de vorming van het centrum voor jeugd en gezin. In Valkenswaard werd in 2008-2009 gewerkt aan het concept centrum voor jeugd en gezin (CJG). Het betreft hier met name de vorming van een waterdicht netwerk c.q. afstemming van alle loketten (front- en backoffice) die op het terrein van jeugd werkzaam zijn, met als fysiek gezicht een loket bij het consultatiebureau, bemest door Zuidzorg, de GGD en het Algemeen Maatschappelijk Werk Dommelregio. Deze drie partijen vormen samen de basis van het CJG, het vroegere opvoedsteunpunt, en worden gezien als frontoffice.

In 2009 werd tevens gewerkt aan de actualisatie van het integraal jeugdbeleid. Op basis van de evaluatie van het eerdere jeugdbeleid en de nieuwe ontwikkelingen wordt het integraal jeugdbeleid verder vormgegeven. Het centrum voor jeugd en gezin maakt hiervan ook een onderdeel uit. De voortgangsrapportage wordt met name gemeten door registratie van de gestelde vragen tijdens het telefonisch spreekuur en/of inloopspreekuur, aangevuld met de jeugd- en volwassenenmonitor van de

GGD. Aanvullende informatie kan worden verkregen uit onder andere gegevens van de politie, bureau Halt, managementinformatie uit het lokaal signaleringssysteem Zorgvoorjeugd en leerplichtcijfers.

Binnen de verstandelijk gehandicaptensector is een toenemende vraag naar begeleiding op het gebied van relaties, seksualiteit, zwangerschap, opvoeden door jonge gehandicapte ouders. Momenteel wordt gewerkt aan het project RAAK. Zie hiervoor verder onder de huidige situatiebeschrijving van prestatieveld 7.

4.2.2 Gewenste situatie in samenhang met andere prestatievelden

In de huidige situatie, 5.2.2, wordt genoemd dat het centrum voor jeugd en gezin wordt vormgegeven. Dit initiatief geeft invulling aan het tweede prestatieveld. Er kan op meerdere wijzen invulling gegeven worden aan opvoedingsondersteuning aan ouders en ondersteuning aan kwetsbare jeugd, bijvoorbeeld door specifieke projecten. Voorlopig heeft het

- oprichten van het centrum voor jeugd en gezin en het daarmee direct samenhangende Zorgvoorjeugdsysteem
- de jongerenwebsite www.Maaknudegoedekeuze.nl
- elektronisch kinddossier
- het reorganiseren van het netwerk jeugdhulpverlening naar een beleidsgroep met intervisietaken

de eerste prioriteit en worden verder geen nieuwe actiepunten geformuleerd. Bij deze ontwikkeling dient rekening te worden gehouden met specifieke doelgroepen zoals de jonge verstandelijk gehandicapte en (begeleiding van) de jonge mantelzorger. Tevens is aandacht voor wachtlijsten van zware problematieken en goede toegankelijkheid voor lichtere 'gevallen' van belang.

4.2.3 Actiepunten

Zoals aangegeven onder de gewenste situatie worden er voor dit prestatieveld geen nieuwe actiepunten geformuleerd. In de in 2009 vastgestelde notitie "Integraal jeugdbeleid 2009 en verder" staan de actiepunten uitgewerkt die het terrein van jeugd verder dient vorm te geven.

4.2.4 Voortgangsrapportage

De notitie inzake het centrum van jeugd en gezin werd in de eerste helft van 2009 afgerond. De eerste actiepunten zijn voor de zomer van 2009 uitgevoerd, zijnde het communicatieplan en promotie.

De formele opening van de fysieke lokatie door de minister is nog niet bekend.

Evaluatie en monitoring vindt twee tot driemaal per jaar plaats in het netwerk jeugdhulpverlening, nu nog onder leiding van Maatschappelijk Werk Dommelregio. Hier wordt onder andere aandacht besteed aan de effectiviteit van de samenwerkingsafspraken. Daarnaast worden de prestatie-afspraken jaarlijks getoetst bij indiening van de jaarstukken en halverwege het jaar als er ambtelijk overleg is met de betrokken instellingen. Deze zaken worden door publiekszaken uitgevoerd. De afronding van het Centrum voor Jeugd en Gezin is formeel eind 2011. Dan moet alle fine-tuning van afspraken een feit zijn. De voortgang van de actiepunten in het integraal jeugdbeleid 2009 en verder worden gevolgd door het platform gehandicaptenbeleid en de jongerenraad Valkenswaard.

4.3 Prestatieveld 3

Het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning

Met 'geven van informatie en advies' wordt bedoeld op activiteiten die de inwoners de weg wijzen in het veld van maatschappelijke ondersteuning. Het kan hierbij zowel gaan om collectieve voorzieningen als om meer specifieke voorzieningen zoals een individueel advies, of hulp bij de verheldering van een ondersteuningsvraag. De gemeente moet zich bij de vormgeving van de informatie- en adviesfunctie laten leiden door de 'één loket gedachte': een burger dient zich in principe bij één gemeentelijk loket behoeven te wenden om over het gehele scala van voorzieningen de nodige informatie te verkrijgen. Daarbij dient de gemeente zich niet te beperken tot die voorzieningen waar zij zelf 'over gaat', maar ook informatie te geven over relevante aanpalende terreinen, zoals zorg en wonen. Onder 'cliëntondersteuning' wordt verstaan de ondersteuning van een cliënt bij het maken van een keuze of het oplossen van een probleem. Cliëntondersteuning gaat een stap verder dan informatie

en advies en richt zich op mensen die voor een vraag of een situatie staan die zodanig complex is dat de betreffende persoon het zelf en met zijn omgeving niet op kan lossen.

4.3.1 De huidige situatie

Zie bijlage 2 voor de kengetallen die betrekking hebben op prestatieveld 3.

Momenteel is er sprake van vele loketten, ieder met een eigen functie, die historisch zo ontstaan zijn en invulling hebben gekregen. Een relatief nieuwe ontwikkeling is de komst van het Wmo-loket, waar de inwoners hun vragen terecht kunnen over de voorzieningen waarop men recht heeft op basis van de ex-Wvg en overgehevelde regeling vanuit de AWBZ.

De Wmo is een belangrijke aanleiding om de één-loket-gedachte verder vorm te gaan geven. Ook zijn er in Valkenswaard verscheidene notities geschreven, waarin dit onderwerp genoemd wordt als (één van de belangrijkste) actiepunten, te weten het integraal gehandicaptenbeleid, het integraal mantelzorgbeleid, Valkenswaard langs de meetlat, de notitie Wmo-participatie Aanbodzijde en initiatieven voortkomend uit de WOONvisie, zoals de opzet van de woonservicezones.

In 2008 en 2009 is het project gestart dat inzichtelijk moet maken over welke loketten we beschikken in Valkenswaard. Vervolgens wordt geïnventariseerd wat de diverse functies zijn van de loketten en wordt nagaan waar sprake is van overlapping, hiaten en aansluitmogelijkheden. Er worden conclusies getrokken en beste scenario gekozen voor verdere uitwerking van de integrale loketgedachte in Valkenswaard. Aandachtspunt hierbij is de koppeling van de lokale loket(ten) met de diverse wijken / woonservicezones

De doelstelling is geïntegreerde, verbeterde en op elkaar afgestemde loketten in de gemeente Valkenswaard voor informatieverstrekking, verwijzing en signalering, zodat er sprake is van één centraal geïntegreerd fysiek loket ofwel volledig op elkaar afgestemde loketten op diverse locaties ofwel een combinatie hiervan. Dit met als finale doel dat inwoners van Valkenswaard op eenvoudige, duidelijke en uniforme wijze hun informatie kunnen verkrijgen, doorverwezen kunnen worden, signalen worden opgevangen en doorgespeeld aan de juiste partij. Uitbreiding en verbetering van het gemeentelijke Wmo-loket met als doel beter in te kunnen spelen op vragen van de klant. Dit gedeelte is mede afhankelijk van de uitkomsten van het eerste deel. De voortgangsrapportage van prestatieveld 3 krijgt gestalte door het jaarlijkse Wmo klanttevredenheidsonderzoek en de bevindingen van de belangenbehartigingsorganen en de Wmo Adviescommissie Vraagzijde.

4.3.2 Gewenste situatie in samenhang met andere prestatievelden

In het plan van aanpak van de afstemming van de lokale loketten en de mogelijke uitbreiding van het Wmo-loket staan de belangrijkste items die uitgevoerd moeten worden op een rij. Daarnaast is er inmiddels een visie geformuleerd op de 'één-loket-gedachte' en er is door de (lokale) instellingen die een loketfunctie in Valkenswaard hebben een gewenst scenario geformuleerd met daarbij concrete actiepunten. Een bijkomend actiepunt is een duidelijke relatie leggen met de loketten die regionaal gevestigd zijn zoals Novadic Kentron, Verstandelijk Gehandicapten, Jeugdzorg en GGzE, zodat voorkomen wordt dat er zogenaamd 'afhaak' gedrag ontstaat, zie beschrijving onder prestatieveld 9 onder 5.3.2.

Met de doelgroepen dient te worden afgetast of de visie en het gekozen scenario voldoende past bij de vraag. De vraagzijde kan de visie en het scenario nog wijzigen. Dit kan ook weerslag hebben op de geformuleerde actiepunten.

Eén van de actiepunten bij afstemming van lokale loketten is het elkaar jaarlijks ontmoeten in de vorm van ofwel een gezamenlijke cursus, ofwel informeel ontmoeten van de lokale loketmedewerkers. Doordat men elkaar kent, wordt doorverwijzing eenvoudiger. Dit jaarlijkse moment dient ook aangewend te worden voor een evaluatiemoment en eventuele aanpassing / bijstelling van de op dat moment bestaande situatie. Afhankelijk van de definitieve formulering van de actiepunten, dient er mogelijk budget aangevraagd te worden voor de uitvoering van de actiepunten die moeten leiden tot een afstemming van de lokale / regionale loketten.

Naast de hiervoor beschreven afstemming van de lokale / regionale loketten is aandacht voor de wijze waarop uitbreiding van loketten op specifieke locaties zoals in Borkel & Schaft en Dommelen gerealiseerd kan worden. Hierbij moet rekening gehouden worden met de kosten, daadwerkelijke vraag en gebruik van een loket, alternatieve oplossingen, zoals haal- en brengdiensten.

In 2009 werd het Wmo-loket bemest door één ambtenaar tegelijkertijd. Op dit moment volstaat dit qua werkhoeveelheid net. Met betrekking tot telefonische informatie zijn er al regelmatig 'wachttijden' van 15 minuten. Ondanks deze wachttijden zijn de cliënten nu nog uitermate tevreden. De tevredenheid over informatie en advies scoorde in 2008 zelfs een 9. De cliëntondersteuning scoorde een 8 (Uit: Tevredenheidsonderzoek SGBO 2008). De huidige bezetting zal naar verwachting onvoldoende zijn, gezien de groeiende vraag naar zorg door onder andere de vergrijzing en de toename van producten die aan het Wmo-loket aangevraagd kunnen worden, denk onder meer aan de gevolgen van de pakketmaatregel.

Verstrekking van hulpmiddelen

Daarnaast zal verstrekking van hulpmiddelen waarschijnlijk ook bij of via het Wmo-loket terecht komen.

Er is voornamelijk echter niet gekozen voor formatieve uitbreiding. Verwacht wordt dat er langere wachttijden zullen ontstaan. De zorgvuldigheid die een loketmedewerker moet betrachten bij het behandelen van Wmo-vragen, staan in schril contrast met de oplopende wachttijd. Dit bij elkaar optellend is het erg aannemelijk dat de tevredenheid van de cliënten zal afnemen en de werkdruk/stress van de loketmedewerkers zal oplopen. In dit kader zal moeten worden nagegaan of een efficiëntere werkwijze nog mogelijk is.

Door de toename van vragen en gelijkblijvende formatie zal de snelheid van afhandeling van aanvragen teruglopen. Hierdoor wordt het risico gelopen dat aanvragers, indien van toepassing, gebruik gaan maken van de dwangsomregeling. Hierna wordt hier kort op ingegaan.

MEE

Op 14 september 2006 heeft staatssecretaris Clémence Ross-van Dorp met de Tweede Kamer gesproken over de positie van de MEE-organisaties in relatie tot de Wmo. Ze heeft toen gezegd dat in opdracht van *College voor zorgverzekeringen (CVZ)* coördineert en financiert de uitvoering van de Ziekenfondswet en de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ)) een evaluatie van de overgang van de SPD-en naar MEE-organisaties wordt uitgevoerd. Ze zei toen toe dat, als het rapport en het advies van het CVZ beschikbaar was, de Tweede Kamer geïnformeerd zou worden over de manier waarop de middelen voor de MEE-organisaties per 1 januari 2008 overgeheveld zullen worden naar het Gemeentefonds. Tot op heden ontvangt MEE, zoals ook voor 2007, subsidie voor uitvoering van taken voor de gemeente Valkenswaard. Daarnaast heeft het Ministerie van VWS de taak van begeleiding van mensen met een verminderde of weggevallen indicatie als gevolg van de invoering van de AWBZ-pakketmaatregel bij MEE neergelegd. Deze taak is verlengd tot en met 31 augustus 2010 mag MEE mensen begeleiden. Tot 30 juni 2010 kunnen mensen zich melden bij MEE. Als de totale financiering van de MEE-organisaties richting gemeentefonds komt, zal zorgvuldig moeten worden nagegaan hoe de opgebouwde professionaliteit van MEE het beste kan worden gewaarborgd.

Dwangsomregeling

Met ingang van 2010 gaat de volgende procedure gelden:

Wanneer een bestuursorgaan in gebreke blijft en niet binnen bepaalde termijn afhandeling van een aanvraag afhandelt kan een boete worden opgelegd. De aanvrager moet bestuursorgaan een schriftelijke ingebrekestelling sturen. Een bezwaar of klacht wordt ook gezien als ingebrekestelling. Dit kan met ingang van de dag dat het bestuursorgaan de ingebrekestelling van de aanvrager heeft ontvangen. Daarna heeft het bestuursorgaan dan nog twee weken de tijd om een beschikking te nemen. Vervolgens verbeurt de dwangsom alsnog. De kern van de dwangsomregeling is te vinden in artikel 4:17 lid 1, Algemene Wet Bestuursrecht.

“Indien een beschikking op aanvraag niet tijdig wordt gegeven, verbeurt het bestuursorgaan aan de aanvrager een dwangsom voor elke dag het in gebreke is, doch voor ten hoogste 42 dagen.....”

Geldt ook voor beslissingen op bezwaar op grond van art. 7:14 en 7:14a Awb. De dwangsom kan oplopen tot max. € 1260,-.

Actiepunt 4

Nagaan of het werkproces bij het loket nog efficiënter kan worden georganiseerd om zo de toename van vragen te kunnen opvangen

Nagaan of het werkproces bij het loket nog efficiënter kan worden georganiseerd om zo de toename van vragen te kunnen opvangen. Hierbij rekening houdend met de mogelijke overheveling van middelen naar het gemeentefonds ten behoeve van MEE, de dwangsomregeling en de uitbreiding van werkzaamheden met betrekking tot verstrekking van hulpmiddelen.

Meetbaar actiepunt

De cliënttevredenheid dient minstens gemiddeld een 8 te blijven scoren.

Initiatiefnemer

Gemeente

Meedenkers

n.v.t.

Planning

2010 - 2011

Financiën

n.v.t.

Effecten

De inwoner wordt op vriendelijke en correcte wijze geholpen en wordt niet weggestuurd zonder antwoord of juiste doorverwijzing.

Voortgangsrapportage

In 2012 wordt in ieder geval een cliënttevredenheidsonderzoek gehouden door SGBO.

Daarnaast wordt bij de interne (half)jaarsrapportages in beeld gebracht wat het aantal aanvragen/mutaties etc. zijn in de betreffende periode. Aan de hand hiervan kan inzichtelijk worden gemaakt hoe het staat met de formatie ten opzichte van het aantal aanvragen. Tevens wordt door het tevredenheidsonderzoek gemeten of de cliënten tevreden blijven over het Wmo-loket. Het streven is om de rapportcijfers op (gemiddeld) minimaal een 8 te laten uitkomen. Dit wordt gemeten in 2012. Zie voor planning benchmarks en cliënttevredenheid bijlage 4.

Actiepunt 5

Decentrale loketten

Naast de afstemming van de lokale loketten moet worden onderzocht of en op welke wijze de decentrale loketten in Borkel & Schaft en Dommelen vorm kunnen krijgen. Hierbij rekening houdend met de kosten, daadwerkelijke vraag en gebruik van een loket, alternatieve oplossingen, zoals haal- en brengdiensten.

Meetbaar actiepunt

Onderzochte opties kunnen overleggen aan de wijkraad en dorpsraad.

Initiatiefnemer

Gemeente, projectleider afstemming lokale loketten

Meedenkers

Wijkcoördinatoren

Wijkraad

Dorpsraad

Wijken met een accent

Planning

2010 - 2011

Financiën

PM

Effecten

De inwoner wordt op vriendelijke en correcte wijze geholpen en wordt niet weggestuurd zonder antwoord of juiste doorverwijzing.

Voortgangsrapportage

In 2012 zijn alle onderzochte opties beschikbaar.

4.4 Prestatieveld 4

Het ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers

Dit prestatieveld heeft betrekking op de ondersteuning door gemeenten van mantelzorgers en vrijwilligers. Het behoud en het vergroten van de inzet van mantelzorgers en vrijwilligers is een essentiële voorwaarde voor het realiseren van een krachtige structuur, waar zelforganisatie, maatschappelijke binding en eigen verantwoordelijkheid een belangrijke plaats innemen, die voorliggend is aan professionele arrangementen van zorg, cultuur, ontspanning en welzijn. Een dergelijke structuur (aangeduid met Civil Society) is enerzijds van belang uit het oogpunt van sociale participatie van alle burgers, anderzijds moet het voorkomen dat een (te groot) beroep wordt gedaan op professionele zorg. Gemeenten moeten daarom omstandigheden creëren die mensen ertoe uitnodigen en stimuleren mantelzorg of vrijwillige inzet te bieden.

4.4.1 De huidige situatie prestatieveld 4

Zie bijlage 2 voor de kengetallen die betrekking hebben op prestatieveld 4.

In de gemeente Valkenswaard en regio zijn al behoorlijk wat initiatieven ontwikkeld om het de mantelzorgers gemakkelijker te maken. Aangezien er sprake is van enorme vergrijzing zal de mantelzorg waarschijnlijk zwaarder worden en toenemen. Ondersteuning van de mantelzorgers is dan een aandachtspunt, om zo te voorkomen dat de mantelzorgers zelf zorgvrager worden. Tevens dient mantelzorg aangemoedigd te worden, door goede voorwaarden te scheppen.

Valkenswaard is een gemeente met vele vrijwilligers op allerlei fronten. Een bekende landelijke, maar ook gemeentelijke tendens is dat het aantal vrijwilligers afneemt. Vandaar is een gefundeerd vrijwilligersbeleid in Valkenswaard geen overbodige luxe.

In sommige gemeenten wordt er gecombineerd beleid geschreven voor mantelzorgers en vrijwilligers. Binnen de gemeente Valkenswaard is gekozen voor het maken van onderscheid tussen mantelzorgers en vrijwilligers op basis van de redenering zoals die hierna is overgenomen uit het integraal mantelzorgbeleid.

Mantelzorg en vrijwilligerszorg komen voort uit een hoge betrokkenheid bij het wel en wee van een ander. Bij vrijwilligerszorg ligt het accent meer op 'verrijking' van de eigen persoon van die vrijwilliger, op het veelal vooraf ontbreken van een relatie met degene die hulp wordt geboden, op het zich nuttig willen maken, op een activiteit die vaak meer in een georganiseerd verband plaatsvindt, op een activiteit die men in principe van de ene op de andere dag zou kunnen beëindigen als men dat wenst. Vrijwilligerszorg is vaak iets waar men na goed overdenken bewust voor kiest. Uiteraard rolt men ook vaak op natuurlijke wijze in het vrijwilligerswerk. Mantelzorg is ook vaak het gevolg van een bewuste afweging, zij het dat er vaak nauwelijks sprake is van een vrije keuze. Mantelzorg overkomt je en je kunt je er normaal gesproken niet of nauwelijks aan onttrekken. Hoewel er van dwang in de strikte betekenis van het woord geen sprake is, is er ondanks de liefde waarmee de zorg wordt geboden, wel degelijk sprake van een erg grote druk van de omstandigheden; deze wordt vaak ook zo door mantelzorgers ervaren. Zonder de betekenis en inzet te onderschatten is er bij vrijwilligers sprake van een activiteit die past binnen het leven dat men voor zichzelf heeft uitgestippeld, terwijl bij mantelzorgers het verlenen van die zorg vaak hét leven is; een leven dat men vooraf niet heeft voorzien of gepland. Vrijwilligerszorg is meer een manifestatie van participatie, terwijl bij mantelzorgers de mogelijkheden tot maatschappelijk participeren juist aanzienlijk zijn beperkt. Een laatste verschilpunt met vrijwilligerszorg is dat er bij mantelzorg een aanzienlijk risico bestaat van een ernstige mate van overbelasting ten gevolge van het verlenen van de zorg voor een naaste. Overbelasting moet hier worden gezien als de last van een zorg(taak) die niet overgaat. Bij vrijwilligerszorg is daar principieel geen sprake van vanwege de keuzevrijheid. (Uit: De mantelzorg in beeld, Kamerstuk Visie van VWS op mantel- en vrijwilligerszorg, 17 juni 2005)

Vanwege de specifieke aandacht die de mantelzorg nodig heeft is gekozen om een notitie integraal mantelzorgbeleid te schrijven. Deze notitie is in 2008 vastgesteld door de gemeenteraad. In deze notitie zijn actiepunten opgenomen voor 4 kalenderjaren. Na afloop van deze periode wordt de notitie waar nodig herzien.

Het integraal vrijwilligersbeleid dient nog ontwikkeld te worden. Dit staat op de planning voor 2010. Er zijn vele soorten vrijwilligers. Denk aan de vrijwilligers in de parochies, de zorg, het onderwijs (opvang kinderen e.d.), liefdadigheidsorganisaties zoals de voedselbank, Zonnebloem etc., de

vrijwilligers in sportclubs, (cultureel) verenigingsleven, gildes, lotgenotencontacten, Handelse processie, bloemencorso, Carnaval, musea, bemensing van buurt- en clubhuizen, organisatie van activiteiten en evenementen in de buurt of voor het hele in het dorp etc. etc. Juist Valkenswaard is een dorp dat bruist door deze grote inzet en variëteit van (vrijwilligers)initiatieven. Daarbij wordt door de toenemende extramuralisering het belang van vrijwilligers groter.

Het is niet zo dat er door gebrek aan een integraal beleid op dit terrein niets gebeurt voor vrijwilligers in de gemeente Valkenswaard. Naast de vele subsidies die verstrekt worden aan stichtingen, verenigingen etc., wordt er jaarlijks een vrijwilligersdag georganiseerd, een vrijwilligerstrophy uitgereikt, worden er kosteloos cursussen aangeboden, beschikken we over een vacaturebank bij Paladijn waar vrijwilligers (vraag) en 'baantjes' (aanbod) met elkaar in contact worden gebracht. Daarnaast kunnen vrijwilligers cursussen volgen (deskundigheidsbevordering) en wordt een collectieve verzekering aangeboden (Paladijn). De politieke belangstelling en "acte de presence" bij de diverse evenementen wijst op de onderkenning van het belang van de vrijwilligersinitiatieven. Van belang is na te gaan om voor al deze vrijwilligers van zeer diverse pluimage, de juiste facilitering te treffen, zodat Valkenswaard haar vrijwilligers kan behouden en liever nog uitbreiden. De jonge vrijwilliger is hierbij een bijzonder aandachtspunt, aangezien jongeren minder te porren zijn voor onbetaalde activiteiten/werkzaamheden. Het onderwerp 'Maatschappelijke stage is met ingang van schooljaar 2011- 2012 een wettelijke verplichting. Doel van de maatschappelijke stage is dat alle jongeren tijdens hun schooltijd kennis maken met én een onbetaalde bijdrage leveren aan de samenleving. Dit onderwerp krijgt een plaats in het vrijwilligersbeleid. De algemene voortgang van dit prestatieveld wordt onder andere gemeten door de GGD-monitors, de leefbaarheidsenquête. Ook kunnen de jaarlijkse mantelzorgbijeenkomsten en vrijwilligersdagen benut worden om na te vragen waar men al dan niet tevreden over is. De Wmo Adviescommissie Vraagzijde kan hierbij mogelijk een rol vervullen.

4.4.2 Gewenste situatie

Bij de uitvoering van het mantelzorgbeleid dient rekening te worden gehouden met het feit dat ouders van verstandelijk gehandicapten vaak levenslang mantelzorger zijn, aangezien broers en zussen niet automatisch de zorg overnemen.

In het vrijwilligersbeleid dient aandacht geschonken te worden aan onder meer de rol en ondersteuning individuele / collectieve matching door het Steunpunt van Paladijn (o.a. in het kader van maatschappelijke stages), integratie en participatie van met name jongeren en allochtonen en er dient aansluiting gezocht te worden bij de landelijk vastgestelde basisfuncties lokale ondersteuning. Het doorkoppelen van de maatschappelijke stages naar vrijwilligerswerk is ook een item wat in het vrijwilligersbeleid meegenomen kan worden. Ook dient het mobiliseren van de zilveren kracht in relatie tot de behoefte aan vrijwilligers hierbij onder de aandacht te worden gebracht.

4.4.3 Actiepunten

In dit Wmo Meerjarenplan worden geen inhoudelijke actiepunten opgenomen voor dit prestatieveld, aangezien de notitie integraal mantelzorgbeleid hieraan voldoende invulling geeft voor de komende jaren. Voor wat betreft het vrijwilligersbeleid: dit beleid dient nog ontwikkeld te worden en staat voor 2010 op de planning. In dit beleid zullen de actiepunten worden opgenomen voor deze doelgroep. Rekening zal worden gehouden met de aandachtspunten zoals hiervoor geformuleerd.

4.4.4 Voortgangsrapportage

Jaarlijks wordt de gemeenteraad geïnformeerd wat de stand van zaken is inzake de voortgang van uitvoering van het integraal mantelzorgbeleid.

3.5 Prestatieveld 5

Het bevorderen van deelname aan het maatschappelijke verkeer en van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem.

In dit prestatieveld wordt bedoeld op algemene maatregelen die, zonder dat men zich tot de gemeente hoeft te wenden, ten goede kunnen komen aan een ieder die daaraan behoefte heeft. Deze maatregelen hoeven niet bij uitsluiting gericht te zijn op mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem of psychosociaal probleem. De Wmo stelt 'meedoen' en je thuis voelen in de eigen leef- en woonomgeving centraal.

4.5.1 De huidige situatie prestatieveld 5

Zie bijlage 2 voor de kengetallen die betrekking hebben op prestatieveld 5.

Binnen de gemeente Valkenswaard zijn er twee door de Provincie geïnitieerde pilots gehouden die twee belangrijke doelgroepen aan het woord hebben gelaten. De pilots hetten Ouderenproof, in Valkenswaard "Valkenswaard langs de meetlat" genoemd en de pilot Handicapproof, in Valkenswaard "Valkenswaard Onbeperkt" genoemd. De benaming ouderenproof en handicapproof werd niet als gelukkig ervaren; alsof een gemeente bestand moet zijn tegen ouderen en gehandicapten. Tijdens deze pilots is respectievelijk geïnventariseerd wat de behoeften op dat moment waren van (aankomende) senioren en gehandicapte inwoners.

Valkenswaard langs de meetlat / Integraal seniorenbeleid

Aan de hand van de inventarisatie van behoeften is bij de pilot ouderenproof het rapport ontwikkeld met de naam "Valkenswaard langs de meetlat", waar een aantal actiepunten/speerpunten zijn opgenomen om Valkenswaard tot een dorp te maken waar het goed "oud worden is". Aangezien het senioren aantal in de gemeente erg hoog is en aanzienlijk zal gaan stijgen, is specifieke aandacht voor senioren in de vorm van seniorenbeleid van belang. Momenteel wordt dan ook gewerkt aan het integraal seniorenbeleid. Dit beleid zal in 2010 worden vastgesteld en onder meer gebaseerd worden op de bevindingen in het rapport "Valkenswaard langs de meetlat" en actuelere bevindingen.

Valkenswaard onbeperkt / Integraal gehandicaptenbeleid

Ook uit de pilot handicapproof (Valkenswaard Onbeperkt) is een rapport gekomen. De uitkomsten van dit rapport zijn opgenomen in het integraal gehandicaptenbeleid, hetgeen in 2007 is vastgesteld. Zowel in het integraal gehandicaptenbeleid als in het nog verder te ontwikkelen integraal seniorenbeleid is aandacht om te voorzien in allerlei aspecten die de deelname aan de maatschappij mogelijk maken.

Maatschappelijke Steunsystemen

Een item uit het integraal gehandicaptenbeleid is het opzetten van maatschappelijke steunsystemen (MSS) voor (ex-)psychiatrische patiënten en patiënten met psychosociale problemen (lichte dementie). Hieraan is Valkenswaard, samen met de andere betrokken instellingen zoals MEE, GGzE, Paladijn en Woningbelang aan het werken. Landelijk wordt een lijn uitgezet die Valkenswaard volgt. Zie ook de huidige situatiebeschrijving van prestatieveld 7. Er wordt een overlegnetwerk opgebouwd, waardoor (ex-) psychiatrische patiënten worden 'besproken' en in preventieve sfeer worden ondersteund, waardoor escalaties of terugval in oude patronen voorkomen wordt. Het betreft hier met name de groep tussen 21 en 65 jaar. Onder de 21 komt de jeugd meestal terecht in het circuit van Jeugdzorg en boven de 65 jaar, komen in veel gevallen de ouderenzorginstellingen om de hoek kijken. De pilot is gestart op 1 april 2009 en loopt door tot 1 september 2010. De financiële bijdrage wordt gedekt vanuit het integraal gehandicaptenbeleid. Na 1 september 2010 moet het systeem zijn geïmplementeerd en geen verdere financiële bijdrage meer nodig hebben. Zie voor het onderwerp MSS ook onder de huidige situatie van prestatieveld 7.

De voortgangsrapportage is nog niet op volle sterkte te organiseren, omdat er niet op het niveau van de genoemde doelgroepen monitoring plaatsvindt. De GGD heeft jeugd-, volwassenen- en ouderenmonitors, maar uit deze vraagstellingen is nog niet geprobeerd om queries te formuleren voor

kwetsbare inwoners. Ook het leefbaarheidsonderzoek is hier nog niet specifiek op ingericht. In de SPAR/MMS methodiek zal gedurende de pilotperiode ook aandacht geschonken moeten worden aan de vormgeving van managementrapportages op grond waarvan beleidsmonitoring en/of bijstelling kan gaan plaatsvinden.

Invoering pakketmaatregel / wegvallen indicatie met psychosociale grondslag

De deelname aan het maatschappelijk verkeer door licht verstandelijk gehandicapten wordt een toenemende zorg, vanwege de ontwikkelingen van onder meer de pakketmaatregel, het vervallen van het recht op AWBZ voor de lichte indicaties en lagere indicaties voor begeleiding en ondersteuning in zelfredzaamheid en sociale contacten. Door de overgang van de Ondersteunende Begeleiding op psychosociale grondslag van de AWBZ naar de Wmo, is er in 2009 regionaal een inventarisatie gemaakt van de consequenties / probleem in relatie tot het (reguliere) welzijnsaanbod. Deze inventarisatie zal de grondslag zijn van een regionaal plan om de bekostiging en de uitvoering van ondersteunende begeleiding te regelen.

Deze overgang leidt tot grote zorgen van cliënten en hun familieleden. Door de invoering van de pakketmaatregel, waarbij enkel de indicatie matig en zwaar nog voor AWBZ-voorzieningen in aanmerking komen en het vervallen van de indicatie op psycho-sociale grondslag, komt de zorg misschien wel in het gunstigste geval (opnieuw) terecht bij de mantelzorgers. Veel cliënten zijn namelijk niet in staat om zelf de hulp te vragen en hebben hulp nodig bij het overzien van hun leven en de gevolgen van hun handelen. Bij een groot aantal cliënten heeft het veel tijd en inspanning gekost om het vertrouwen op te bouwen en een ingang te krijgen om hen te kunnen ondersteunen. De gevolgen kunnen groot zijn, te denken valt aan:

- * overvraging door de maatschappij in verband met de presentatie van de cliënt
- * cliënt overvraagt zichzelf aangezien zij vaak niet beschikt over een reëel zelfbeeld
- * ontsporing mede veroorzaakt doordat structuur en sturing komt te vervallen
- * confrontatie met niet aangepast gedrag zoals claimen van aandacht e.d.
- * vervuiling, beïnvloeding, misbruik, wantrouwen, conflicten, shoppen, schulden, achterstallige betalingen, gokken en verslavingen
- * sociale problemen, vereenzaming en verwaarlozing
- * gezondheid en medische problemen

Relatie tussen Ruimtelijke Ordening en de Wmo

Vanaf 2010 zullen bij nieuwe initiatieven van projectontwikkelaars, woningbouwstichtingen etc. de zorginstellingen samen met de 'bouwers' aan tafel worden gezet. Op die wijze kunnen de zorginstellingen (in ieder geval GGzE, Lunetzorg en Valkenhof) aangeven waar mogelijk behoefte aan is, kan aan de voorkant van een initiatief nagegaan worden of zorginstellingen gemeenschappelijk iets kunnen initiëren en is het voor projectontwikkelaars etc. niet meer nodig te gaan 'shoppen' bij de diverse instellingen. De gemeente zal als regievoerder aansturen op een evenwichtigheid in het bouwen van woningen naar behoefte.

4.5.2 Gewenste situatie

Een nog niet eerder genoemde vorm van preventie is het principe van 'gedeelde smart is halve smart'. Bestaande of nieuwe groepen die willen komen tot 'zelfhulp' door het uitwisselen van ervaringen doordat ze een soortgelijk 'lot' delen, zouden gefaciliteerd moeten kunnen worden, daar waar nodig. Deze zelfhulp voorkomt onnodige aanspraken op zorgvoorzieningen van de Wmo.

Vanuit de grootste zorginstelling voor senioren in Valkenswaard, Stichting Valkenhof, wordt aangegeven dat er hoewel er steeds meer hulpbehoevende ouderen langer thuis zullen blijven wonen met zorg en diensten thuis, de komende 5 jaren de behoefte aan beschermd wonen met zorg voor ouderen met complexe problematiek nog groot zal blijven. Valkenhof gaat daarom haar capaciteit uitbreiden. Dit dient ook een ander doel; uitbreiding van werkgelegenheid. Daarnaast vindt een afbouw van verzorgd wonen plaats (het huidige verzorgingshuis ofwel zorgcentrum) en zullen de gevolgen van de pakketmaatregel zich manifesteren. Deze zullen een groter appel doen op dagopvang en activiteitenprogramma's voor senioren die nog zelfstandig wonen. Valkenhof wil haar locaties ontwikkelen tot steunpunten in de wijk. Hier kunnen opvang en activiteiten plaatsvinden voor senioren

die er verblijven maar ook voor senioren uit de wijk. Ook Lunetzorg denkt op deze wijze. Lunetzorg werkt ook met wijksteunpunten. Samen met Valkenhof wordt nagegaan op welke wijze een samenhangend pakket van diensten en zorg aangeboden kan worden.

Als het zelfstandig wonen niet meer mogelijk is, biedt Valkenhof beschermd wonen met zorg, binnen de gemeente (woonomgeving van senioren). Gestreefd wordt naar een sluitende keten.

De in de huidige situatie beschreven opvang van de gevolgen van de pakketmaatregel dienen, naast bovenstaande initiatieven die ook een (deel)oplossing kunnen gaan vormen voor de opvang van de pakketmaatregel, verder gestalte te krijgen in nauwe samenwerking met in ieder geval de betrokken instellingen Valkenhof, de Boei, Lunetzorg, GGzE en de Wmo Adviescommissie Vraagzijde.

Hiervoor wordt de werkgelegenheidsproblematiek kort aangestipt. Het zou wenselijk zijn om vanuit het veld nieuwe initiatieven te laten ontstaan die kwetsbare burgers (onbetaald) aan het werk zouden kunnen laten gaan. Het hebben van werk is één van de manieren om te integreren in de samenleving.

4.5.3 Actiepunten

Actiepunt 6 Lotgenotencontact

Door middel van lotgenotencontact zijn 'slachtoffers' van gebeurtenissen, ziekten etc. vaak beter in staat om zich beter te handhaven in de maatschappij. Bestaande en nieuwe lotgenotencontacten kunnen door middel van een subsidie-aanvraag in aanmerking komen voor deze subsidie.

Meetbaar actiepunt

Ondersteuning van kwetsbare inwoners die te kampen hebben met een psychische of fysieke 'erfenis' of actueel leed door ziektes of gebeurtenissen. Vanaf 2010 kunnen subsidies aangevraagd ter ondersteuning van lotgenotencontact, vanuit de huidige stelpost welzijnsvoorzieningen. Dit op passende wijze communiceren **via plaatselijke pers en eventueel aanvullende mailing.**

Initiatiefnemer

Gemeente

Meedenkers

n.v.t.

Planning

2010

Financiën

Een structureel bedrag van € 9.000,- is opgenomen in de staat van inkomensoverdrachten begroting 2010 ten behoeve van bestaande en nieuwe lotgenotencontacten.

Effecten

Inwoners zo lang mogelijk zelfstandig laten wonen en laten deelnemen aan maatschappij.

Voortgangsrapportage

In 2012 evalueren of er gebruik wordt gemaakt van deze voorziening en of deze toereikend is danwel tekort schiet.

Actiepunt 7 Invulling Ondersteunende begeleiding / gevolgen pakketmaatregel

Op basis van ervaring stapsgewijs invulling geven aan het 'product' Ondersteunende Begeleiding die van de AWBZ is overgeheveld naar de Wmo.

Meetbaar actiepunt

Eerst dient een beeld te ontstaan van de doelgroep en de specifieke vragen op het vlak van de ondersteunende begeleiding. Op basis daarvan worden indien nodig beleidsuitgangspunten / producten ofwel voorzieningen geformuleerd c.q. ontwikkeld, die indien van toepassing en indien van toepassing opgenomen worden in de Wmo Verordening.

Initiatiefnemer

Gemeente Valkenswaard

Meedenkers

GGzE

De Boei

Valkenhof

Lunetzorg

Wmo Adviescommissie Vraagzijde

Planning

2010-2013

Financiën

In de behandeling van nota kaders 2011 wordt aangegeven hoe om wordt gegaan met middelen die beschikbaar worden gesteld ter opvang van de Pakketmaatregel AWBZ (€ 109.865,-) (2010 en verder) Dit betreffen Rijksmiddelen die voor 2010 gespecificeerd in de Algemene Uitkering zijn gekomen).

Effecten

Inwoners zo lang mogelijk zelfstandig laten wonen en laten deelnemen aan de maatschappij

Voortgangsrapportage

Continu volgen van ontwikkelingen en vragen aan het loket. Samen met betreffende zorgaanbieders vinger aan de pols houden.

Actiepunt 8

Maatschappelijk betrokken ondernemen

Meetbaar actiepunt

Het uitbouwen van het principe "maatschappelijk betrokken ondernemen". Hierbij ook doelend op de (on)betaalde tewerkstelling van kwetsbare inwoners bij bestaande bedrijven/instellingen/organisaties en eventuele nieuwe projecten op het vlak van werkgelegenheid en ondernemen.

Initiatiefnemer

Particuliere initiatieven, bedrijfsleven, horeca, winkeliers etc.

Meedenkers

Gemeente

Wmo Adviescommissie Vraagzijde

Planning

2010 - 2012

Financiën

Nog niet van toepassing.

Effecten

Inwoners zo lang mogelijk zelfstandig laten wonen en laten deelnemen aan de maatschappij

Voortgangsrapportage

De uitvoering van dit actiepunt dient geëvalueerd te worden in de herijkingsronde van het Wmo Meerjarenplan over zo'n 3 jaar. Getoetst moet worden wat er in de vier jaren tijd gedaan is aan het stimuleren van het maatschappelijk betrokken ondernemen.

4.6 Prestatieveld 6

Het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem ten behoeve van het behoud van hun zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijk verkeer

Dit prestatieveld beschrijft het onderdeel van maatschappelijke ondersteuning dat zich richt op individuele mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem. Het gaat hier om individueel te verlenen voorzieningen, die aan de behoefte van het individu zijn aangepast. Concreet gaat het om voorzieningen als hulp bij het huishouden, woonvoorzieningen, vervoersvoorzieningen, rolstoelen. Maar ook laagdrempelige hulp bij psychosociale problemen valt onder dit prestatieveld. Het individuele gebruikskarakter van de voorziening betekent niet dat de gemeente het verlenen van die voorziening niet op collectieve wijze kan vorm geven. Te denken valt aan het collectieve vraagafhankelijke vervoer (CVV), de hulpverlening door het Algemeen maatschappelijk werk, klussendiensten of maaltijdvoorziening. Of men 'toegang' heeft tot een dergelijke voorziening hangt af van de individuele kenmerken van de persoon met een beperking. Het uitgangspunt is immers maatwerk als iemand een voorziening nodig heeft, d.w.z. het zelf niet meer kan oplossen, ook niet met hulp vanuit de omgeving.

De gemeente is vrij om te bepalen welke concrete voorzieningen zij zal verlenen, en welke niet. Het zogenaamde 'compensatiebeginsel' dat is opgenomen in de Wmo biedt echter een normatief kader en een resultaatsverplichting. Artikel 4 Wmo bepaalt dat: "Ter compensatie van de beperkingen die een

persoon ondervindt in zijn zelfredzaamheid en zijn maatschappelijke participatie, dient het college van burgemeester en wethouders voorzieningen te treffen op het gebied van maatschappelijke ondersteuning die hem in staat stellen een huishouden te voeren, zich te verplaatsen in en om de woning, zich lokaal te verplaatsen per vervoermiddel, medemensen te ontmoeten en op basis daarvan sociale verbanden aan te gaan.

De gemeente kan voorzieningen organiseren op grond van de compensatieplicht, maar ook voorzieningen voor problemen waarvoor de compensatieplicht niet geldt, maar waarbij wel sprake is van beperkingen bij zelfredzaamheid en participatie. Het kernbegrip in dit prestatieveld, met name ter afbakening met prestatieveld 5, is 'individueel': aangepast aan de behoefte van het individu.

4.6.1 De huidige situatie

Zie bijlage 2 voor de kengetallen die betrekking hebben op prestatieveld 6.

De meeste individuele voorzieningen worden toegekend en aangeboden in lijn met de wijze waarop dat gebeurde op grond van de wetgeving die voorafging aan de Wmo, te weten de Wvg, de AWBZ en de Welzijnswet. De Wmo is in Valkenswaard beleidsarm ingevoerd. De grootste vernieuwing betreft de keuzevrijheid t.a.v. de vorm waarin de voorzieningen worden aangeboden, namelijk de keuzemogelijkheid voor een persoonsgebonden budget (PGB). Dit maakte nieuw gemeentelijk beleid noodzakelijk.

Verordening Wmo-voorzieningen

Het beleid met betrekking tot compensatieplichtige voorzieningen is vastgelegd in de Verordening Voorzieningen Maatschappelijke Ondersteuning. Het principe van het huidige beleid is zelfredzaamheid én participatie. Bewoners met een beperking en ouderen worden in staat gesteld om zo lang mogelijk thuis te blijven wonen en te functioneren. Waar mogelijk worden mensen hiertoe gefaciliteerd. De inwoners kunnen op verschillende manieren contact zoeken met het Wmo-loket om voorzieningen aan te vragen of zich voor te laten lichten over de mogelijkheden. Diverse voorzieningen zijn zonder indicatie beschikbaar en / of worden aangeboden door vrijwilligersorganisaties. Andere voorzieningen zijn voorliggend aan de professionele Wmo-voorzieningen waarvoor de gemeente indiceert. 'Voorliggend' betekent dat eerst gebruik moet worden gemaakt van dat aanbod voor de Wmo in beeld komt. Het Protocol gebruikelijke zorg wordt gehanteerd, maar bij langdurige ziektesituaties wordt nadrukkelijk naar de belastbaarheid van het gezin gekeken. Naast de voorzieningen die op basis van de Verordening Voorzieningen Maatschappelijke Ondersteuning worden verstrekt wordt draagt de gemeente zorg voor de verstrekking van een gehandicaptenparkeerkaart en voor de mogelijkheid tot een vaste parkeerplaats bij huis. Ook is de verstrekking van een mantelzorgparkeerkaart mogelijk.

De volgende uitgangspunten worden gehanteerd bij het doorvoeren van wijzigingen in de Verordening / voorzieningen:

- De situatie van de burger staat centraal en niet het aanbod: 'hoe kan het ervaren probleem worden opgelost'.
- De toegang tot voorzieningen is zo gemakkelijk mogelijk geregeld (snel en onbureaucratisch).
- De gemeente stelt geen voorzieningen beschikbaar die algemeen gebruikelijk zijn dan wel door burgers zelf kunnen worden betaald (geheel of ten dele) dan wel door burgers voorzienbaar waren (bijvoorbeeld verhuizingen vanwege leeftijd).
- Zorgen dat de burger zich prettig voelt bij de wijze van werken en tevreden is over de geboden voorzieningen;
- Voorzieningen inzetten die voldoen aan het criterium goedkoopst – adequaat en deze doelmatig inzetten.
- De kosten van de voorzieningen en de uitvoeringskosten zo laag mogelijk laten zijn.
- Zorg en hulpverlening is gericht op het voorkomen van afhankelijkheid, op behoud of herstel van zelfstandigheid en zelfredzaamheid en het kunnen onderhouden van sociale contacten.
- Leidraad bij de verstrekking van voorzieningen is dat zij voldoen aan het criterium 'goedkoopst adequaat'.

Op basis van de vorige uitgangspunten zijn de volgende onderwerpen actueel:

- door de compensatieplicht kan geen uitgavenplafond worden vastgelegd (open-einderegeling). Daarnaast is er beperkt inzicht in de omvang en kenmerken van de doelgroep en de specifieke wensen van de doelgroep.
- verwacht wordt dat het aantal aanvragen toeneemt, vanwege de grote vergrijzing, de extramuralisering en het produkt 'ondersteunende begeleiding' (zie * verder voor uitwerking) dat aan het Wmo-loket wordt toegevoegd.
- voorzieningen kunnen zeer kostbaar zijn en hergebruik is niet altijd mogelijk; bij nieuwbouwsituaties worden zoveel mogelijk voorzieningen aangebracht, waardoor de (veel duurdere) individuele aanvragen op latere termijn geminimaliseerd worden
- er wordt een eigen bijdrage ingevoerd voor de voorzieningen waarvoor dat mogelijk is
- wanneer een voorziening noodzakelijk is kan de klant aangeven de voorziening in natura danwel in een persoonsgebonden budget (PGB) te ontvangen. De voorziening die noodzakelijk is wordt een programma van eisen vastgelegd . Als de klant een PGB wil hebben moet de gekochte voorziening aan het programma van eisen voldoen. Wat de voorziening eventueel meer kost dient de klant zelf bij te betalen.
- Op verzoek van de minister van VWS is in 2009 advies uitgebracht door het College voor Zorgverzekeringen over de overdracht van alle hulpmiddelen (zoals krukken, gipssteun, toiletstoel etc.) die nu door de zorgverzekeraars worden verstrekt naar de Wmo. De VNG heeft hier positief op gereageerd.

** Ondersteunende Begeleiding omvat ondersteunende activiteiten in verband met een somatische, psychogeriatrische of psychiatrische aandoening of beperking, een verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke handicap of een psychosociaal probleem, gericht op bevordering of behoud van zelfredzaamheid of bevordering van de integratie van de verzekerde in de samenleving, te verlenen door een instelling (BZA, artikel 6).*

Kenmerkend voor deze functie is dat de functie handhaving van de zelfredzaamheid door het compenseren van beperkingen, acceptatie van de situatie en het bevorderen van integratie in de samenleving door begeleiding bij het dagelijkse leven (waar men ook woont) in verband met problematische regie over het leven (regelvermogen), toezicht en praktische hulp bewerkstelligt. De functie is gericht op het behoud van (verworven) vaardigheden.

Klanttevredenheid

De klanttevredenheid wordt gemeten via het jaarlijks klanttevredenheidonderzoek. Klachten worden geregistreerd volgens de aanwijzingen van de klachtenregeling van de gemeente Valkenswaard. Bij het inkopen van voorzieningen stellen wij eisen aan de te leveren kwaliteit. Door aan te sluiten bij wetgeving op het gebied van kwaliteit (zoals Kwaliteitswet zorgleveranciers, Wet Medezeggenschap cliënten zorgsector) en keurmerken (zoals ISO-HKZ of code Veilig Vervoer Rolstoelinzittenden van KBOH) is de controle op de geleverde kwaliteit als het ware extern 'weggelegd'. Daarnaast zijn aanbieders verplicht een door de gemeente goedgekeurd klachtenreglement te hebben en is het houden van periodieke klanttevredenheidsonderzoeken verplicht. Ook wordt deelgenomen aan de zogenaamde benchmark-onderzoeken van het Sociaal Cultureel Planbureau inzake Gemeentelijke Wmo-beleidsprestaties. Deze benchmark betreft onderwerpen die gericht zijn op de voorzieningen-verstrekking.

Benchmark 2009 (resultaten over 2008)

De gemeente Valkenswaard scoort boven gemiddeld over de gehele benchmark Wmo (72% tegen 69 % landelijk). De benchmark is opgebouwd uit verschillende indicatoren die overeenkomen met de prestatievelden. Ver boven het gemiddelde scoort Valkenswaard met het Zorgloket (prestatieveld 3) van de gemeente, namelijk 81 % tegen 71 % landelijk. Deze score is behaald doordat meerdere diensten die binnen de Wmo vallen aangeboden worden binnen het Zorgloket. Ook scoort Valkenswaard erg hoog met de informele hulp (prestatieveld 4; mantelzorgers en vrijwilligers), te weten 83 % tegen 70 % landelijk. Deze score is zo hoog door de aanwezigheid van het Steunpunt Mantelzorg en het Steunpunt Vrijwilligers in de gemeente.

Op het gebied van algemene voorzieningen, prestatieveld 5, scoort de gemeente Valkenswaard maximaal, namelijk 100 % tegen gemiddeld 79 %.
Deze score is behaald door afspraken met woningbouwverenigingen over levensloop-bestendig bouwen, goede toegankelijkheid van de openbare ruimte en het voeren van beleid voor bijzondere doelgroepen.
Voor jeugd (prestatieveld 2) en maatschappelijke opvang (7, 8 en 9) scoort de gemeente Valkenswaard lager dan het landelijk gemiddelde. Dit komt doordat het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) nog niet operationeel was in 2008. Wel was er een opvoedsteunpunt actief waar ouders en jeugdigen terecht kunnen met een breed scala aan vragen. Inmiddels is het CJG actief waardoor te verwachten is dat de gemeente Valkenswaard hier voor 2009 beter op gaat scoren. Het lage resultaat voor de maatschappelijke opvang is te wijten aan het feit dat alle opvangfaciliteiten in de centrumgemeente gelegen zijn.

In het benchmark rapport “sturen met subsidies” worden resultaten weergegeven op het gebied van subsidiebeleid, -verstrekking en -verantwoording in de gemeente Valkenswaard.
De meeste subsidies die door de gemeente Valkenswaard in het kader van de Wmo worden verstrekt sluiten aan bij de gestelde beleidsdoelstellingen, net als de meeste andere deelnemende gemeenten. Ook wordt gestuurd op doelstellingen en effecten die passen binnen het beleid. De wijze waarop deze behaald worden wordt bepaald door de instelling. Ook qua eindverantwoording volgt Valkenswaard de lijn die het merendeel van de gemeenten aanhouden; de meeste instellingen dienen zich uitgebreid te verantwoorden en worden afgerekend op prestaties.

4.6.2 Gewenste situatie

Het verder verbeteren van de afhandeling van vragen die bij het Wmo-loket komen. Een specifiek aandachtspunt hierbij is de aandacht voor de inwoners die komen met vragen die ‘tussen de wal en het schip vallen’. Hierna wordt hier verder op ingegaan.

Het is wenselijk om de hiaten die gaan vallen na invoering van de pakketmaatregel en het vervallen van de indicatie psychosociaal te kunnen opvangen. In eerste instantie zal vooral gekeken worden welk regulier bestaand aanbod de vragen kunnen opvangen.

De voorzieningen waarnaar voorheen verwezen werd, zijn in alle tot nu toe bekende gevallen, niet voor niets in het leven geroepen. Deze voorzien in een werkelijke behoefte. Dit geldt ook voor het aantal uren zorg waarvoor voorheen geïndiceerd werd. Voorheen werd al ‘zuinig’ geïndiceerd, uitzonderingen daargelaten, nu wordt op deze ‘zuinige’ indicatie ook nog in vele gevallen gekort. Het is in veel gevallen vrijwel onmogelijk om mensen, het betreffen hier onder andere licht dementerende mensen, licht verstandelijk gehandicapten ex-psychiatrisch patiënten, te laten integreren in de reguliere activiteiten van bijvoorbeeld buurthuizen. Deze mensen hebben net wat extra of specifieke begeleiding nodig, liefst door vertrouwde mensen in een vertrouwde omgeving.

Het in veel gevallen in precair evenwicht opgebouwde bestaan, valt in duigen. Het wegvallen hiervan werpt de personen in kwestie in een vacuüm dat leidt tot vereenzaming, terugval in oud gedrag en overlast. Tevens legt het een onevenredig grote last op de schouders van de mantelzorgers. Het gevaar ligt op de loer dat mantelzorgers op hun beurt zorgvrager worden, vanwege de grote zorgen en belasting.

4.6.3 Actiepunten

Actiepunt 9 Standaardisering / afstemming procedure aanbesteding huishoudelijke zorg

Procedure aanbesteding huishoudelijke zorg waar mogelijk standardiseren en afstemmen op de bevindingen van het SRE-onderzoek gehouden in 2009.

Meetbaar actiepunten

Voor de volgende aanbestedingsronde een procedure op papier hebben, zodat niet bij iedere situatie kan wijzigen en gebruik moet worden gemaakt van voortschrijdend inzicht.

Initiatiefnemer

Gemeente

Meedenkers

Inkoop

Planning

2010-2011

Financiën

Uren

Effecten

Inwoners zo lang mogelijk zelfstandig laten wonen en laten deelnemen aan maatschappij
Voortgangsrapportage
Bij de eerstvolgende aanbesteding nagaan of de procedure voldoende houvast geeft.

Actiepunt 10 Hervorming / herinrichting / uitbreiding Wmo loketten

Hervorming /herinrichting Wmo loketten in het gemeentehuis of op een andere herkenbare, toegankelijke en bereikbare lokatie; er dienen in verband met privacy-redenen en de omvang / intensiteit van de gesprekken afsluitbare loketten te komen op een voor de inwoner herkenbare plaats met duidelijke bewegwijzering. Dit kan worden ondersteund door het logo dat in A2-verband is ontworpen door bureau Max.

Meetbaar actiepunt

In 2011 moeten er 3 goed toegankelijke afsluitbare Wmo loketten gerealiseerd zijn (gebaseerd op de interne benodigde formatie en de aanwezigheid van ingeroosterde externe specialisten).

Initiatiefnemer

Gemeente

Meedenkers

A2 gemeenten

Andere lokale loketten

Planning

2010-2011

Financiën

PM (afhankelijk van waar de loketten ondergebracht gaan worden)

Effecten

Inwoners zo lang mogelijk zelfstandig laten wonen en laten deelnemen aan maatschappij

Voortgangsrapportage

Evaluatie eind 2010

Actiepunt 11 Verdere vormgeving compensatieplicht

Steeds meer bewegen naar de situatie waar het compenseren centraal staat en niet het standaard voorzieningenaanbod dat de gemeente en partners in het veld voorhanden zijn. **De individuele maat staat hierbij centraal.**

Meetbaar actiepunt

Continu zal onderzocht worden op welke wijze de beperkingen van mensen uitgangspunt kunnen zijn bij de advisering in het Wmo-loket en niet de producten die nu in de verordening en de beleidsregels zijn genoemd. De bedoeling is dat de vraag integraal en uitgaand van de mogelijkheden van de burger wordt bekeken. Dit proces zal vermoedelijk leiden tot vernieuwing van de verordening waarin dan niet meer de voorzieningen, maar 'het compenseren' centraal staat. Op basis van de binnenkomende vragen kan een nieuw aanbod ontstaan dat in de verordening opgenomen dient te worden.

Initiatiefnemer

Gemeente

Meedenkers

WAV

Planning

2010-2012

Financiën

Geen

Effecten

Inwoners zo lang mogelijk zelfstandig laten wonen en laten deelnemen aan de maatschappij.

Voortgangsrapportage

Bij iedere verordeningswijziging wordt de vraaggerichtheid als aandachtspunt meegenomen en worden indien van toepassing nieuwe voorzieningen (voortkomend uit vragen) toegevoegd.

Actiepunt 12 Verbeterde indicatiestelling

De indicatieprocedures worden onder de loep genomen om het proces efficiënter, zorgvuldiger en eenvoudiger te kunnen inrichten. Hierbij rekening houden met chronische zieken en gehandicapten; een eenmalige indicaties zou moeten kunnen volstaan. Hierbij afstemming zoeken met andere gemeenten, zodat verschillen geminimaliseerd worden. Cliënten erop wijzen dat ondersteuning bij onder meer invullen van formulieren mogelijk is door steunpunt van Paladijn.

Meetbaar actiepunt

De indicatiestellingsprocedure zal zo eenvoudig mogelijk met behoud van zorgvuldigheid worden ingericht. Indicatiestelling wordt voor een deel van de situaties via een beslisboom mogelijk. De beslisboom gaat niet uit van producten maar van de beperkingen en de participatiewensen (ICF_classificatie). Ook gekeken wordt naar de mogelijkheid van uitbreiding van de indicatiestelling, zodanig dat met één en dezelfde indicatie bijvoorbeeld ook een mantelzorg/gehandicaptenparkeerkaart kan worden verstrekt. Nagegaan wordt ook of indicatiestelling altijd noodzakelijk is. Onderzocht zal worden welke instellingen kunnen worden gemandateerd. De klantmanagers Wmo zullen meer tijd en ruimte krijgen (ook beslissingsbevoegdheid) om zorg te dragen dat burgers met beperkingen of hun familie optimaal de ondersteuning krijgen die nodig is. De afstemming van de indicatiestelling bij mensen met complexe problematiek wordt verbeterd. Hiertoe zal de samenwerking met het CIZ, huisartsen, MEE etc. worden geïntensiveerd, de cliëntondersteuning wordt verbeterd én de klantprocessen worden geoptimaliseerd.

Initiatiefnemer

Gemeente

Meedenkers

WAV

Planning

2010-2013

Financiën

Nog niet bekend

Effecten

Inwoners zo lang mogelijk zelfstandig laten wonen en laten deelnemen aan de maatschappij

Voortgangsrapportage

Bij iedere verordeningwijziging wordt de vraaggerichtheid als aandachtspunt meegenomen en worden indien van toepassing nieuwe voorzieningen (voortkomend uit vragen) toegevoegd.

Actiepunt 13 Verschuiving van individuele naar algemene voorzieningen

Vanuit efficiency-overwegingen nagaan waar het mogelijk is om algemene ofwel collectieve voorzieningen te creëren.

Meetbaar actiepunt

Het idee is dat voor alle individuele voorzieningen die niet nagelvast zijn, een collectieve, algemene variant is te ontwikkelen. Denk bijvoorbeeld aan een was- en strijkservice en leasen van scootmobiel op momenten dat het nodig is, in plaats van ieder individu een eigen scootmobiel toe te kennen. De voorzieningen kunnen eventueel tegen commercieel tarief aan alle inwoners van Valkenswaard worden aangeboden. Bij deze ontwikkelingen kunnen voorzieningen worden betrokken waarvoor geen compensatieplicht geldt, zoals een klussenbus. In 2013 liggen er een aantal concrete uitwerkingen.

Initiatiefnemer

Gemeente

Meedenkers

Paladijn

Planning

2010-2013

Financiën

Streven naar efficiencywinst

Effecten

Inwoners zo lang mogelijk zelfstandig laten wonen en laten deelnemen aan de maatschappij
Voortgangsrapportage
In de verordening kan in een aanhangsel worden beschreven wat de collectieve voorzieningen zijn, waarop de inwoners van Valkenswaard beroep kunnen doen.

Actiepunt 14 Hergebruik van voorzieningen

Uit efficiency-overwegingen nagaan op welke vlakken het mogelijk is om voorzieningen te hergebruiken.

Meetbaar actiepunt

Er wordt een beschrijving gemaakt over de procedure inzake inkoop van voorzieningen, in depot plaatsing en het bruikleen-principe. Dit wordt nu al uitgevoerd voor de meest aangevraagde voorzieningen zoals rolstoelen en scootmobielen.

Er wordt een register aangelegd van aangepaste woningen zodat deze bij voorrang kunnen worden toegewezen aan de doelgroep. Met woningverhuurders worden gesprekken aangegaan over de woningtoewijzing.

Initiatiefnemer

Gemeente

Meedenkers

n.v.t.

Planning

2010-2013

Financiën

Streven naar efficiëncywinst

Effecten

Inwoners zo lang mogelijk zelfstandig laten wonen en laten deelnemen aan de maatschappij

Voortgangsrapportage

Bij de opzet van het volgende Wmo Meerjarenplan wordt nagegaan of dit actiepunt in praktijk werkt.

4.7 Prestatieveld 7

Het bieden van maatschappelijke opvang, waaronder vrouwenopvang en het voeren van beleid ter bestrijding van huiselijk geweld

Maatschappelijke opvang omvat activiteiten bestaande uit het tijdelijk bieden van onderdak, begeleiding, informatie en advies aan personen die, door één of meerdere problemen, al dan niet gedwongen de thuissituatie hebben verlaten en niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving. Het gaat daarbij om preventie, begeleiding en herstel of nazorgactiviteiten. Vrouwenopvang is het tijdelijk bieden van onderdak, begeleiding, informatie en advies aan vrouwen die, al dan niet gedwongen, de thuissituatie hebben verlaten in verband met problemen van relationele aard of geweld. Tevens gaat het hierbij om beleid ter bestrijding van huiselijk geweld.

4.7.1 Huidige situatie

Zie bijlage 2 voor de kengetallen die betrekking hebben op prestatieveld 7.

Huiselijk geweld en (vrouwen)opvang

In het “meerjarenplan Integraal Veiligheidsbeleid 2006-2010; Samen werken aan een veilig(er) Valkenswaard” is het onderwerp huiselijk geweld opgenomen. Hierin staat het voornemen beschreven om in 2010 een sluitende aanpak voor dit probleem te hebben gerealiseerd.

Op regionaal niveau is er het Steunpunt Huiselijk Geweld Eindhoven / de Kempen, waar niet alleen slachtoffers en plegers terecht kunnen, maar ook melders (buren, arts, docent enz.) zorgmeldingen kunnen maken bij (sterke) vermoedens van huiselijk geweld. Stichting Neos in Eindhoven biedt opvang en begeleiding aan slachtoffers van huiselijk geweld in de vorm van een Blijf van mijn Lijf-huis waar plaats is voor 14 vrouwen en maximaal 29 kinderen. Ook exploiteren zij time-out voorzieningen voor daders en slachtoffers van huiselijk geweld. Daders die gebruik maken van een time-out voorziening hebben vaak een huisverbod opgelegd gekregen. De burgemeester kan een

tijdelijk lokaalverbod opleggen voor de plegers van huiselijk geweld om de thuissituatie van slachtoffers weer tot rust te brengen.

Valkenswaardse inwoners kunnen beroep doen op begeleiding inzake huiselijk geweld, via het steunpunt in Eindhoven. Inwoners kunnen dit benaderen door middel van een telefoonnummer. Dit komt bij het meldpunt huiselijk geweld van Eindhoven terecht, zodat er regionaal/landelijk overzicht wordt gehouden van deze meldingen. Dit meldpunt sluit vragen van Valkenswaardse inwoners terug naar Maatschappelijk Werk Dommelregio. Zij ondernemen binnen 48 uur actie.

Het landelijke project RAAK (Reflectie en Actiegroep Aanpak Kindermishandeling) ontwikkelt een methode om kindermishandeling te voorkomen en om zo goed mogelijk op (dreigende) kindermishandeling te reageren. Centraal staat het voorkomen van mishandeling door snel in actie te komen en ouders te helpen met de opvoeding. In Nederland leven talloze kinderen dagelijks in grote angst; ze zijn bang om seksueel misbruikt te worden, bang voor lichamelijk letsel of ze worden emotioneel geterroriseerd. Naar schatting worden landelijk jaarlijks vijftigduizend kinderen ernstig mishandeld.

Dak- en thuislozen

De centrumgemeente Eindhoven heeft een plan van aanpak voor de maatschappelijke opvang van dak- en thuislozen in de regio samengesteld en is ook verantwoordelijk voor de uitvoering. Dit zogenaamde Stedelijk Kompas beschrijft hoe het aantal dak- en thuislozen in de periode 2008-2015 kan worden verminderd zodat tegelijkertijd ook allerlei bijverschijnselen afnemen. De kerngedachte is dat alleen een allesomvattende benadering, die uitgaat van de individuele omstandigheden en mogelijkheden van de betrokken personen, uitzicht biedt op een duurzame verbetering. Huisvesting is dan slechts een van de problemen die ter hand genomen moeten worden.

Het Stedelijk Kompas richt zich tevens op preventie, bijvoorbeeld door het voorkomen van huissuitzettingen. Een middel om uitzettingen te voorkomen is een actief woonoverlastteam. Hier wordt een ketenaanpak gerealiseerd met niet alleen wooncoöperaties, maar ook bijvoorbeeld maatschappelijk werk, om problemen met bewoners vroegtijdig aan te pakken. In Valkenswaard is een woonoverlastteam actief.

De opvangplekken voor dak- en thuislozen zijn gelegen in Eindhoven. Deze worden geëxploiteerd door; Stichting Neos, Novadic Kentron, GGzE, Leger des Heils en het St. Annaklooster. Om aan de vraag te voldoen zullen er de komende jaren nog 6 opvangplekken gerealiseerd worden in Eindhoven, maar ook in de SRE-regio. De exacte locaties hiervoor zijn vooralsnog onbekend.

4.7.2 Gewenste situatie

In het kader van project RAAK, zullen de producten en diensten onder de loep genomen moeten worden en daar waar nodig verbeterd moeten worden. Dan zal de kwaliteit van de uitvoering van alle instellingen verder toenemen. Het vergroten van de deskundigheid van professionals en van vrijwilligers van sportverenigingen en andere vrijwilligerskaders door bijvoorbeeld door trainingen te organiseren, waarin geleerd wordt hoe kindermishandeling is te herkennen en hoe in deze gevallen kan worden gehandeld is een andere doelstelling. De stand van zaken van dit project wordt met name door het platform jeugdbeleid gevolgd/afgestemd.

Het ontbreekt nog aan inzicht in de omvang, de aard en kenmerken van de doelgroep. De GGD is voor prestatievelde 7, 8 en 9 momenteel een monitor aan het ontwikkelen. Uiteraard blijft de gemeente gebruikmaken van de gegevens uit de jaarverslagen van de op deze prestatievelden werkzame instellingen. Ten aanzien van de aanpak van huiselijk geweld kan als prestatie-indicator het aantal geregistreerde incidenten huiselijk geweld worden gebruikt.

4.7.3 Actiepunten

Actiepunt 15 Lokaal beleid op het vlak van maatschappelijke opvang en huiselijk geweld

Nagaan meerwaarde/noodzaak lokaal beleid op het vlak van opvang en huiselijk geweld.

Meetbaar actiepunt

In de loop van de komende jaren onderzoeken of er, naast de regionale trajecten, noodzaak is om lokaal beleid op het vlak van opvang/huiselijk geweld te formuleren. Hiervoor is het van belang om op lokaal niveau de doelgroep in kaart te brengen en af te wegen of de regionale voorzieningen voor deze groep toereikend zijn. Nagaan welke inwoners een dakloosheidsuitkering ontvangen via onder andere CWI om beeld te krijgen van de doelgroep.

Initiatiefnemer

Gemeente

Meedenkers

Woonoverlastteam: GGZE, woningcorporaties, politie, Paladijn, AMW, gemeente

Novadic Kentron / Neos

Wijkcoördinatie

Wmo Adviescommissie Vraagzijde

Planning

2010-2012

Financiën

Na het in kaart brengen van de doelgroep, zal pas duidelijk worden of er, buiten het regionale beleid, behoefte is aan bijstelling / ontwikkeling van het beleid op lokaal niveau. Hieruit wordt tevens duidelijk of er financiële middelen benodigd zijn.

Effecten

Gezonde huiselijke situatie/ minimalisering slachtoffers van huiselijk geweld: minimalisering geweld in huiselijke kring qua duur en intensiteit en geschikte toegankelijke (vrouwen)opvang.

Voortgangsrapportage

In 2010 terugkoppelen aan gemeentebestuur waarom al dan niet gekozen wordt voor lokale beleidsontwikkeling.

Actiepunt 16 Aansluiten bij het regionale Stedelijk Kompas (maatschappelijke opvang)

Aansluiten bij het Stedelijk Kompas, plan van aanpak voor de maatschappelijke opvang 2008-2015.

Meetbaar actiepunt

Op regionaal niveau zullen er in de komende jaren 6 nieuwe voorzieningen voor (verslaafde) dak- en thuislozen gerealiseerd moeten worden om aan de huidige vraag te voldoen. Realisatie hiervan zal niet alleen in de centrumgemeente plaatsvinden, maar de regiogemeenten zullen hier ook voor gevraagd worden. Op basis van de informatie voortkomend uit het vorige actiepunt, zal een standpunt in deze ingenomen kunnen worden.

Initiatiefnemer

SRE-regio Eindhoven / De Kempen, projectleider Stedelijk Kompas

Meedenkers

Gemeente Valkenswaard

Overige gemeenten de Kempen

Wijkcoördinatie

Neos en andere uitvoerende partijen in prestatieveld 7

Woningcorporaties

Wmo Adviescommissie Vraagzijde

Algemeen Maatschappelijk Werk Dommelregio

Planning

2010-2015

Financiën

Nog niet van toepassing; voor de gemeente Valkenswaard staan er (nog) geen concrete actiepunten in het Stedelijk Kompas, buiten de reguliere financieringsstromen naar de centrumgemeente ten behoeve van de uitvoering van de Maatschappelijke Opvang.

Effecten

Gezonde huiselijke situatie/ minimalisering slachtoffers van huiselijk geweld: minimalisering geweld in huiselijke kring qua duur en intensiteit en geschikte toegankelijke (vrouwen)opvang.

Voortgangsrapportage

Voortgang van de uitvoering van het Stedelijk Kompas wordt besproken in het SRE overleg regiogemeenten 7, 8, en 9 en in het portefeuillehoudersoverleg van het samenwerkingsverband Regio Eindhoven.

4.8 Prestatieveld 8

Het bevorderen van Openbare Geestelijke GezondheidsZorg, met uitzondering van het bieden van psychosociale hulp bij rampen.

Openbare Geestelijke GezondheidsZorg betreft het signaleren en bestrijden van risicofactoren op het gebied van de openbare geestelijke gezondheidszorg, het bereiken en begeleiden van personen in een kwetsbare positie en risicogroepen, het functioneren als meldpunt voor signalen van crisis of dreiging van crisis bij kwetsbare personen of risicogroepen en het tot stand brengen van afspraken tussen betrokken organisaties over de uitvoering van de openbare geestelijke gezondheidszorg (exclusief psychosociale hulp bij rampen).

4.8.1 Huidige situatie

Zie bijlage 2 voor de kengetallen die betrekking hebben op prestatieveld 8.

In opdracht van de gemeenten regio Zuidoost Brabant hebben de GGzE, GGZ Oost Brabant en Novadic Kentron in maart 2009 het plan "Collectieve Preventie GGZ en Verslavingszorg, regionaal programma 2009-2012" opgezet. De gezamenlijke aanpak bestaat uit een basispakket voor de gehele regio en daar waar maar enigszins mogelijk wordt een plaatselijke invulling per gemeente (maatwerk) geleverd. Het basispakket is gericht op voorlichting en bewustwording, signalering en advies, preventieve ondersteuning en op maatregelen gericht op de omgeving.

Tevens is er medio 2007 Valkenswaard gestart met een pilot voor het opbouwen van Maatschappelijke SteunSystemen (MSS). GGzE heeft hierin de kar getrokken. Het MSS is voor mensen die zich door hun psychische of psycho-sociale problematiek en vaak ook fysieke problemen moeilijk redden. Er kan sprake zijn van een verslaving, er ontbreekt een sociaal netwerk, huisvesting is een probleem en het inkomen is minimaal. en voor mensen die door een isolement buiten de boot vallen en daardoor risico lopen om problemen te krijgen. Dit MSS zal de komende jaren verder uitgewerkt en uitgebreid worden. Samenwerking en het tijdig bereiken en ondersteunen van de doelgroep is nog onvoldoende georganiseerd. Drie partners, te weten het Maatschappelijk Werk Dommelregio, MEE en GGzE zetten zich in om de sociale participatie op lokaal niveau van deze doelgroep te verbeteren.

In de wijksteunpunten van Lunetzorg is een toename te zien van diverse cliënten. Behoud van zelfredzaamheid, sociale contacten en bevordering van integratie vraagt om afstemming.

Lokaal wordt hier ook aandacht aan besteed. Stichting De Boei heeft een ontmoetingsruimte in de huidige parochiehuis van de Martinuskerk te Dommelen. De Boei is inmiddels bezig om een andere ontmoetingsruimte in het centrum van Valkenswaard te vestigen. De Boei in Dommelen wordt bezocht door vooral Dommelse inwoners. De Valkenswaardse inwoners zijn niet te porren om naar Dommelen te komen voor ontmoeting. De Dommelse inwoners zijn inmiddels gewend aan het fenomeen en hebben te kennen gegeven wel naar Valkenswaard te willen gaan. Vandaar dat de Boei in Valkenswaard wil vestigen. In Valkenswaard zouden ze tevens een ruimte voor zichzelf hebben. Dat is voor de doelgroep (ex-)psychiatrische patiënten een heel wenselijke situatie, aangezien structuur, rust en regelmaat van groot belang is voor het veiligheidsgevoel. Vanuit dit ontmoetingspunt, gaat GGzE de bezoekers begeleiden bij het 'vinden van de weg in de maatschappij' (MSS). De initiatieven van de Boei ten behoeve van (ex-)psychiatrische mensen is ingebed in het integraal gehandicaptenbeleid.

4.8.2 Gewenste situatie

De verdere uitwerking van de pilot maatschappelijke steunsystemen is de komende periode een aandachtspunt.

De gemeente Valkenswaard neemt actief deel aan het in SRE-verband georganiseerde overleg en volgt en speelt in op zaken die van belang zijn op dit prestatieveld vorm te geven in regionaal en lokaal verband.

Het ontbreekt nog aan inzicht in de omvang, de aard en kenmerken van de doelgroep. De GGD heeft voor prestatieveld 7, 8 en 9 een monitor ontwikkeld. Deze monitor dient op termijn relevante informatie op te leveren voor de formulering van beleid op deze vlakken.

4.8.3 Actiepunten

Actiepunt 17 Regionale invulling collectieve preventie GGZ

Meetbaar actiepunt

Aansluiten bij het regionaal programma 2009-2012 voor collectieve preventie GGZ en verslavingszorg.

Initiatiefnemer

SRE regio Eindhoven /Kempenland

Meedenkers

Gemeente Valkenswaard

Overige gemeenten (SRE en de Kempen)

GGZE / GGZ Oost Brabant

Novadic Kentron

Planning

2010-2015

Financiën

Voor de gemeente Valkenswaard staan er (nog) geen concrete actiepunten in het Stedelijk Kompas, buiten de reguliere financieringsstromen naar de centrumgemeente voor de uitvoering van de collectieve preventie GGZ en verslavingszorg.

Effecten

(Ex)-psychiatrische patiënten zo lang mogelijk zelfstandig laten wonen en laten deelnemen aan maatschappij.

Voortgangsrapportage

Voortgang van de uitvoering van het regionaal programma wordt besproken in het SRE overleg regiogemeenten 7, 8, en 9 en in het portefeuillehoudersoverleg "Algemene en bestuurlijke zaken van het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven".

Actiepunt 18 Inbedding pilot "Maatschappelijke Steunsystemen".

Door middel van inbedding van het maatschappelijk steunstelsel mensen uit hun isolement halen en ze te motiveren deel te nemen aan activiteiten die in hun eigen woonwijk georganiseerd worden.

Meetbaar actiepunt

Een projectleider draagt er zorg voor dat in 1,5 jaar tijd de werkwijze structureel ingebed is binnen de betrokken instellingen en partijen. De projectleider heeft zichzelf dan overbodig gemaakt.

In ruim een jaar tijd zijn er 80 cliënten bereikt en begeleid (eind 2007 – eind 2008).

Om een zo groot mogelijk aantal cliënten te bereiken wordt er in 2010 publiciteit gegeven aan de voorziening van maatschappelijke steunsystemen via de pers.

Initiatiefnemer

Gemeente Valkenswaard

Meedenkers

SRE

Voorlichting/communicatie

Planning

2010

Financiën

Financiën ten behoeve van de invoering van MSS worden vanuit het integraal gehandicaptenbeleid gedekt.

€ 5.000,- is nog eenmalig benodigd ten behoeve van bijeenkomsten

Effecten

(Ex)-psychiatrische patiënten zo lang mogelijk zelfstandig laten wonen en laten deelnemen aan maatschappij.

Voortgangsrapportage

Via het leefbaarheidsonderzoek wordt getoetst of het MSS bekend is bij de inwoners.

4.9 Prestatieveld 9

Bevorderen van verslavingsbeleid.

Ambulante verslavingszorg bestaat uit activiteiten bestaande uit ambulante hulpverlening, gericht op verslavingsproblemen en preventie van verslavingsproblemen, inclusief activiteiten in het kader van overlastbestrijding ten gevolge van verslaving. Het kan daarbij gaan om o.a. drugs-, alcohol-, medicijn-, gok- of internetverslaving. De gemeente Eindhoven vervult op de genoemde beleidsterreinen de rol van centrumgemeente. Deze situatie is ontstaan vanuit de voorkeur van het rijk om te gaan naar een systeem waarin de financiële middelen werden toegeedeeld aan de gemeenten waar de voorzieningen geconcentreerd zijn. Van deze voorzieningen mogen inwoners van de regiogemeenten, waaronder Valkenswaard, gebruik maken.

4.9.1 Huidige situatie

Zie bijlage 2 voor de kengetallen die betrekking hebben op prestatieveld 9.

Vanuit het veiligheidsbeleid (Actieprogramma IVB 2006-2008) is eind 2006 opdracht gegeven om snel de problematiek rondom het gebruik van alcohol en drugs aan te pakken. In het jeugdbeleid waren ook middelen opgenomen om onderzoek uit te laten voeren door Novadic.

Uit het onderzoek middelengebruik van Novadic eind 2006 onder andere, dat dit gebruik excessief was. Duidelijk dat alleen een integrale aanpak met alle partners en over de hele keten succesvol kan zijn. Direct werd door een opgerichte werkgroep Alcohol, Drugs en Jongeren, onder de regie van de gemeente, intensief gewerkt aan de totstandkoming van een uitvoeringsplan met korte termijn acties om de bewustwording van de gevolgen van excessief middelengebruik bij de jongeren op het netvlies te krijgen. Acties die onder meer zijn uitgezet zijn: campagne voor en door jongeren en ontwikkeling van een website "Maaknudegoedekeuze.nl", uitbreiding straathoekwerk, project leiderschap dat ben je zelf, inzet kleine JIP-bus (van Novadic-Kentron), structurele uitvoering van gezonde school en genotmiddelen, theaterbijeenkomst "Wat wil je drinken?" en gastlessen door ervaringsdeskundigen.

Op gebied van overtredingen van de Drank- en horecawet zijn diverse handhavingstappen geformuleerd, die strak worden gevolgd. In 2009 wordt het horecastappenplan geëvalueerd.

Aardig om te vermelden is dat het Horecastappenplan Valkenswaard 2008 als voorbeeld heeft gefungeerd voor het SRE-project "Laat je niet flessen" en in dit kader naar alle regiogemeenten is gestuurd met het verzoek dit plan binnen de eigen organisatie te implementeren. Tevens hebben er aanverwante acties plaatsgevonden zoals gevangenisbezoeken, Moedige Moeders.

De gemeente Valkenswaard heeft samen met de regiogemeenten en centrumgemeente GGzE, GGZ Oost Brabant en Novadic Kentron opdracht gegeven voor het opstellen van het plan "Collectieve Preventie GGZ en Verslavingszorg, regionaal programma 2009-2012".

Hierin zijn onder andere diverse activiteiten opgenomen die gericht zijn op voorlichting en bewustwording, signalering en advies, preventieve ondersteuning en op maatregelen gericht op de omgeving op het gebied van verslavingen.

4.9.2 Gewenste situatie

Lokaal dient er een notitie verslavingsbeleid te worden ontwikkeld. Tevens is er in het integraal jeugdbeleid, integraal seniorenbeleid en het lokaal gezondheidsbeleid aandacht voor deze problematiek.

Het ontbreekt nog aan inzicht in de omvang, de aard en kenmerken van de doelgroep. De GGD heeft voor prestatieveld 7, 8 en 9 een monitor ontwikkeld. Deze monitor dient op termijn relevante informatie op te leveren voor de formulering van beleid op deze vlakken.

Verder dient de gemeente Valkenswaard de regionale ontwikkelingen actief te blijven volgen en daar waar mogelijk en nodig lokale afstemming of initiatieven te ontplooiën.

4.9.3 Actiepunten

Actiepunt 19 Opstellen en uitvoeren van lokaal verslavingsbeleid

Voor de gemeente Valkenswaard wordt een lokaal verslavingsbeleid ontwikkeld met accent op de alcohol- en drugsverslaving en aandacht voor andere voorkomende verslavingsvormen zoals gewoonteverslaving en middelenverslaving.

Meetbaar actiepunt

Het opstellen van een integraal verslavingsbeleid. De inhoud hiervan moet afgestemd worden op onder meer het integraal jeugdbeleid, integraal seniorenbeleid, veiligheidsbeleid en het lokaal gezondheidsbeleid. Hierbij prioriteit geven aan de combinatie alcohol- en drugsgebruik, zo mogelijk in samenwerking met de plaatselijke horeca. Er dient zoveel mogelijk gericht te worden op preventie, rekening houdend met strijdige belangen (verkopen / overmatig nuttigen).

Initiatiefnemer

Gemeente

Meedenkers

Paladijn

Novadic Kentron

Wmo Adviescommissie Vraagzijde

Platform jeugdbeleid en jongerenraad

Stuurgroep gezondheidszorg

Planning

2010

Financiën

Na de afstemming en bijstelling / ontwikkeling van het beleid wordt duidelijk wat de eventuele meerkosten zijn in vergelijking met het huidige beleid.

Effecten

Lokale en regionale beheersing van de verslavingsproblematiek

Voortgangsrapportage

De uitvoering van dit actiepunt (opstellen van verslavingsbeleid) is nog opgenomen in het bedrijfsplan 2010. Na vier jaar wordt het beleid geëvalueerd en zo nodig bijgesteld.

Actiepunt 20 Regionale invulling verslavingszorg

Aansluiten bij het regionaal programma 2009-2012 voor collectieve preventie GGZ en verslavingszorg.

Initiatiefnemer

SRE regio Eindhoven /Kempenland

Meedenkers

Gemeente Valkenswaard

Overige gemeenten (SRE en de Kempen)

GGzE / GGZ Oost Brabant

Novadic Kentron

Planning

2010-2015

Financiën

Voor de gemeente Valkenswaard staan er (nog) geen concrete actiepunten in het Stedelijk Kompas, buiten de reguliere financieringsstromen naar de centrumgemeente voor de uitvoering van de collectieve preventie GGZ en verslavingszorg.

Effecten

Lokale en regionale beheersing van de verslavingsproblematiek

Voortgangsrapportage

Voortgang van de uitvoering van het regionaal programma wordt besproken in het SRE overleg regiogemeenten 7, 8, en 9 en in het portefeuillehoudersoverleg “Algemene en bestuurlijke zaken van het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven”.

5. Actiepunten in tabel

Actiepunten	Bijbehorend prestatieveld	Initiatiefnemer	Meedenkers	Meetbaar actiepunt	Effecten	Plan-ning	Financiën
1. <i>Structurele communicatie via publicaties in plaatselijk krantjes in speciale rubriek</i>	1-9	Gemeente	WAV	Publicaties in plaatselijke pers	Grotere betrokkenheid	2010-2013	n.v.t.
2. <i>Jaarlijkse evaluatie en bijstelling in aparte notitie. Na vier jaar geïntegreerde nieuwe 4-jaarlijkse notitie</i>	1-9	Gemeente	WAV	Indien van toepassing; aparte notitie	Actueel plan	Jaarlijks in januari	n.v.t.
3. <i>Afstemming accommodatiebeleid, subsidiebeleid en beleid voor buurt- en clubhuizen, 10-ercentrum en Pulse</i>	1	Gemeente Valkenswaard	Wijkcoördinatie Paladijn WAV Vertegenwoordigers van buurthuizen, Pulse, Tienercentrum etc.	Drie notities afstemmen ten behoeve invulling PV 1	Nut van bestaande voorzieningen optimaliseren	2010-2012	PM
4. <i>Nagaan of het werkproces bij het loket nog efficiënter kan worden georganiseerd om zo de toename van vragen te kunnen opvangen.</i>	3	Gemeente Valkenswaard	n.v.t.	Minimaal een 8 gemiddeld bij clienttevredenheidsonderzoek.	Tevredenheid cliënten	2010-2011	n.v.t.
5. <i>Decentrale loketten</i>	3	Gemeente Valkenswaard, projectleider afstemming loketten	Wijkcoördinatoren Wijkraad Dorpsraad WAV	Onderzoek te opties kunnen overleggen aan wijkraad en dorpsraad.	Tevredenheid cliënten	2010-2011	PM

Actiepunten	Bijbehorend prestatieveld	Initiatiefnemer	Meedenkers	Meetbaar actiepunten	Effecten	Plan-ning	Financiën
6. <i>Lotgenotencontact</i>	5	Gemeente Valkenswaard	n.v.t.	Publicaties / mailing subsidie-mogelijkheid	Inwoners zo lang mogelijk zelfstandig laten wonen en laten deelnemen aan maatschappij	2010	Er is reeds € 9.000,- opgenomen in de staat van inkomens-overdrachten begroting 2010
7. <i>Invulling ondersteunende begeleiding (uitwerking gevolgen pakketmaatregel)</i>	5	Gemeente Valkenswaard	GGzE, de Boei, Valkenhof, Lunetzorg, WAV	Op basis van vraag producten/ diensten ontwikkelen.	Inwoners zo lang mogelijk zelfstandig laten wonen en laten deelnemen aan maatschappij	2010-2013	Bij nota kaders 2011 nagaan hoe € 109.865,- ingezet gaan worden.
8. <i>Maatschappelijk betrokken ondernemen</i>	5	Particuliere initiatieven, bedrijfsleven, horeca, winkeliers etc	Gemeente WAV	Uitbouw maatsch. Ondernemen met aandacht voor (on)betaalde tewerkstelling van kwetsbare inwoners	Inwoners zo lang mogelijk zelfstandig laten wonen en laten deelnemen aan maatschappij	2010-2012	PM

Actiepunten	Bijbehorend prestatieveld	Initiatiefnemer	Meedenkers	Meetbaar actiepunt	Effecten	Plan-ning	Financiën
<i>9. Standaardisering / afstemming procedure aanbesteding huishoudelijke zorg</i>	6	Gemeente Valkenswaard	Inkoop	Procedure op papier	Inwoners zo lang mogelijk zelfstandig laten wonen en laten deelnemen aan maatschappij	2010	n.v.t.
<i>10. Hervorming / herinrichting / uitbreiding Wmo loketten</i>	3 en 6	Gemeente Valkenswaard	A2 gemeenten Andere lokale loketten	Realisatie van drie afsluitbare Wmo-loketten	Inwoners zo lang mogelijk zelfstandig laten wonen en laten deelnemen aan maatschappij	2010-2011	PM
<i>11. Verdere vormgeving compensatieplicht</i>	6	Gemeente Valkenswaard	WAV	Uitgaan van vraag/ individuele maat	Inwoners zo lang mogelijk zelfstandig laten wonen en laten deelnemen aan maatschappij	2010-2012	n.v.t.
<i>12. Verbeterde indicatiestelling</i>	6	Gemeente Valkenswaard	WAV	Vereenvoudiging indicatiestelling	Inwoners zo lang mogelijk zelfstandig laten wonen en laten deelnemen aan maatschappij	2010-2013	n.v.t.
<i>13. Verschuiving van individuele voorzieningen naar algemene voorzieningen</i>	6	Gemeente Valkenswaard	Paladijn	Concrete uitwerking van overbrenging van individueel naar coll. voorz.	Inwoners zo lang mogelijk zelfstandig laten wonen en laten deelnemen aan maatschappij	2010-2013	Efficiency-winst

Actiepunten	Bijbehorend prestatieveld	Initiatiefnemer	Meedenkers	Meetbaar actiepunt	Effecten	Plan-ning	Financiën
<i>14. Hergebruik voorzieningen</i>	6	Gemeente Valkenswaard	n.v.t.	Beschrijving inkoop voorzieningen, in depotplaatsing, bruikleenprincipe en register aangepaste woningen	Inwoners zo lang mogelijk zelfstandig laten wonen en laten deelnemen aan maatschappij	2010-2013	Efficiencywinst
<i>15. Lokaal beleid op het vlak van maatschappelijke opvang en huiselijk geweld</i>	7	Gemeente Valkenswaard	Woonoverlastteam: GGzE, woningcorporaties, politie, Paladijn, AMW, gemeente Novadic Kentron / Neos Wijkcoördinatie WAV	Doelgroep in kaart en nagaan of regiovoorziening toereikend is.	Gezonde huiselijke situatie / minimalisering slachtoffers van huiselijk geweld qua duur en intensiteit en geschikte toegankelijke (vrouwen) opvang	2010-2012	PM

Actiepunten	Bijbehorend prestatieveld	Initiatiefnemer	Meedenkers	Meetbaar actiepunt	Effecten	Plan-ning	Financiën
16. Aansluiten bij het regionale Stedelijk Kompas (maatschappelijke opvang)	7	SRE-regio Eindhoven / De Kempen, projectleider Stedelijk Kompas	Gemeente Valkenswaard, overige gemeenten de Kempen Wijkcoördinatie Neos en andere uitvoerende partijen in prestatieveld 7 Woningcorporaties WAV AMW	Onderzoek vestiging nieuwe voorziening daken thuislozen	Gezonde huiselijke situatie / minimalisering slachtoffers van huiselijk geweld qua duur en intensiteit en geschikte toegankelijke (vrouwen) opvang	2010-2015	Vooralsnog n.v.t.
17. Regionale invulling collectieve preventie GGZ	8	SRE regio Eindhoven /Kempensland	Gemeente Valkenswaard, overige gemeenten (SRE en de Kempen) GGzE / GGZ Oost Brabant Novadic Kentron	Aansluiten bij regionaal programma	(Ex-) psychiatrische patiënten zo lang mogelijk zelfstandig laten wonen en laten deelnemen aan maatschappij	2010-2015	Vooralsnog n.v.t. buiten de reguliere geldstroom richting centrumgemeente om
18. Inbedding "Maatschappelijke Steunsystemen"	8	Gemeente Valkenswaard	SRE Voorlichting/com-municatie	Structurele inbedding MSS, publicaties in pers, 80 cliënten.	(Ex-) psychiatrische patiënten zo lang mogelijk zelfstandig laten wonen en laten deelnemen aan maatschappij	2010	€ 5.000,- t.b.v. bijeenkomsten incidenteel

Actiepunten	Bijbehorend prestatieveld	Initiatiefnemer	Meedenkers	Meetbaar actiepunt	Effecten	Plan-ning	Financiën
19. Opstellen en uitvoeren van lokaal verslavingsbeleid	9	Gemeente Valkenswaard	Paladijn Novadic Kentron WAV Platform jeugdbeleid en jongerenraad Stuurgroep gezondheidszorg	Beleidsnoti tie integraal verslavings beleid is gereed	Lokale en regionale beheersing van verslavingspro- blematiek	2010	PM
20. Regionale invulling verslavingszorg	9	SRE regio Eindhoven /Kempenland	Gemeente Valkenswaard, overige gemeenten (SRE en de Kempen) GGzE / GGZ Oost Brabant Novadic Kentron	Aansluiten bij regionaal programma	Lokale en regionale beheersing van verslavingspro- blematiek	2010- 2015	Vooralsnog n.v.t. buiten de reguliere geldstroom richting centrumgem eente om.

Bijlage 1

Criteria welzijnsvisie, november 2008

1) Verbinding met visie

In de nieuwe beleidsnotities / initiatieven anderszins dient aangegeven te worden op welke wijze de notitie / het initiatief aansluit bij de welzijnsvisie.

2) Actieve houding inwoners

Bij elk initiatief (indien van toepassing) zal worden meegenomen wat inwoners, verenigingen etc. zelf kunnen doen en/of willen (bij)betalen aan zaken.

3) Betrokkenheid / participatie

Bij elk initiatief zal aangegeven worden op welke wijze inwoners betrokken zijn. Op beleidsniveau wordt het betreffende belangenbehartigingsorgaan en de Wmo Adviescommissie Vraagzijde betrokken.

4) Vraaggerichtheid

De vraag is richtinggevend bij de beleidsontwikkeling op het vlak van welzijn binnen de gemeente Valkenswaard.

Hierbij moet wel een kanttekening worden gemaakt. Het kan niet zo zijn dat de gemeente aan elke vraag van de burger gehoor geven: het is niet altijd: 'u vraagt en wij draaien'. Vanuit de rol als behartiger van het algemene belang, is het de plicht van de lokale overheid om de behoeften, wensen en ideeën van burgers te toetsen aan nationale, provinciale en gemeentelijke inhoudelijke, sectorale en financiële kaders.

5) Eigen verantwoordelijkheid

De inwoners zijn als eerste verantwoordelijk voor hun eigen leven. De gemeente Valkenswaard stimuleert de eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid van de inwoners en compenseert binnen de wettelijke en financiële mogelijkheden - waar nodig - kwetsbare inwoners.

Bij deze stellingname dienen twee aandachtspunten in ogenschouw te worden genomen:

- * Niet uit het oog mag worden verloren dat er ook inwoners zijn die deze verantwoordelijkheid niet kunnen dragen en per definitie ondersteund moeten worden.
- * Zorgmijders zijn hierbij een groep waarvoor expliciete aandacht nodig is en waar zorg actief moet worden aangeboden (zogenaamde bemoeizorg).

6) Lastenverdeling

Iedere partij neemt z'n eigen verantwoordelijkheid met aandacht voor evenredige lastenverdeling:

- inzet en eigen bijdrage van de inwoners in financiële en inhoudelijke zin
- benutten van de mogelijkheden van het maatschappelijk middenveld (verenigingen, bedrijven, instellingen etc.)

7) Leefomgevingsgericht werken

Het vraaggericht werken dient zo mogelijk gerelateerd te worden aan de context waaruit de vraag komt. Zodra de vraag het individuele niveau mogelijk overstijgt, is het de bedoeling dat gekeken wordt naar de behoefte en beleving van de vraag bij de buurtbewoners, wijkbewoners of zelfs op het totale gemeenteniveau. Ook dient te worden nagegaan welke zaken er reeds zijn die tegemoet kunnen komen aan een vraag. Dit voorkomt een ad hoc aanpak.

8) Toekomstbestendigheid

Initiatieven moeten enige mate van toekomstbestendigheid hebben. Denk hierbij bijvoorbeeld aan specifieke maatregelen voor senioren in verband met de dubbele vergrijzing. Deze maatregelen dienen na de grote vergrijzingsgolf ook nog interessant te zijn voor de dan actuele bevolking.

9) Verbetering / integraliteit van goedlopende initiatieven

Daar waar het aanbod al goed is, zullen initiatieven vooral moeten worden gericht op verbetering of het integrale karakter versterken, bijvoorbeeld meer aandacht hebben voor de kansen om een diversiteit van doelgroepen met elkaar te integreren.

10) Behoud zelfstandigheid

Initiatieven moeten passen bij de gedachte dat inwoners over het algemeen zo lang mogelijk thuis (zelfstandig in de wijk) wensen te blijven wonen en waar mogelijk de regie over het eigen leven te kunnen behouden.

11) Algemeen voor specifiek en specifiek voor algemeen

Collectieve voorzieningen dienen zoveel mogelijk geschikt gemaakt te worden voor bijzondere (kwetsbare) doelgroepen. Dit heeft de hoogste prioriteit. Indien het niet anders kan kunnen er specifieke voorzieningen te worden gecreëerd die zo aantrekkelijk mogelijk dienen te zijn voor de bredere doelgroep.

12) Solidariteit/respect voor diversiteit

Het solidariteitsprincipe tussen generaties, etnische groepen, mensen met een goede en een slechte gezondheid, mensen met een hoog en een laag inkomen, 'kwetsbaren' en 'weerbaren' staat hoog in het vaandel. De gemeente vindt het een belangrijke opgave voor de gemeente én voor inwoners, bedrijven en maatschappelijke instellingen om binding tussen mensen te bevorderen en tweedeling in de samenleving te voorkomen.

13) Betaalbaarheid

Om collectieve voorzieningen betaalbaar te houden dient altijd afgewogen te worden of voorzieningen in buurten, wijken of voor de totale gemeente moeten worden ingericht. Indien mogelijk is het wijkgericht werken voor de leefbaarheid, toegankelijkheid en bereikbaarheid wenselijk. Het financiële kader is hierbij echter leidend.

14) Sociaal netwerk / sociaal fundament

Er wordt ingezet op de continuïteit van het verenigingsleven en ontmoeting in wijken en buurten. Dit heeft een versterkende werking heeft op de sociale cohesie. Door te investeren in een passende sociaalfysieke infrastructuur op het niveau van buurt, wijk en dorp (voorzieningen, activiteiten, netwerken) voelen inwoners zich prettig /veilig in hun (directe) leefomgeving. Dit heeft een preventieve werking, bijvoorbeeld voorkoming van eenzaamheid met alle gevolgen van dien. Daarnaast blijft Valkenswaard een attractieve gemeente voor inwoners en potentiële 'nieuwkomers' (zie ook hoofdstuk 4).

15) Specifieke doelgroepen

De Wmo pleit voor een integrale benadering van de verschillende doelgroepen. In de gemeente Valkenswaard krijgen de volgende doelgroepen specifieke aandacht in de vorm van uitwerking in separate, maar wel met elkaar samenhangende beleidsnotities: jeugd, senioren, gehandicapten (incl. psychiatrie), mantelzorgers en vrijwilligers.

16) Stabiliseren / groeien inwonersaantal

Inzetten op voorzieningen (wonen, dienstverlening, zorg) voor senioren, gezien de (dubbele) vergrijzing, maar wel zodanig dat deze voorzieningen ook interessant zijn voor bijvoorbeeld starters etc. Inzetten op (kwaliteit van) voorzieningen voor jeugd (wonen, dienstverlening, zorg), zodat jeugd niet vertrekt uit Valkenswaard en jonge gezinnen blijven wonen.

17) Samenhang in voorzieningen

Ieder initiatief moet een duidelijke plaats krijgen in het geheel van bestaande voorzieningen in de gemeente Valkenswaard. Er dient sprake te zijn van samenhang. De gemeente heeft als partner in het geheel de taak om als helicopter boven de diverse voorzieningen/partijen te hangen en te zorgen voor de nodige afstemming.

18) Toegankelijkheid

Voorzieningen moeten naast bruikbaar, betaalbaar, houdbaar en vraaggericht ook toegankelijk zijn. Dit wordt zowel in fysieke als niet-fysieke zin bedoeld. Fysiek betreft de lettelijke toegankelijkheid van gebouwen etc. Niet-fysiek betreft de wijze waarop inwoners aan hun informatie kunnen komen, bijvoorbeeld via een loket of rechtstreeks.

Bijlage 2 Kengetallen per prestatieveld

Kengetallen prestatieveld 1

8% van de volwassenen (19 t/m 64 jaar) in Valkenswaard is (zeer) eenzaam. Dit komt overeen met de regio (monitor GGD ZOB).

De sociale en fysieke woonomgeving wordt zeer hoog gewaardeerd. Ook de jongeren in Valkenswaard geven de eigen buurt nagenoeg allemaal een voldoende (77% t.o.v. 71% in de regio). De mogelijkheid om anderen te ontmoeten wordt goed gewaardeerd, echter de kwaliteit vinden jongeren matig tot slecht (44% t.o.v. 51% in de regio). De helft van de jongeren mist niets in de buurt. Degenen die wel iets missen, missen vooral een gras/trapveldje. Ouders van jongere kinderen missen in hun buurt vooral speelgelegenheden.

Het gevoel van onveiligheid is onder volwassenen en jongeren in Valkenswaard vergelijkbaar met de regio.

Kengetallen prestatieveld 2

Eén op de tien jongeren in Valkenswaard heeft problemen waar ze dag en nacht mee bezig zijn. Dit gaat bijvoorbeeld om uiterlijk, schoolprestaties, keuzes. De meeste jongeren hebben een goede relatie met hun ouders. 3% geeft aan het thuis niet zo leuk te vinden. Eén op drie jongeren in Valkenswaard heeft in het jaar 2006 hulp gezocht bij een professioneel hulpverlener. Dit betreft vooral de leerlingbegeleider/mentor op school en de huisarts.

Voor ouders valt opvoeden niet altijd mee. 15 tot 20 % van de ouders ervaren (zeer) veel stress. Iets minder dan de helft ervaart soms problemen, zo ook in de regio.

Het betreft met name problemen met luisteren/gehoorzamen en met het houden aan en stellen van grenzen/regels. Het eerste speelt wat meer bij ouders van jonge kinderen, terwijl het tweede probleem meer speelt naarmate het kind ouder is. (monitor GGD ZOB)

Algemeen gezien geven ouders aan dat ze bij voorkeur opvoedingsondersteuning via Internet krijgen of via een centraal punt voor advies en informatie. 4 tot 6 % heeft behoefte aan professionele ondersteuning. De ondersteuning door een persoonlijk begeleider is het meest gewenst.

In 2005 registreerde politie BZO 98 verdachten in de leeftijdscategorie 12-17 jaar, van de in de regio in totaal 2628 verdachten in dezelfde leeftijdscategorie. In de leeftijdscategorie van 0-11 jaar staan er 144 verdachten geregistreerd. In Valkenswaard is hiervan geen aantal bekend.

Kengetallen prestatieveld 3

Binnen gemeenten is het wenselijk te streven naar één aanspreekpunt op het gebied van zorg en ondersteuning, bijvoorbeeld het Wmo-loket. Mensen met of zonder beperkingen kunnen er terecht voor informatie, advies of praktische ondersteuning.

Voor veel inwoners is het moeilijk de weg te vinden in het woud van regelgeving, verkrijgbare voorzieningen, etc.

Jongeren spreken bij vragen, problemen meestal eerst personen aan in hun directe omgeving, zoals ouders, vrienden/vriendinnen (54%). Ook wordt de stap naar de leraar (27%) en leerlingbegeleider/mentor (17%) gemaakt bij onduidelijkheden.

Ongeveer 30% van de ouders die soms of vaak problemen hebben bij opvoeding heeft hierbij professionele hulp gevraagd.

Kengetallen prestatieveld 4

Mantelzorg

Circa 1 op 10 volwassenen van 19 t/m 64 jaar in Valkenswaard heeft in 2006 mantelzorg gegeven. Mantelzorg is de zorg die gegeven wordt aan een bekende in uw omgeving, zoals uw partner, ouders, kind, buren of vrienden, als deze voor langere tijd ziek, hulpbehoevend of gehandicapt is. Deze zorg kan bestaan uit het huishouden doen, wassen, aankleden, gezelschap houden, vervoer, geldzaken regelen, enz. Mantelzorg wordt niet betaald. Van degenen die momenteel (2007: 8%) mantelzorg geven, geeft circa tweederde dit langer dan drie maanden en minder dan 8 uur per week. Ongeveer 1

op de 10 mantelzorgers voelt zich (tamelijk) zwaar belast. Het grootste deel van de mantelzorgers heeft geen behoefte aan (extra) hulp. Ten aanzien van het geven van mantelzorg wijkt Valkenswaard niet af van de regio, ten aanzien van het ontvangen van mantelzorg is wel hoger dan in de regio (6% t.o.v. 3%).

Vrijwilligers

Onder vrijwilligerswerk wordt verstaan: werk dat in georganiseerd verband bijvoorbeeld binnen sportvereniging, kerkbestuur, school onbetaald wordt uitgevoerd.

Bijna 1 op de 3 volwassenen in Valkenswaard doet vrijwilligerswerk, waarvan het grootste deel (18%) minder dan 2 uur per week. Van de jongeren doet 8% vrijwilligerswerk. De inzet in vrijwilligerswerk is in Valkenswaard vergelijkbaar met de regio.

Kengetallen prestatieveld 5

Psychische stoornissen

In 1996 blijkt dat 41,2% van de Nederlandse bevolking in de leeftijd van 18-65 jaar ooit in het leven enigerlei psychische stoornissen heeft gehad. Stemmingsstoornissen, angststoornissen en problemen met verslavende middelen (alcohol) kwamen het meeste voor. Doorvertaald naar Valkenswaard zou het ongeveer 7656 inwoners aangaan.

Psychische handicap

Onder mensen met een psychische handicap worden verstaan: mensen met een langdurige bestaande psychische stoornissen en beperkingen, waardoor zij zich zonder hulp niet in redelijke mate staande kunnen houden in de samenleving.

Het aantal personen in Nederland dat in 2001 chronische psychische / psychiatrische problemen heeft wordt geschat op 72.000. Daarvan zouden er 48.000 in beeld zijn bij de GGZ. Het aantal cliënten dat in 2001 is opgenomen in psychiatrische instellingen wordt geschat op 15.000-20.000. Het betreft hier waarschijnlijk een onderschatting, mede omdat het bij de "niet GGZ populatie" personen betrof die bij de huisarts in beeld waren. Onderzoek van het SGBO (2006) schat het aantal mensen met chronisch psychische problemen op 120.000 (0,7% van de totale bevolking). Het zou daarbij om 100.000 65+-ers gaan. Doorgerekend zou dit voor Valkenswaard 216 inwoners. De gegevens van GGzE melden echter ruim 700 inwoners.

Dak- en thuislozen met chronische psychische problematiek

Er zijn geen cijfers voorhanden. In Nederland spreekt men op basis van beperkte studie over 10.000 personen.

Gehandicapten

Verstandelijke handicap

Er is sprake van een verstandelijke handicap wanneer het intellectueel functioneren beduidend beneden het gemiddelde ligt (IQ van 70 of lager), het begonnen is voor het achttiende jaar en het gepaard gaat met bijkomende tekorten of belemmeringen in het aanpassingsvermogen. In Valkenswaard wordt een aantal van 190 verstandelijk gehandicapten geschat.

Zintuigelijke beperkingen

Er is sprake van een zintuigelijke beperking wanneer een persoon beperkingen heeft in het zien (visueel) of horen (auditief). Voor Valkenswaard wordt het aantal mensen met een visuele beperking geschat op 300 en het aantal mensen met een auditieve beperking op 550.

Lichamelijke beperkingen

Er is sprake van lichamelijke beperkingen wanneer er beperkingen zijn aan het fysieke apparaat (SGBO, 2006). In onderzoek door het SCP 2002) werden onder lichamelijke beperkingen worden zowel zintuigelijke beperkingen als motorische beperkingen bedoeld. Na doorrekening van onderzoeksgegevens van het SCP voor Valkenswaard wordt het aantal mensen in Valkenswaard met een ernstige beperking geschat op 1016, het aantal met een matige beperking op 1945. Het aantal 65+-ers in Valkenswaard met een ernstige beperking wordt geschat op 816.

Chronisch zieken

Chronische ziekten worden gedefinieerd als 'onomkeerbare aandoeningen, zonder uitzicht op volledig herstel en met een gemiddeld lange ziekteduur'. Door gerekend zou Valkenswaard een aantal van 3092 chronisch zieken hebben. Er is een overlap tussen de groep chronisch zieken en mensen met lichamelijke beperkingen.

Kengetallen prestatieveld 6

Woonsituatie van ouderen

Naar schatting wonen er in Valkenswaard 9298 55+-ers en 1822 75+-ers zelfstandig.

Zorggebruik

Senioren

In Valkenswaard wordt naar schatting door 2789 senioren gebruik gemaakt van zorgvoorzieningen door 55+-ers. Onder zorgvoorzieningen wordt onder meer verstaan het contact met de huisarts, de medisch specialist, ziekenhuisopnames, medicijngebruik, thuiszorg, informele en particuliere zorg.

Mensen met psychische beperkingen

Per jaar heeft ruim 23% van de Nederlandse bevolking tussen 18 en 65 jaar last van psychische problemen. Doorvertaald naar Valkenswaard zou dit een aantal van ongeveer 4274 betreffen. Van mensen met een psychische beperking zoekt 1 op de 3 hulp bij de eerstelijnszorg, geestelijke gezondheidszorg of informele hulp.

Psychische handicap

Het totaal aantal burgers in Valkenswaard dat in 2005 vanwege psychische klachten een beroep deed op de GGZ Eindhoven was 610. Bij 230 van hen betrof het burgers met een psychiatrische handicap.

Mensen met een verstandelijke handicap

In Valkenswaard waren in 2003 85 plaatsen in woonvoorzieningen, verdeeld over 5 locaties (Zwijsenstraat, Rapelenberg, Scottstraat, Rudolfusdal, Mouterwei). Valkenswaard heeft op 2 locaties 72 dagbestedingsplaatsen voor mensen met een verstandelijke handicap (De Biezenrijt en Den Dries).

Mensen met een zintuiglijke beperking

In de regio Zuidoost Brabant was in 2003 enkel in Eindhoven een klinische voorziening voor mensen met een zintuiglijke beperking met 169 plaatsen.

Mensen met een lichamelijke beperking

In de regio Zuidoost Brabant was in 2003 enkel in Eindhoven een woonvoorziening, met 43 plaatsen. In datzelfde jaar waren er 72 dagbestedingsplaatsen in Eindhoven, verdeeld over 3 locaties.

Wachlijsten

Gehandicaptenzorg

In de regio Zuidoost Brabant is op 1 januari 2005 het aantal wachtenden op gehandicaptenzorg 184. Van de wachtenden hebben er 154 een verstandelijke handicap. Van hen wachten er 87 op zorg in een verblijfsetting en 67 op zorg in of vanuit huis. 30 wachtenden op gehandicaptenzorg hebben een lichamelijke handicap. Van hen wachten er 15 op zorg in een verblijfsetting en 15 op zorg in of vanuit huis.

Senioren

In de regio Zuidoost Brabant zijn op 1 januari 2005 1570 wachtenden op verpleging en verzorging. Van de wachtenden wachten er 1012 op zorg in een verblijfsetting en 558 op zorg in of vanuit huis. Van de wachtenden in 2005 hebben 1210 mensen een somatische aandoening, 360 een psychogeriatrische aandoening.

Kengetallen prestatieveld 7

Huiselijk geweld en (vrouwen)opvang

Bij huiselijk geweld gaat het om lichamelijk, seksueel of psychisch geweld dat door iemand uit de huiselijke kring van het slachtoffer is gepleegd. Het kan voorkomen in de vorm van kindermishandeling en seksueel kindermisbruik, partner-relatiegeweld, en oudermishandeling /verwaarlozing.

Het is vooralsnog moeilijk een eenduidig beeld te krijgen van de aard en omvang van huiselijk geweld op landelijk, regionaal en gemeentelijk niveau. Dit heeft verschillende oorzaken: het probleem is vaak onzichtbaar, regionaal zijn nog niet alle cijfers bekend en registratie van huiselijk geweld loopt bij verschillende instellingen op verschillende manieren.

2% van de 19 t/m 64 jarigen in Valkenswaard is in de afgelopen 5 jaar (2007) slachtoffer geweest van huiselijk geweld. Het gaat met name om psychisch of emotioneel geweld, lichamelijk geweld en in enkele gevallen om seksueel geweld (Bron; GGD Monitor).

De politie heeft in de afgelopen jaren de volgende aantallen aangiftes geregistreerd:

2004: 9, 2005: 20, 2006: 28, 2007: 30 en 2008: 29

In totaal zijn er 35 centrumgemeenten voor de vrouwenopvang. De gemeenten gaan over het uitvoerende werk in de opvang en zijn voor de vrouwenopvang financieel verantwoordelijk voor hun regio. Voor de regio Zuidoost Brabant zijn Eindhoven en Helmond de centrumgemeenten.

Dak- en thuislozen

Uit een quick scan naar de omvang van het aantal daklozen in (de regio) Eindhoven voor het Stedelijk Kompas Eindhoven, blijkt dat er in 2007 805 feitelijk daklozen (wanneer men op straat, buiten of in de (laagdrempelige) nachtopvang verblijft) en 241 residentiële daklozen (vaste bewoners van sociaal pension, daklozeninternaat of maatschappelijke opvang) in beeld zijn.

In 2007 zijn in de regio Eindhoven ongeveer 136 zwerfjongeren in beeld (Bron: Stedelijk Kompas Eindhoven).

Omdat deze groep vanwege het zwerfgedrag zo ongrijpbaar is, is het moeilijk een schatting te maken van de omvang van dak- en thuislozen in Valkenswaard.

De belangrijkste taak van maatschappelijke opvang is het aanbieden van (tijdelijk) onderdak en begeleiding aan mensen die zich in een sociaal kwetsbare situatie bevinden.

In Nederland zijn er 43 centrumgemeenten die voor hun regio financieel verantwoordelijk zijn voor de maatschappelijke opvang. In de regio Zuidoost Brabant zijn de gemeenten Eindhoven en Helmond de centrumgemeenten voor maatschappelijke opvang.

Kengetallen prestatieveld 8

De OGGZ omvat alle activiteiten op gebied van geestelijke gezondheidszorg die worden uitgevoerd niet op geleide van een individuele, vrijwillige hulpvraag. Een aantal doelgroepen die in andere prestatievelden zijn beschreven valt tevens onder de OGGZ.

In 2007 stonden in totaal 13.960 personen in de regio Eindhoven ingeschreven bij GGzE, waarvan 786 personen uit de gemeente Valkenswaard.

Bij Novadic- Kentron is het aantal ingeschreven personen in 2007 uit de regio 2161, waarvan 95 uit Valkenswaard (Bron; Collectieve Preventie GGZ en Verslavingszorg, regionaal programma 2009-2012).

Outreachinge hulpverlening

In 2008 registreerde Algemeen Maatschappelijk Werk Dommelregio 63 meldingen vanuit de gemeente Valkenswaard voor verschillende vormen van problematiek. Bij 42 gevallen betrof het huiselijk geweld en outreachinge hulpverlening. Het aantal afgeronde hulpverleningen in Valkenswaard in 2008 betrof 33, waarvan 22 gevallen het huiselijk geweld en outreachinge hulpverlening betrof (Bron: AMW 2009).

Psychische handicap

In de regio Eindhoven hebben in 2005 15.890 burgers met psychische klachten een beroep gedaan op de GGZ, waarvan 610 uit Valkenswaard (1,9%). Bij 3.653 personen betrof het burgers met een psychisch / psychiatrisch handicap; van hen waren 1.114 aangewezen op langdurig intramuraal verblijf, 339 op extramuraal beschermd wonen en bij 2.200 ging het om langdurig ambulante behandeling. Van deze 3.653 personen kwamen er 230 uit Valkenswaard (Bron; Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ) en gemeenten, uitgever SRE).

Kengetallen prestatieveld 9

Iemand die gebruik maakt van genotmiddelen zoals alcohol, tabak of drugs is niet per definitie verslaafd. Verslaving is het problematisch gebruik van een middel waarbij sprake is van afhankelijkheid. Problematisch gebruik is niet altijd verslaving. Problematisch gebruik wordt gedefinieerd als het gebruik van een middel op een zodanige manier dat problemen op lichamelijk, psychisch en sociaal vlak ontstaan, of dat er maatschappelijke overlast ontstaat.

Alcohol

Volgens de ouders heeft 13% van de 8 t/m 11 jarigen in Valkenswaard al eens alcohol gedronken. Dit kan zowel om een enkel glas gaan als om meerdere glazen, maar gezien de effecten van alcohol op onder andere de ontwikkeling van de hersens van kinderen, geeft dit percentage toch reden tot nadenken. Van de jongeren (12 t/m 18 jaar) in Valkenswaard drinkt 8% 20 glazen alcohol of meer per week. Dit percentage is hoger bij de jongens dan bij de meisjes en stijgt met de leeftijd. Veel jongeren in Valkenswaard (41%) drinken bij één gelegenheid wel 5 glazen of meer.

Valkenswaard wijkt hierin niet af van de regio, maar in de regio Zuidoost Brabant wordt gemiddeld meer gedronken dan landelijk door jongens van deze leeftijd.

Van de volwassenen in Valkenswaard drinkt 20% meer dan vanuit gezondheids oogpunt goed voor hen is. Dit percentage is in Valkenswaard iets hoger dan in de regio (15%).

Het bereik van problematische drinkers is laag. In de regio Zuidoost Brabant had Novadic Kentron in 2007 1119 cliënten in behandeling voor alcoholproblemen/verslaving. 37 van de cliënten kwamen uit Valkenswaard (Bron: GGD-monitor).

Roken

30% van de volwassenen en 12% van de jongeren in Valkenswaard rookt. Dit is vergelijkbaar met de regio. Regionaal gezien is er sinds de vorige meting in 1998 een daling in het aantal rokers bij volwassenen (Bron: GGD-monitor).

Drugs

Cannabis

Van alle drugssoorten, wordt cannabis het meeste gebruikt. 4% van de volwassenen in Valkenswaard heeft in de 4 weken voor het onderzoek hasj / wiet gebruikt. In de regio is dit percentage iets lager (2%). Bij de jongeren heeft 5 % hasj / wiet gebruikt (vergelijkbaar met regio).

Vanwege het ontbreken van een algemeen aanvaarde definitie wat problematisch cannabisgebruik is, is onduidelijk hoeveel mensen vanwege het gebruik in de problemen komen.

Van de cliënten die Novadic Kentron in 2005 in behandeling heeft genomen had voor problemen rondom cannabis / xtc kwamen er 15 uit Valkenswaard. In 2006 en 2007 bedroeg het aantal respectievelijk 9 en 9 (Bron: GGD-monitor).

Cocaïne

Betrouwbare schattingen van het aantal probleemgebruikers van cocaïne ontbreken. Van de cliënten die Novadic Kentron in 2005 in behandeling had voor problemen rondom cocaïne kwamen er 13 uit Valkenswaard. In 2006 en 2007 zijn het aantal behandelingen voor problemen rondom cocaïne toegenomen naar respectievelijk 23 en 22 (Bron: GGD-monitor).

Opiaten en overige harddrugs

Ook voor opiaten ontbreken betrouwbare schattingen van het aantal probleemgebruikers. Van de cliënten die Novadic Kentron in 2005 in behandeling had voor problemen rondom opiaten, kwamen er 8 uit Valkenswaard. In 2006 en 2007 bedroeg het aantal respectievelijk 11 en 10 (Bron: GGD-monitor).

Gokverslaving

Eén van de verslavingen waarover in de Wmo niet direct gesproken wordt, maar evengoed grote consequenties kan hebben is de gokverslaving. Hierover zijn geen kengetallen beschikbaar.

Bijlage 3

Overzicht van (beleids)initiatieven in het kader van sociale samenhang en leefbaarheid in de dorpen, wijken en buurten

Hierna wordt ook nog eens puntsgewijs aangegeven welke (beleids)initiatieven reeds genomen zijn of gepland zijn in het kader van sociale samenhang en leefbaarheid in de dorpen, wijken en buurten.

- Wijken met een accent; in de ontwerpfase
 - Wijkontwikkelingsplannen; continu proces
 - Betrekken van bewoners bij projecten in de directe woonomgeving
 - Oprichten buurtvertegenwoordigende organen (wijkcommissies)
 - Stimuleren van straat- en buurtverenigingen
 - Ontwikkeling van ontbrekende buurthuisfuncties
 - Stimuleren van (vernieuwende) activiteiten voor alle doelgroepen in wijken
 - Stimuleren van betrokkenheid bij wijkbewoners bij de ontwikkeling van hun straat of buurt
 - Creëren van wijkontmoetingsplekken
 - Onderzoeken naar woonzorgcomplexen
 - Belleman Totaal; op te leveren product is een goed onderhouden, gebruiksvriendelijke multifunctionele en aantrekkelijke accommodatie die een bijdrage levert aan de sociale samenhang in haar omgeving;
 - Opstellen wijkatlassen;
 - Multifunctioneel karakter Dorpshuis Borkel & Schaft versterken
 - Wijksteunpunten Lunetzorg (Rapelenberg en Mgr. Zwijssenstraat)
 - Accommodatiebeleid en uitvoering hiervan
 - Subsidiebeleid; het verstrekken van subsidies aan onder meer verenigingen die veel betekenis hebben voor de sociale cohesie, denk aan carnavalsverenigingen, bloemencorso, culturele verenigingen sportverenigingen etc.
 - Onderhoud van “groen en grijs”
 - Het project “Tijd voor mekaar” in Dommelen
 - Het project Wonen Zorg en Service in de Wijk
 - Viedome
 - Jongerenwerk, Straathoekwerk
 - Aandacht voor Bereikbaarheid, Toegankelijkheid en Bruikbaarheid in het openbaar gebied en openbare gebouwen.
 - Beleid voor ontmoetingsplekken in de wijken, zoals inloop- en buurthuizen, tienercentra, Pulse etc.
 - Activerend huisbezoek door Paladijn
 - Bemoeizorg door Algemeen Maatschappelijk Werk, GGzE
 - Woonoverlastbesprekingen en verhelpen van problematieken door partners in het woonoverlastteam.
 - Overleg jongeren op straat; preventie en herstel van overlastsituaties veroorzaakt door (hang)jeugd.
 - Formele ontmoetingsplaatsen voor jeugd
 - Speelruimtebeleid
 - Brede scholen met aandacht voor de wijkfunctie
 - Buurt- en dorpsuizen en ontmoetingsplaatsen zoals de Belleman
- Etc.

Bijlage 4

Werkwijze gemeente Valkenswaard inzake benchmark- en cliënttevredenheidsonderzoek

De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) is zoals u weet een participatiewet. Het begrip participatie heeft onder de Wmo twee betekenissen. Enerzijds gaat het om meedoen van mensen aan de samenleving en anderzijds om het betrekken van burgers bij het opstellen van beleid en bij de uitvoering daarvan. Ook dient de gemeente verantwoording af te leggen aan zijn burgers, lokale instellingen en de gemeenteraad door de bereikte resultaten inzichtelijk te maken.

In de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) staat dat de gemeente zich voor haar beleid moet verantwoorden aan haar eigen burgers, cliënten en instellingen (horizontale verantwoording) en aan het Rijk (verticale verantwoording).

Wettekst Wmo, Art. 9.

- 1. Het college van burgemeester en wethouders publiceert jaarlijks vóór 1 juli:
 - a. de uitkomsten van onderzoek naar de tevredenheid van vragers van maatschappelijke ondersteuning over de uitvoering van de wet, die verkregen zijn volgens een methode die na overleg met representatieve organisaties op het gebied van maatschappelijke ondersteuning tot stand is gekomen; en
 - b. bij ministeriële regeling aangewezen gegevens over de prestaties van gemeenten op het gebied van maatschappelijke ondersteuning betreffende het voorgaande kalenderjaar.
- 2. Het college van burgemeester en wethouders verstrekt jaarlijks vóór 1 juli aan Onze Minister of een door Onze Minister aangewezen instelling de in het eerste lid omschreven gegevens.
- 3. Onze Minister draagt er zorg voor dat op basis van de door de gemeente verstrekte gegevens vóór 1 januari volgend op de in het tweede lid genoemde datum een rapportage wordt opgesteld en gepubliceerd waarin de gegevens van de gemeenten worden vergeleken.

Benchmarking is voor horizontale verantwoording een goed instrument. Op basis van deze benchmarkgegevens kan de gemeente in samenspraak met burgers en instellingen werken aan verbetermogelijkheden.

Door deelname aan de basisbenchmark en tevredenheidsonderzoek van SGBO wordt voldaan aan de verplichting van horizontale verantwoording. Tevens is hiermee geregeld dat via de SGBO de prestatiegegevens bij het ministerie van VWS worden aangeleverd en voldoen we tevens aan de wettelijk verplichte verticale verantwoording.

Benchmarkonderzoek SGBO

Het college kiest er vanuit kostentechnisch oogpunt (€ 5750,- per jaar) en vanuit het tijdsaspect voor om de benchmark in principe eens in de vier jaar uit te voeren, tenzij er aanleidingen zijn voor een hogere frequentie. Het is wenselijk dat de benchmarkgegevens voorhanden zijn voor/tijdens de ontwikkeling van het Wmo Meerjarenplan. Hiermee is in onderstaande planning rekening gehouden.

Jaar waarin onderzoek wordt uitgevoerd	Jaar waarover het onderzoek gaat	Soort onderzoek
2008	2007	Uitgebreide benchmark
2009	2008	Uitgebreide benchmark (ivm ontwikkeling Wmo Meerjarenplan 2010-2013)
2010	2009	19 verplichte vragen
2011	2010	19 verplichte vragen
2012	2011	19 verplichte vragen
2013	2012	Uitgebreide benchmark (ivm ontwikkeling Wmo Meerjarenplan 2014-2017)
2014	2013	19 verplichte vragen
2015	2014	19 verplichte vragen
2016	2015	19 verplichte vragen
2017	2016	Uitgebreide benchmark (ivm ontwikkeling Wmo Meerjarenplan 2018-2021)
2018	2017	19 verplichte vragen etc.
Etc.	Etc.	

Wmo-Cliënttevredenheidsonderzoek

Het is verplicht om jaarlijks een cliënttevredenheidsonderzoek te houden onder de cliënten van de Wmo. Het is mogelijk om een breed onderzoek te houden onder alle cliënten van de Wmo. Het is echter ook mogelijk om in te zoomen op een specifieke doelgroep. Het is wenselijk dat als er nieuw beleid wordt ontwikkeld voor specifieke doelgroepen er ook actuele informatie over de doelgroep voorhanden is. Daar waar mogelijk wordt het SGBO-clianttevredenheidsonderzoek dan ingezet voor de ontwikkeling van specifiek beleid. Hierna een planning voor de komende jaren.

Jaar waarin onderzoek wordt uitgevoerd	Jaar waarover het onderzoek gaat	Soort onderzoek
2008	2008	Algemeen cliënttevredenheidsonderzoek Wmo-loket
2009	2009	Algemeen cliënttevredenheidsonderzoek Wmo-loket
2010	2010	Cliënttevredenheidsonderzoek gehandicapten (tbv actualisatie gehandicaptenbeleid*)
2011	2011	Cliënttevredenheidsonderzoek mantelzorgers (tbv actualisatie mantelzorgbeleid*)
2012	2012	Cliënttevredenheidsonderzoek: Wmo-loket in te vullen
2013	2013	Cliënttevredenheidsonderzoek: (tbv actualisatie jeugdbeleid*)
2014	2014	Cliënttevredenheidsonderzoek (tbv actualisatie seniorenbeleid*)
2015	2015	Cliënttevredenheidsonderzoek (tbv actualisatie vrijwilligersbeleid*)
Etc.	Etc.	...

Vastgestelde notities

Welzijnsvisie	Looptijd * vanaf oktober 2008
Wmo Participatie Vraagzijde	vanaf maart 2008, invoering WAV januari 2009
Wmo Participatie Aanbodzijde	vanaf september 2008
Integraal gehandicaptenbeleid	2007 - 2010
Integraal jeugdbeleid	2010 en verder
Integraal mantelzorgbeleid	2008 - 2011
Ontwikkeling Wmo-loket	continu

Nog vast te stellen notities

Wmo-Meerjarenplan	Looptijd * 2010 – 2013
Integraal seniorenbeleid	2010 en verder
Vrijwilligersbeleid	2010 en verder
Verslavingsbeleid	2010 en verder

Bijlage 5

Financieel overzicht Wmo-middelen begroting 2010 (incl. ambtelijke uren + overhead)

FCL Exploitatie	Omschrijving begroting 2010	Begroting 2010	Blz. begroting 2010	Prestatieveld
58000130	Werkbudget LOGW	35.000	540	1
60012001	Dorpsraad Borkel & Schaft	8.325	4	1
60012002	Wijkraad Dommelen	10.050	4	1
66200000	Algemeen Maatschaatschappelijk Werk	517.597	242	2, 7,8,9
	Personeel	98.550		
66200005	WMO (mantel)zorg	151.938	244	4, 7, 8, 9
66201000	Stichting Paladijn Valkenswaard	663.140	244	1,3,4,5,6
	Personeel	21.099		
66203000	Ouderenzorg algemeen	54.530	246	5
	Personeel	20.901		
66203003	Collectief vervoer ouderen 70+	35.000	246	6
66203004	Beheer accommodatie Ouderensoos de Adelaar	3.750	246	1
66204000	Gehandicaptenzorg	159.000	248	5
	Personeel	24.935		
66220000	WMO: uitvoeringskosten	234.000	250-252	3, 5, 6
	Personeel	440.720		
66220010	WMO: huishoudelijke hulp	2.485.000	252	6
66220010	WMO: huishoudelijke hulp inkomsten	-450.000	253	6
66220020	WMO: persoonsgebonden budget	367.500	254	6
66300000	Club- en buurthuiswerk	32.575	254	1
	Personeel	74.434		
6.630.00.01 t/m 6.630.00.08	Beheer Accommodaties club- en buurthuizen	37.864	256-263	1
66301000	Vrijwilligerswerk	3.355	262-265	4
	Personeel	42.668		
66302000	Jeugd- en jongerenwerk	98.860	264	2
	Personeel	106.304		
6.630.20.01 t/m 6.630.020.05	Beheer Accommodaties jeugd en jongeren	7.107	266-271	1, 2
66520000	Wmo algemeen	25.000	282	6

	Personeel	504.720	282	
66520010	Invaliden parkeerkaarten	30.000	284	6
66521000	WMO: vervoersvoorzieningen algemeen	399.000	284	6
66521001	WMO: vervoersvoorzieningen CVV medisch	250.000	284	6
66522000	WMO: rolstoelvoorzieningen	300.000	284	6
66523000	WMO: woonvoorzieningen	520.000	284-286	6
67160000	Jeugdgezondheidszorg; maatwerkdeel	157.067	290-293	2
69221400	Stelpost welzijnsvoorzieningen (o.a.lotgenotencontact)	15.500	398	1 t/m 9

Perspectievenprogramma begroting 2010

620	Activiteiten uitvoering ouderen/seniorenbeleid	40.000
630	Middelen jeugdbeleid	98.000
630	Verhoging subsidie 't Pumpke	10.000
630	Uitvoering resultaat studie woonservicezones	10.458

TOTAAL

7.643.947 waarvan ambt uren en overhead:
1.334.331

Toelichting op het overzicht Wmo begroting 2010

In deze toelichting zal per item kort worden aangegeven wat er met de globale omschrijving bedoeld wordt.

LOGW-budget

Dit werkbudget is bedoeld voor de uitvoering van leefomgevingsgerichte werkzaamheden met name geïnitieerd door de wijkcoördinatoren.

Dorpsraad Borkel & Schaft

De dorpsraad draagt zorg voor de uitvoering van het Integraal Dorpsontwikkelingsplan. De dorpsraad is een commissie conform artikel 84 gemeentewet en beschikt over een uitvoeringsbudget.

Wijkraad Dommelen

De wijkraad Dommelen beschikt over een uitvoeringsbudget ten behoeve van de bevordering van de leefbaarheid in Dommelen en het vergroten van de communicatie tussen gemeente en inwoners van Dommelen.

Algemeen maatschappelijk werk:

Binnen deze post valt het algemeen maatschappelijk werk, sociale raadvrouw, schoolmaatschappelijk werk, jeugdmaatschappelijk werk, slachtofferhulp.

Wmo (mantel)zorg:

Binnen deze post valt onder meer de uitvoering van het integraal mantelzorgbeleid (raad augustus 2008), CVTM (Coördinatie Vrijwillige Thuiszorg & Mantelzorg) subsidies aan Paladijn (t.b.v. steunpunt mantelzorg) en CVTM subsidies aan MEE (t.b.v. praktische thuishulp), subsidies aan GGzE (Geestelijke gezondheidszorg Eindhoven t.b.v. cliëntondersteuning en collectieve preventie), Viedome.

Stichting Paladijn Valkenswaard:

Binnen deze post valt de subsidieverstrekking aan Paladijn. Paladijn doet het uitvoerend welzijnswerk op het vlak van buurtbemiddeling, wijkontwikkeling, jeugdige minderheden, doelgroepenbegeleiding (senioren, jeugd, gehandicapten, mantelzorgers (met uitzondering van het steunpunt mantelzorg) en vrijwilligers; vrijwilligerssteunpunt), huisvesting, informatie & advies etc.. Hier liggen prestatieafspraken aan ten grondslag.

Ouderenzorg algemeen:

Hier vallen de subsidies ouderen zorg onder. Te denken valt aan sociëteitswerk (huisvestingskosten, activiteitenvergoeding), bondswerk (activiteitenvergoeding) en seniorenbelang (activiteitenvergoeding).

Wmo Collectief vervoer ouderen 70+:

Kosten van de inzet van Taxibus 70+.

Beheer Ouderensoos de Adelaar

Hier vallen het onderhoud en beheer van de ouderensociëteit de Adelaar onder.

Gehandicaptenzorg:

Hier vallen onder meer de uitvoering van het integraal gehandicaptenbeleid en subsidies gehandicaptenzorg (t.b.v. MEE (gespecialiseerd jeugd & volwassenenwerk gericht op de verstandelijke handicap, KansPlus (De Uitlaat), Platform Gehandicaptenbeleid.

Wmo Uitvoeringskosten:

Abonnementen en boeken, cursussen, adviezen (invalidenparkeerkaarten, woonvoorzieningen, indicaties voor hulp bij het huishouden, Centraal Administratie Kantoor e.d.), diensten (Wmo

Adviescommissie Vraagzijde, benchmark, diversen), bijdrage SRE, subsidies (Gemeente Eindhoven Collectieve preventie, doorsluiting Diensten bij Wonen met Zorg).

Wmo Huishoudelijke hulp:

De huishoudelijke hulp in natura die verstrekt wordt door de professionele zorgverleners zoals Zuidzorg. Wmo Huishoudelijke hulp inkomsten bestaan uit ontvangen eigen bijdragen.

Wmo Persoonsgebonden Budget:

Het persoonsgebondenbudget huishoudelijke hulp dat ingezet mag worden voor ondersteuning in het huishouden waarvoor zorgvrager de vrije keuze heeft.

Club- en buurthuiswerk:

Hier vallen de subsidies van het club- en buurthuiswerk onder.

Beheer Accommodaties en club- en buurthuizen

Hier horen de kosten bij die horen bij het onderhoud en beheer van de club- en buurthuizen, te weten Stg. De Hijskraan, Buurtvereniging St. Jozef, Huiskamer 't Pumpke, De Turfberg, Dorpshuis Dorpsstraat 55 Borkel, De Horizon, De Ark en 't Huukske.

Vrijwilligerswerk:

Subsidies vrijwilligerswerk in het kader van deskundigheidsbevordering en de Kerst-inn werkgroep (opvang van eenzame mensen tijdens de kerstdagen).

Jeugd- en jongerenwerk:

Hieronder valt onder meer het scoutingswerk, Jong Nederland, KPJ, Open Jongeren centrum, Tiener centrum 't Honk, Speeltuin Geenhoven, Doe Week, Opvoedsteunpunt, Stichting de Combinatie, Overleg platform jeugd beleid.

Beheer Accommodaties jeugd en jongeren

Hier horen de kosten bij die horen bij het onderhoud en beheer van de jeugd- en jongerenaccommodaties, te weten Jong Nederland, KPJ Borkel en Schaft, Jongeren centrum Pulse, JC Dommelen en 10-er centrum 't Honk.

Wmo Algemeen

Hier vallen onder meer adviezen, bijdrage SRE, indicatiestellingen voor CVV medisch (GGD) en indicatiestellingen woningaanpassingen (Argonaut) onder. Deze worden overgeheveld naar Wmo Uitvoeringskosten.

Invalidenparkeerkaarten:

Hieronder viel het onderhoud wegebouwkundige werken. Dit is overgeheveld naar leefomgeving. De GGD-adviezen worden overgeheveld naar Wmo Uitvoeringskosten.

Wmo Vervoersvoorzieningen algemeen:

Kosten van verstrekte vervoersvoorzieningen zoals scootmobielen, handbikes, auto-aanpassingen.

Wmo Vervoersvoorzieningen: CVV medisch:

Kosten van de inzet van Taxibus op medische indicatie (door GGD).

Wmo Rolstoelvoorzieningen:

Kosten verstrekte rolstoelen.

Wmo Woonvoorzieningen:

Kosten van gehonoreerde gerealiseerde woningaanpassingen.

Jeugdgezondheidszorg maatwerkdeel:

Hieronder vallen het elektronisch kinddossier, centrum voor jeugd en gezin en het maatwerkdeel jeugdgezondheidszorg.

Stelpost welzijnsvoorzieningen

Hier is een budget in opgenomen voor lotgenotencontacten en onvoorziene projecten op welzijnsvlak.

Perspectievenprogramma begroting 2010**Activiteiten uitvoering ouderen/seniorenbeleid**

Het seniorenbeleid wordt in 2010 vastgesteld. Vooruitlopend op de uitvoering van actiepunten is alvast een budget opgenomen.

Middelen jeugdbeleid

Het jeugdbeleid is in december 2009 vastgesteld. De middelen voor de uitvoering van actiepunten 2010 zijn hier opgenomen.

Verhoging subsidie 't Pumpke

Hier is het bedrag opgenomen voor verhoging van de reguliere subsidie 't Pumpke.

Uitvoering resultaat studie woonservicezones

Ten behoeve van de uitvoering van de actiepunten die in de ontwerpfase duidelijk zijn geworden is budget opgenomen.